

REPUBLIKA SRPSKA
VLADA

E
NACRT

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O BANKAMA REPUBLIKE SRPSKE

Banja Luka, oktobar 2024. godine

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O BANKAMA REPUBLIKE SRPSKE**

Član 1.

U Zakonu o bankama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 4/17, 19/18, 54/19 i 63/24) u članu 2. u stavu 1. t. 21), 22), 23) i 25) mijenjaju se i glase:

„21) holding je akcionarsko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću koje ima učešće u kapitalu ili glasačkim pravima isključivo ili pretežno u bankama ili drugim licima koja se bave pružanjem finansijskih usluga, od kojih je najmanje jedno njegovo zavisno društvo banka (finansijski holding);

22) mješoviti holding je matično društvo koje nije finansijski holding ili banka, a kojem je najmanje jedno njegovo zavisno društvo banka;

23) povezanost, tj. uska povezanost je odnos u kome su dva ili više fizičkih ili pravnih lica međusobno, neposredno ili posredno, povezana po osnovu:

1. vlasništva nad kapitalom ili upravljanjem kapitalom od 20% ili više glasačkih prava ili kapitala,

2. kontrolnog učešća,

3. činjenice da su oba ili sva lica stalno povezana sa istim trećim licem, odnosno kontrolnim učešćem;

25) lice u posebnom odnosu sa bankom je:

1. član uprave banke i član njegove uže porodice,

2. član nadzornog odbora banke i član njegove uže porodice,

3. prokurista banke i član njegove uže porodice,

4. nosilac ključnih funkcija, član višeg rukovodstva banke,

5. pravno lice čiji je član uprave, član nadzornog odbora, prokurista, nosilac ključnih funkcija ili član višeg rukovodstva istovremeno i član uprave, član nadzornog odbora ili prokurista banke ili član njegove uže porodice,

6. pravno lice u kojoj član uprave, član nadzornog odbora ili prokurista banke ili član uže porodice tih lica ima kvalifikovano učešće,

7. imalac kvalifikovanog učešća u banci,

8. pravno lice u kojoj banka ima kvalifikovano učešće,

9. član uprave, član nadzornog odbora, član drugog organa upravljanja, kontrole ili nadzora, ili prokurista pravnog lica iz podt. 7. i 8. ovog stava,

10. pravno lice čiji je član uprave, član nadzornog odbora, član drugog organa upravljanja, kontrole ili nadzora, ili prokurista lica iz podtačke 7. ovog stava,

11. član bankarske grupe u kojoj je banka, član organa upravljanja, kontrole ili nadzora i prokurista tog člana bankarske grupe i članovi uže porodice tog lica,

12. drugo lice koje banka odredi kao lice u posebnom odnosu s bankom zbog prirode odnosa tog lica s bankom ili licima iz podt. 1. do 11. ovog stava, zbog mogućeg sukoba interesa u poslovanju banke s tim licima;“.

U tački 26) u podtački 1. poslije riječi: „lica“ dodaju se riječi: „i roditelj“.

U tački 41) zapeta i riječ: „i“ brišu se, a dodaje se tačka sa zapetom.

U tački 42) poslije riječi: „zakonom“ dodaju se tačka sa zapetom i nove t. 43), 44) i 45), koje glase:

„43) trajni nosač podataka označava sredstvo koje korisniku omogućava da sačuva podatke koji su mu namijenjeni, te da tim podacima pristupi i da ih reprodukuje u neizmijenjenom obliku u periodu koji odgovara svrsi čuvanja;

44) mikro, mala i srednja pravna lica su lica koja se, u skladu sa zakonom Republike Srpske kojim se uređuju računovodstvo i revizija, razvrstavaju u kategoriju mikro, malih i srednjih pravnih lica;

45) postupak sprovođenja nadzornog pregleda i ocjene banke (SREP ocjena) jeste oblik posrednog nadzora koji predstavlja sveobuhvatan pregled rizika kojima je banka izložena ili bi mogla da bude izložena u svom poslovanju.“

Član 2.

U članu 3. ispred riječi „Banka“ dodaje se broj jedan u obostranoj zagradi, a poslije tačke 16) dodaje se nova tačka 17), koja glasi:

„17) izdavati elektronski novac,“.

Dosadašnje t. 17) i 18) postaju t. 18) i 19).

Poslije stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„(2) Kada je za zaključenje ugovora o poslovima iz stava 1. ovog člana propisana obavezna pisana forma, smatra se da je ova obaveza ispunjena i ako je ugovor zaključen u elektronskom obliku, u skladu sa propisima kojima se uređuju elektronski dokument i elektronski potpis.“

Član 3.

U članu 38. u stavu 1. u tački 3) riječ: „priznati“ zamjenjuje se riječju: „osnovni“.

Član 4.

U članu 64. u stavu 1. riječi: „a u sjedištu banke najmanje jednom godišnje“ zamjenjuju se riječima: „od kojih najmanje dvije u sjedištu banke“.

Poslije stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„(2) Ako se sjednice nadzornog odbora banke održavaju korišćenjem konferencijske telefonske veze ili korišćenjem druge audio i vizuelne komunikacijske opreme, banka je dužna da obezbijedi neprekidno snimanje sjednice na trajnom nosaču podataka.“

Dosadašnji st. 2, 3, 4, 5. i 6. postaju st. 3, 4, 5, 6. i 7.

Član 5.

U članu 66. u stavu 1. u tački 25) riječi: „ukupne izloženosti banke od 10% priznatog kapitala prema jednom licu ili grupi povezanih lica“ zamjenjuju se riječima: „velike izloženosti banke“.

Član 6.

U članu 70. u stavu 8. riječi: „tri mjeseca“ zamjenjuju se riječima: „šest mjeseci“.

Član 7.

U članu 71. u stavu 1. u tački 10) riječi: „ukupne izloženost banke od 10% priznatog kapitala prema jednom licu ili grupi povezanih lica“ zamjenjuju se riječima: „velike izloženosti banke“.

Član 8.

U članu 83. poslije stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, o kreditnim zahtjevima banka može da odlučuje korišćenjem automatizovanog modela za procjenu kreditne sposobnosti dužnika i donošenjem odluka o odobravanju kredita (automatsko donošenje odluka u kreditnom procesu), u skladu sa internom procedurom kojom se uređuju uslovi i način automatskog donošenja odluka u kreditnom procesu.“

Član 9.

U članu 100. u stavu 1. poslije riječi: „poslovanju“ dodaju se zapeta i riječi: „te da obezbijedi da njen kapital može da apsorbuje moguće gubitke koji proizilaze iz stresnih scenarijuma koje banka redovno sprovodi, uključujući i rizike utvrđene u okviru testiranja otpornosti na stres koje Agencija, u skladu sa ovim zakonom i propisom Agencije, sprovodi za potrebe nadzora“.

Član 10.

U članu 106. u stavu 2. riječ: „priznatog“ zamjenjuje se riječju: „osnovnog“.

Član 11.

U članu 107. u stavu 1. riječ: „priznatog“ zamjenjuje se riječju: „osnovnog“.

U stavu 2. riječ: „priznatog“ zamjenjuje se riječju: „osnovnog“.

Član 12.

U članu 109. u stavu 1. u tački 3) riječ: „priznatog“ zamjenjuje se riječju: „osnovnog“.

Tačka 4) mijenja se i glasi:

„4) ako sva prekoračenja ograničenja od 25% osnovnog kapitala iz knjige trgovanja traju duže od deset dana, zabranjeno je da zajedno prelaze 600% osnovnog kapitala banke.“

Član 13.

U članu 116. u stavu 4. poslije riječi: „Agencije“ dodaju se zapeta i riječi: „odnosno investicionim fondovima koji imaju dozvolu za ulaganje u takve plasmane od Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske“.

Član 14.

U članu 130. poslije stava 8. dodaje se novi stav 9, koji glasi:

„(9) Agencija može detaljnije urediti način i uslove utvrđivanja i provjere identiteta klijenta i njegovog zakonskog zastupnika korišćenjem sredstava video-elektronske komunikacije i bez obaveznog fizičkog prisustva lica čija se identifikacija vrši kod banke, u skladu sa propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.“

Član 15.

U članu 138. u stavu 1. u tački 17) poslije riječi: „ugovora“ dodaju se riječi: „sa definisanim periodom njegovog važenja“.

U tački 18) poslije riječi: „listu i“ dodaju se riječi: „u nacrtu ugovora,“.

U tački 19) poslije riječi: „kredita i depozita“ dodaju se zapeta i nova tačka 20), koja glasi:

„20) informaciju o deviznim i drugim rizicima koje korisnik preuzima ukoliko se usluga ugovara u protivvrijednosti strane valute“.

Član 16.

U članu 141. u stavu 6. poslije riječi: „politiku“ dodaju se riječi: „i interne akte“.

Poslije stava 9. dodaje se novi stav 10, koji glasi:

„(10) Obaveza zaključivanja ugovora u pisanoj formi iz stava 1. ovog člana, kao i izmjena njegovih elemenata, te obaveza izdavanja saglasnosti u pisanoj formi u skladu sa odredbama ovog zakona kojima se uređuje zaštita prava i interesa korisnika bankarskih usluga, smatra se da su ispunjene ako su se korisnik i banka sporazumjeli putem sredstva elektronske komunikacije koje omogućava da se sa sigurnošću utvrdi sadržaj ugovora i identitet korisnika, a banka je dužna da takav ugovor sačini u skladu sa propisima koji uređuju elektronski dokument i elektronski potpis i čuva ga na trajnom nosaču podataka.“

Član 17.

U članu 142. u stavu 1. poslije riječi: „štednju,“ dodaju se riječi: „elektronskim i drugim instrumentima plaćanja,“.

Član 18.

U članu 147. poslije stava 3. dodaju se novi st. 4. i 5, koji glase:

„(4) Ako je između banke i korisnika ugovoreno automatsko produžavanje važenja ugovora o nekom kreditnom poslu čije je ispunjenje obezbijeđeno jemstvom, banka je dužna da, u roku od 30 dana prije isteka takvog ugovora, informiše jemca o automatskom produženju važenja ugovora i jemstva, kao i o njegovom pravu na odustajanje od daljeg jemčenja.

(5) U slučaju korišćenja prava na odustajanje od daljeg jemčenja kod ugovora sa automatskim produžavanjem važenja, jemac je dužan da o tome obavijesti banku prije automatskog produženja ugovora.“

Član 19.

U članu 149. stav 2. mijenja se i glasi:

„(2) Banka ne može da vrši izmjenu promjenljive kamatne stope, naknada i drugih troškova u rokovima drugačijim od ugovorenih, a usklađivanje njihove visine dužna je da vrši prema visini utvrđenog promjenljivog elementa sa kojim se prema ugovoru kamata, naknade i drugi troškovi usklađuju, a koji se javno objavljuje i važeći je na dan isteka ugovorenog roka za usklađivanje kamatne stope, naknada i drugih troškova.“

Član 20.

Naziv člana i član 153. mijenja se i glasi:

„Nedopuštene naknade
Član 153.

Zabranjeno je banci da ugovara i korisniku obračunava i naplaćuje naknade:

- 1) na ime opomene za kašnjenje korisnika u slučaju neispunjenja obaveza,
- 2) po osnovu davanja ili vođenja referentne oznake ili drugog podatka koji banci omogućava identifikaciju pojedinačne obaveze ili korisnika (poziv na broj, broj kreditne partije i drugo),
- 3) za izdavanje izvoda (potvrde) sa naznačenjem salda za uvid u stanje ili nakon svake promjene stanja računa,
- 4) za podizanje gotovine na bankomatu banke izdavaoca.“

Član 21.

U članu 155. u stavu 1. riječi: „drugoj banci ili finansijskoj organizaciji koja ima dozvolu Agencije –“ brišu se.

Član 22.

U članu 160. u stavu 1. u tački 2) riječi: „kao i iznos naknade u slučaju podizanja gotovine na bankomatu banke izdavaoca,“ brišu se.

Član 23.

U članu 168. poslije stava 4. dodaje se novi stav 5, koji glasi:

„(5) Zahtjev za dobijanje prethodne saglasnosti za imenovanje privrednog društva za reviziju za obavljanje revizije finansijskih izvještaja tekuće godine banka dostavlja po dostavljanju revidiranih finansijskih izvještaja za prethodnu godinu, a najkasnije do 31. avgusta tekuće godine.“

Član 24.

U članu 190. u stavu 6. tačka 3) mijenja se i glasi:

„3) relevantnu dokumentaciju koja je vezana za predmet nadzora u materijalnom ili elektronskom obliku,“.

Član 25.

Naziv člana i član 194. mijenja se i glasi:

„Dodatak zapisnika o nadzoru
Član 194.

(1) Ako se razmatranjem primjedaba, odnosno prigovora banke na zapisnik utvrdi njegova djelimična ili potpuna opravdanost, Agencija sačinjava dodatak zapisnika u dijelu utvrđene opravdanosti primjedaba, odnosno prigovora.

(2) Dodatak zapisnika dostavlja se banci u roku od 15 dana od dana prijema primjedaba na zapisnik.

(3) Ako se razmatranjem primjedaba banke na zapisnik utvrdi da su one u cijelosti neopravdane, Agencija donosi zaključak.

(4) Protiv zaključka iz stava 3. ovog člana nije dopuštena posebna žalba.“

Član 26.

U članu 199. u stavu 1. riječ: „izdaje“ zamjenjuje se riječima: „može da izda“.

Član 27.

Poslije člana 200. dodaju se nazivi članova i novi čl. 200a. i 200b, koji glase:

„Mjera dodatnog kapitala iznad minimalno propisanog

Član 200a.

Agencija nalaže banci mjeru dodatnog kapitala iz člana 200. stav 1. tačka 1) ovog zakona u slučajevima ako:

1) rizici ili elementi rizika nisu pokriveni ili nisu dovoljno pokriveni minimalnim kapitalnim zahtjevima na način propisan ovim zakonom i propisima Agencije,

2) banka nije uspostavila ili ako dosljedno ne sprovodi sveobuhvatan sistem upravljanja u skladu sa ovim zakonom i propisom Agencije o uspostavljanju i sprovođenju sistema upravljanja rizicima,

3) banka nije uspostavila ili ako dosljedno ne sprovodi postupke procjenjivanja adekvatnosti kapitala prilikom procesa interne procjene adekvatnosti kapitala u skladu sa ovim zakonom i propisom Agencije,

4) banka nije uspostavila ili ako dosljedno ne sprovodi politike i procedure za utvrđivanje i praćenje velike izloženosti, ne vodi evidencije, ne prati i ne izvještava o izloženosti u skladu sa ovim zakonom i propisom Agencije,

5) je nadzorom, u skladu sa odredbama ovog zakona, utvrdila da dodatna vrijednosna usklađivanja za pozicije i portfolija u knjizi trgovanja nisu dovoljna da bi banci omogućila da u kratkom periodu proda svoje pozicije ili ih zaštiti od rizika, a da pritom ne pretrpi značajne gubitke u uobičajenim tržišnim uslovima,

6) banka ne uspijeva da uspostavi ili održi odgovarajući nivo dodatnog kapitala za pokriće rizika iz člana 100. ovog zakona,

7) nije vjerovatno da će se samo primjenom dugih mjera postići dovoljno poboljšanje organizacije, strategija, politika, postupaka i procedura u odgovarajućem roku,

8) u drugim slučajevima specifičnim za pojedinačnu banku, koje Agencija smatra opravdanim.

Mjera dodatnog kapitala iznad minimalno propisanog u okviru SREP ocjene
Član 200b.

Agencija nalaže pojedinačnoj banci mjeru dodatnog zahtjeva za kapital u odnosu na minimalno propisani ako se tokom sprovođenja postupka nadzornog pregleda i ocjene banke (SREP procjene) utvrdi bilo koji od slučajeva iz člana 200a. ovog zakona, kako bi se pokrili rizici proistekli iz poslovanja te banke ili iz uticaja ekonomskih ili tržišnih kretanja na rizični profil banke.“

Član 28.

U članu 219. u stavu 1. u tački 7) riječ: „i“ briše se i dodaje se zapeta.

U tački 8) poslije riječi: „grupe“ dodaju se zapeta i nova tačka 9), koja glasi:
„9) finansijska poluga“.

Stav 5. mijenja se i glasi:

„(5) Agencija donosi akt kojim propisuje elemente i način utvrđivanja, objavljivanja i dostavljanja pokazatelja iz stava 1. ovog člana, kao i način upravljanja rizicima na nivou bankarske grupe.“

Član 29.

Naziv člana i član 229. mijenja se i glasi:

„Uslovi otpisa ili konverzije instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza
Član 229.

(1) Otpis ili konverzija odgovarajućih instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza u akcije ili druge vlasničke instrumente banke može se izvršiti:

1) nezavisno od mjera restrukturiranja ili

2) zajedno sa sprovođenjem mjera restrukturiranja, ako su ispunjeni uslovi za restrukturiranje banke.

(2) Agencija može izvršiti otpis ili konverziju odgovarajućih instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza u akcije ili druge vlasničke instrumente prije pokretanja postupka restrukturiranja, a nakon pokretanja tog postupka otpis ili konverziju instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza vrši prije primjene odgovarajućeg instrumenta restrukturiranja.

(3) Ovlašćenje za otpis i konverziju prihvatljivih obaveza, nezavisno od mjera restrukturiranja, može se izvršiti samo nad prihvatljivim obavezama koje se priznaju za ispunjavanje minimalnog zahtjeva za kapitalom i prihvatljivim obavezama utvrđenim ovim zakonom (kvalifikovane prihvatljive obaveze), kao i nad obavezama koje ne ispunjavaju uslov ročnosti, tj. čiji je preostali period do dospijeca najviše godinu dana.

(4) Agencija pri vršenju ovlašćenja vodi računa da povjerioci, u skladu sa zaštitnim mjerama propisanim ovim zakonom, ne trpe veće gubitke od onih koje bi pretrpjeli da je nad bankom bio pokrenut stečajni postupak.

(5) Agencija bez odgađanja vrši otpis ili konverziju instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza banke ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

1) ispunjeni su uslovi za pokretanje postupka restrukturiranja propisani ovim zakonom, prije nego što su preduzete bilo koje mjere restrukturiranja,

2) Agencija utvrdi da banka vjerovatno neće moći nastaviti poslovanje u smislu ovog zakona ako se ne izvrši otpis ili konverzija, a nije vjerovatno da bi bilo koja druga mjera banke ili lica iz privatnog sektora, niti mjera preduzeta u postupku nadzora u skladu sa ovim

zakonom, osim otpisa ili konverzije, mogla u razumnom roku otkloniti smetnje za nastavak poslovanja banke, uzimajući u obzir sve okolnosti pojedinačnog slučaja,

3) banka je zatražila vanrednu javnu finansijsku podršku, osim ako je riječ o likvidnoj banci, a finansijska podrška se traži u svrhu rješavanja nedostatka kapitala utvrđenog u testovima otpornosti na stres i ocjenama kvaliteta imovine banke.

(6) Otpis i konverzija vrši se bez saglasnosti akcionara, deponenata i drugih povjerilaca banke ili bilo kojeg trećeg lica.

(7) Agencija je dužna da, prije nego što izvrši otpis ili konverziju instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza, obezbijedi nezavisnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke u skladu sa ovim zakonom, a na osnovu koje se vrši obračun iznosa otpisa, odnosno nivoa konverzije instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza potrebnih za pokriće gubitaka, uspostavljanja adekvatnog nivoa kapitala banke ili dokapitalizaciju banke.

(8) Agencija je dužna da, nakon što izvrši otpis ili konverziju instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza, obezbijedi nezavisnu procjenu u skladu sa odredbama ovog zakona kojima je propisana zaštita akcionara i povjerilaca.“

Član 30.

U nazivu člana 230. poslije riječi: „kapitala“ dodaju se riječi: „i prihvatljivih obaveza“.

U stavu 1. poslije riječi: „kapitala“ dodaju se riječi: „i prihvatljivih obaveza“.

U tački 3) poslije riječi: „manje“ dodaju se zapeta i nova tačka 4), koja glasi:

„4) elementi prihvatljivih obaveza koji ispunjavaju uslove iz člana 229. stav 3. ovog zakona otpisuju se ili konvertuju u instrumente redovnog osnovnog kapitala, u mjeri u kojoj je to potrebno za ostvarivanje ciljeva restrukturiranja ili do ukupnog iznosa tih prihvatljivih obaveza, u zavisnosti od toga šta je manje“.

St. 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„(2) U slučaju otpisa elemenata kapitala ili prihvatljivih obaveza prestaju obaveze po tom osnovu prema vlasniku odgovarajućeg elementa kapitala, odnosno prema povjeriocu prihvatljivih obaveza u otpisanom iznosu, osim već obračunatih obaveza, a ovom vlasniku, odnosno povjeriocu se ne isplaćuje naknada po osnovu ovog otpisa.

(3) Za potrebe sprovođenja konverzije iz stava 1. t. 2), 3) i 4) ovog člana, Agencija može da naloži banci da vlasnicima određenih elemenata kapitala i takvih prihvatljivih obaveza izda akcije koje se mogu uključiti u redovni osnovni kapital banke.“

U stavu 4. poslije riječi: „instrumenata kapitala“ dodaju se riječi: „i prihvatljivih obaveza“.

U stavu 5. broj: „3“ zamjenjuje se brojem: „5“.

U stavu 6. poslije riječi: „instrumenata kapitala“ dodaju se riječi: „i prihvatljivih obaveza“.

U stavu 7. poslije riječi: „instrumenata kapitala“ dodaju se riječi: „i prihvatljivih obaveza“.

Stav 8. mijenja se i glasi:

„(8) Otpis ili konverzija instrumenata kapitala ili prihvatljivih obaveza iz stava 1. t. 2), 3) i 4) ovog člana vrši se na glavnici tih instrumenata, odnosno na glavnici prihvatljivih obaveza.“

Poslije stava 8. dodaje se novi stav 9, koji glasi:

„(9) Agencija donosi akt kojim propisuje način i postupak, te razrađuje uslove otpisa ili konverzije elemenata kapitala i prihvatljivih obaveza iz ovog člana.“

Član 31.

U članu 231. u stavu 1. u tački 2) poslije riječi: „kapitala“ dodaju se riječi: „i prihvatljivih obaveza“.

U stavu 3. u tački 1) poslije riječi: „kapitala“ dodaju se riječi: „i prihvatljivih obaveza“.

U tački 4) u podtački 2. poslije riječi: „konverziju kapitala“ dodaju se riječi: „i prihvatljivih obaveza“.

Član 32.

Poslije člana 237. dodaje se naziv člana i novi član 237a, koji glasi:

„Ovlašćenje za privremenu obustavu određenih obaveza prije pokretanja
postupka restrukturiranja
Član 237a.

(1) Agencija može prije donošenja odluke o pokretanju postupka restrukturiranja donijeti odluku o privremenoj obustavi svih obaveza plaćanja ili ispunjenja obaveza iz ugovora u kojem je banka jedna od ugovornih strana, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) banka ne može ili najvjerovatnije neće moći nastaviti poslovanje,

2) nije razumno očekivati da bi bilo koja druga mjera banke ili lica iz privatnog sektora ili mjere nadzora, uključujući i mjere rane intervencije, ili mjere otpisa ili konverzije instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza, mogle u razumnom roku otkloniti smetnje za nastavak poslovanja banke, uzimajući u obzir sve okolnosti pojedinačnog slučaja,

3) izvršavanje ovlašćenja obustave smatra se potrebnim radi izbjegavanja daljeg pogoršanja finansijskih uslova banke,

4) izvršavanje ovlašćenja obustave potrebno je za procjenu da li je restrukturiranje u javnom interesu ili donošenje odluke o odgovarajućoj mjeri restrukturiranja, odnosno kako bi se osigurala efikasna primjena instrumenta restrukturiranja.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, privremena obustava ne primjenjuje se na:

1) obaveze prema platnim sistemima,

2) sisteme za poravnanje hartija od vrijednosti koji su u skladu sa zakonom određeni kao bitni sistemi, odnosno operatere tih sistema i učesnike u tim sistemima, za obaveze koje su nastale po osnovu učešća u tim sistemima,

3) račune javnih prihoda na koje se vrše uplate javnih prihoda u korist Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine, Bosne i Hercegovine, gradova, opština i fondova i sa kojih se vrši raspodjela sredstava na račune korisnika javnih prihoda, do završetka transakcije raspodjele u skladu sa propisima koji uređuju trezorsko poslovanje i drugim propisima.

(3) Agencija pri odlučivanju o obavezama iz stava 1. ovog člana uzima u obzir okolnosti svakog pojedinog slučaja postupka restrukturiranja, te pažljivo procjenjuje obustavu obaveza u slučaju osiguranih depozita, naročito osiguranih depozita fizičkih lica, preduzetnika te mikro, malih i srednjih pravnih lica.

(4) Prilikom donošenja odluke iz stava 1. ovog člana Agencija uzima u obzir efekat koji bi izvršavanje tog ovlašćenja moglo imati na nesmetano funkcionisanje finansijskih tržišta.

(5) Ako se privremena obustava obaveza iz stava 1. ovog člana primjenjuje i na osigurane depozite, Agencija određuje u odnosu na svakog deponenta odgovarajući dnevni iznos od iznosa njegovih osiguranih depozita, a koji odgovara jednoj prosječnoj mjesečnoj

neto plati u Republici Srpskoj objavljenoj od Zavoda za statistiku Republike Srpske, koji će biti raspoloživ deponentima na dnevnoj osnovi.

(6) Agencija na svojoj internet stranici objavljuje odluku iz stava 1. ovog člana zajedno sa svim navedenim uslovima primjene i trajanjem obustave, sa navođenjem dana, sata i minuta početka obustave.

(7) Obustava iz stava 1. ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u odluci o obustavi i traje koliko je potrebno za postizanje cilja iz stava 1. t. 3) i 4) ovog člana, a najkasnije do ponoći sljedećeg radnog dana računajući od dana navedenog u odluci o obustavi.

(8) Ako su obaveze plaćanja ili isporuke banke privremeno obustavljene u skladu sa stavom 1. ovog člana, obaveze plaćanja ili isporuke drugih ugovornih strana banke prema tom ugovoru privremeno se obustavljaju na isti period.

(9) Ako obaveza plaćanja ili isporuke dospijeva u toku perioda obustave, obaveza plaćanja ili isporuke dospijeva narednog radnog dana od dana isteka perioda obustave.

(10) Agencija bez odgađanja dostavlja odluku iz stava 1. ovog člana banci na koju se odluka odnosi, organima iz člana 233. t. 2) do 7) ovog zakona, kao i Centralnom registru hartija od vrijednosti, te drugim institucijama po potrebi, a koji su dužni da postupe u skladu sa odlukom od trenutka njenog dostavljanja.

(11) Banka na koju se odluka odnosi dužna je na svojoj internet stranici da objavi odluku iz stava 1. ovog člana.

(12) Sastavni dio odluke o obustavi iz stava 1. ovog člana može biti:

1) odluka o obustavi prinudnog izvršenja založnih prava na imovini banke u restrukturiranju od obezbijeđenih povjerilaca te banke, na period u trajanju obustave plaćanja ili ispunjenja obaveza banke,

2) odluka o obustavi prava na raskid ugovora svih strana u ugovornom odnosu sa bankom, na period u trajanju obustave plaćanja ili ispunjenja obaveza banke.

(13) Ako je nakon donošenja odluke o privremenoj obustavi za banku donesena odluka o pokretanju postupka restrukturiranja u skladu sa članom 231. ovog zakona, Agencija ne može koristiti ovlašćenje za privremenu obustavu određenih obaveza nakon pokretanja postupka restrukturiranja.“

Član 33.

Naziv člana i član 238. mijenja se i glasi:

„Ovlašćenje za privremenu obustavu određenih obaveza nakon donošenja odluke o pokretanju postupka restrukturiranja

Član 238.

(1) Agencija može donijeti odluku o obustavi bilo koje obaveze plaćanja ili ispunjenja obaveza iz bilo kojeg ugovora u kojem je banka u restrukturiranju jedna od ugovornih strana i dužna je da je odmah objavi u skladu sa članom 234. ovog zakona, sa navođenjem dana, sata i minuta kada obustava nastupa.

(2) Odluka o obustavi iz stava 1. ovog člana može biti sastavni dio odluke o otvaranju postupka restrukturiranja iz člana 231. ovog zakona.

(3) Obustava iz stava 1. ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u odluci o obustavi i traje do ponoći sljedećeg radnog dana, računajući od dana navedenog u odluci o obustavi.

(4) Ako obaveza plaćanja ili isporuke dospijeva u toku perioda obustave, obaveza plaćanja ili isporuke dospijeva narednog radnog dana od dana isteka perioda obustave.

(5) Ako su obaveze plaćanja ili isporuke banke u restrukturiranju privremeno obustavljene u skladu sa stavom 1. ovog člana, obaveze plaćanja ili isporuke drugih ugovornih strana banke u restrukturiranju prema tom ugovoru privremeno se obustavljaju za isti period.

(6) Izuzetno od stava 1. ovog člana, privremena obustava ne primjenjuje se na:

1) obaveze prema platnim sistemima,
2) sisteme za poravnanje hartija od vrijednosti koji su u skladu sa zakonom određeni kao bitni sistemi, odnosno operatere tih sistema i učesnike u tim sistemima, za obaveze koje su nastale po osnovu učešća u tim sistemima,

3) račune javnih prihoda na koje se vrše uplate javnih prihoda u korist Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine, Bosne i Hercegovine, gradova, opština i fondova i sa kojih se vrši raspodjela sredstava na račune korisnika javnih prihoda, do završetka transakcije raspodjele u skladu sa propisima koji uređuju trezorsko poslovanje i drugim propisima.

(7) Agencija pri odlučivanju o obavezama iz stava 1. ovog člana uzima u obzir okolnosti svakog pojedinog slučaja postupka restrukturiranja, te pažljivo procjenjuje izuzimanje obustave obaveza u slučaju osiguranih depozita, naročito na osigurane depozite fizičkih lica, preduzetnika te mikro, malih i srednjih pravnih lica.

(8) Ako se privremena obustava obaveza iz stava 1. ovog člana primjenjuje i na osigurane depozite, Agencija određuje u odnosu na svakog deponenta odgovarajući dnevni iznos od iznosa njegovih osiguranih depozita, a koji odgovara jednoj prosječnoj mjesečnoj neto plati u Republici Srpskoj objavljenoj od Zavoda za statistiku Republike Srpske, koji će biti raspoloživ deponentima na dnevnoj osnovi.

(9) Prilikom izvršavanja ovlašćenja iz ovog člana Agencija uzima u obzir efekte koje će izvršavanje ovih ovlašćenja imati na nesmetano funkcionisanje finansijskog tržišta.“

Član 34.

U članu 249. u stavu 1. u tački 3) poslije riječi: „fondova,“ dodaju se riječi: „društava za izdavanje elektronskog novca i platnih institucija,“.

U tački 8) poslije riječi: „zakonima“ riječ: „i“ briše se i dodaje se zapeta.

U tački 9) poslije riječi: „depozita“ dodaju se zapeta i nova tačka 10), koja glasi:

„10) prema članovima iste bankarske grupe koja se restrukturira, a koji nisu subjekti restrukturiranja prema planu restrukturiranja te grupe bez obzira na rok dospijeaća, osim obaveza koje su u nižem redu prioriteta u odnosu na red prioriteta neobezbijeđenih obaveza utvrđenih odredbama ovog zakona kojima se uređuju prioriteti isplata u postupku stečaja banke“.

Član 35.

Član 250. mijenja se i glasi:

„(1) Banka je dužna da u svakom trenutku ispunjava minimalne zahtjeve za kapitalom i prihvatljivim obavezama (MREL zahtjev).

(2) Prihvatljive obaveze iz stava 1. ovog člana su obaveze prihvatljive za instrument restrukturiranja vlastitim sredstvima iz člana 249. ovog zakona koje ispunjavaju uslove propisane odredbama ovog člana i akta Agencije donesenog na osnovu njega, kao i instrumenti dopunskog kapitala čiji je preostali period do dospijeaća najmanje godina dana, u obimu u kojem ne ispunjavaju uslove za stavke dopunskog kapitala u skladu sa propisima kojima se uređuje izračunavanje kapitala banaka (kvalifikovane prihvatljive obaveze).

(3) Ako je planom restrukturiranja predviđeno da će se u slučaju ispunjenosti uslova iz člana 231. stav 1. ovog zakona nad bankom preduzeti mjera restrukturiranja ili sprovesti ovlaštenje za otpis i konverziju instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza iz člana 229. ovog zakona, MREL zahtjev se utvrđuje u visini koja omogućava:

1) pokriće očekivanih gubitaka u cijelosti i

2) dokapitalizaciju banke do nivoa koji omogućava obavljanje djelatnosti u skladu sa ovim zakonom.

(4) MREL zahtjev izračunava se kao zbir kapitala i prihvatljivih obaveza iz stava 2. ovog člana iskazan kao procenat:

1) ukupnog iznosa izloženosti riziku banke, koji se izračunava u skladu sa propisom kojim se uređuje izračunavanje kapitala banaka,

2) mjere ukupne izloženosti banke koja se izračunava u skladu sa propisom kojim se uređuje izračunavanje kapitala banaka.

(5) Agencija za svaku banku utvrđuje posebne minimalne zahtjeve iz stava 1. ovog člana na osnovu sljedećih kriterijuma:

1) potrebe da se obezbijedi mogućnost restrukturiranja banke primjenom instrumenata restrukturiranja, uključujući primjenu instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke, na način kojim se postižu ciljevi restrukturiranja,

2) potrebe da se obezbijedi da banka ima dovoljno prihvatljivih obaveza kako bi u slučaju primjene instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke pokrila gubitke i ponovo uspostavila pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou kojim bi se omogućilo dalje nesmetano poslovanje i održavanje dovoljnog povjerenja u banku na finansijskom tržištu,

3) potrebe da se, ako je planom restrukturiranja predviđena mogućnost da određene vrste prihvatljivih obaveza budu isključene iz restrukturiranja vlastitim sredstvima banke na osnovu člana 249. stav 4. ovog zakona ili da se određene vrste prihvatljivih obaveza u potpunosti prenesu na primaoca po osnovu djelimičnog prenosa, obezbijedi da banka ima dovoljno drugih prihvatljivih obaveza kako bi se pokrili gubici i ponovo uspostavio pokazatelj adekvatnosti kapitala banke na nivou koji omogućuje dalje nesmetano poslovanje,

4) veličine, poslovnog modela, modela finansiranja i rizičnog profila banke,

5) procjene mogućeg iznosa sredstava Fonda za osiguranje depozita kojim upravlja Agencija za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine, koji bi se mogli koristiti za finansiranje postupka restrukturiranja u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine,

6) procjene negativnih posljedica prestanka poslovanja banke na stabilnost finansijskog sektora, uključujući širenje finansijskih poteškoća i na druge banke s obzirom na njihovu međusobnu povezanost ili povezanost sa drugim dijelovima finansijskog sektora.

(6) Odredbe ovog člana shodno se primjenjuju i na najviše matično društvo, odnosno bankarsku grupu na konsolidovanoj osnovi.

(7) Agencija donosi akt kojim razrađuje MREL zahtjev, rok u kojem su banke dužne da ga ispune, uslove pod kojima se prihvatljive obaveze priznaju za ispunjavanje MREL zahtjeva za kvalifikovano prihvatljive obaveze i uslove za priznavanje instrumenata kapitala za ispunjavanje MREL zahtjeva za kapitalom, način izvještavanja i objavljivanja ispunjavanja MREL zahtjeva.“

Član 36.

U članu 269. stav 1. mijenja se i glasi:

„(1) U postupku likvidacije, isplata obaveza vrši se prema sljedećem redoslijedu prioriteta:

1) obaveze prema osiguranim povjeriocima, do vrijednosti njihovog obezbjeđenja,

2) dugovi banke po osnovu zajmova datih banci ili drugih troškova banke stvorenih tokom privremene uprave, postupka restrukturiranja, postupka likvidacije ili postupka stečaja banke, u skladu sa ovim zakonom,

3) potraživanja radnika iz radnog odnosa za posljednjih 12 mjeseci do dana otvaranja likvidacionog postupka, ali samo u visini zakonom utvrđene najniže mjesečne plate i obračunatih doprinosa u skladu sa zakonom, kao i potraživanja radnika po osnovu naknade štete za povrede na radu i članova porodice poginulog radnika na radu, koja se isplaćuje u punom iznosu,

4) potraživanja Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine za naknadu isplaćenih depozita, zajedno sa troškovima nastalim u postupku isplate ovih depozita, te potraživanja deponenata za osigurane depozite koji nisu isplaćeni od ove Agencije, najviše do iznosa definisanog propisima kojima se uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine,

5) depoziti fizičkih lica, preduzetnika, mikro, malih i srednjih pravnih lica koji prelaze iznos pokrića definisanog propisom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine,

6) ostali depoziti i isključeni depoziti u skladu sa propisom koji uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine,

7) ostala neobezbijedena potraživanja povjerilaca koji nisu akcionari banke, koji se ne koriste za ispunjavanja MREL zahtjeva,

8) potraživanja vlasnika dužničkih instrumenata (dužničke hartije od vrijednosti – obveznice, ostali instrumenti prenosivog duga, instrumenti koji stvaraju ili priznaju dug, te instrumenti koji daju pravo na sticanje dužničkih instrumenata) koja se, u skladu sa ovim zakonom, koriste za ispunjavanje MREL zahtjeva, te za koje je prospektom o emisiji ili ugovorom u vezi sa izdavanjem, odnosno ugovaranjem, izričito navedeno da se na ta potraživanja primjenjuje niži red prvenstva u skladu sa ovim stavom,

9) potraživanja matičnog društva – banke po osnovu dužničkih instrumenata koje je izdalo zavisno društvo – banka u svrhu ispunjavanja MREL zahtjeva na pojedinačnoj osnovi za banku koja nije subjekt restrukturiranja prema planu restrukturiranja bankarske grupe,

10) potraživanja vlasnika subordiniranog duga,

11) potraživanja vlasnika prioriternih akcija,

12) potraživanja vlasnika običnih akcija.“

Član 37.

U članu 284. u stavu 1. tačka 37) mijenja se i glasi:

„37) ne izvrši obaveze utvrđene propisanim odredbama (član 147. st. 3. i 4),“.

U tački 48) poslije broja: „200,“ dodaju se brojevi: „200a, 200b,“.

Član 38.

U članu 285. u stavu 1. u tački 30) poslije riječi: „politiku“ dodaju se riječi: „i interne akte“.

U tački 31) riječi: „stav 7.“ zamjenjuje se riječima: „st. 7. i 10.“.

U tački 32) poslije riječi: „štednju,“ dodaju se riječi: „elektronskim i drugim instrumentima plaćanja,“.

U tački 37) poslije riječi: „stope“ dodaju se zapeta i riječi: „naknada i drugih troškova“.

Tačka 44) mijenja se i glasi:

„44) ugovori i korisniku obračuna i naplati naknadu suprotno zabrani iz člana 153. ovog zakona,“.

U tački 47) riječi: „drugoj banci ili finansijskoj organizaciji koja ima dozvolu Agencije –“ brišu se.

Član 39.

U članu 287. u stavu 1. tačka 3) mijenja se i glasi:

„3) ne obezbijedi neprekidno snimanje sjednice nadzornog odbora, ne održi vanrednu sjednicu nadzornog odbora i ne obavijesti Agenciju o datumu održavanja i dnevnom redu vanredne sjednice (član 64. st. 2, 3. i 5),“.

Član 40.

Poslije člana 291. dodaje se naziv člana i novi član 291a, koji glasi:

„Donošenje podzakonskih akata
Član 291a.

(1) Agencija će donijeti podzakonske propise predviđene ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primjenjuju se podzakonski propisi koji su važili na dan stupanja na snagu ovog zakona, a koji nisu sa njim u suprotnosti.“

Član 41.

Poslije člana 292. dodaje se naziv člana i novi član 292a, koji glasi:

„Usklađivanje poslovanja banaka
Član 292a.

Banka je dužna da uskladi svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.“

Član 42.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“, osim čl. 10, 11. i 12, koji stupaju na snagu šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nenad Stevandić

OBRAZLOŽENJE
NACRTA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BANKAMA
REPUBLIKE SRPSKE

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. tačka 7. Ustava Republike Srpske, prema kojoj Republika Srpska, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje bankarski sistem, kao i u članu 70. tačka 2. Ustava Republike Srpske, kojim je uređeno da Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA NORMATIVNOPRAVNE TEHNIKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.03-020-2668/24 od 18. oktobra 2024. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. tačka 7. Ustava Republike Srpske, prema kojoj Republika, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje bankarski sistem. Takođe, prema članu 70. tačka 2. Ustava, Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u potrebi njegovog usklađivanja sa relevantnim propisima Evropske unije, a s ciljem nastavka sprovođenja reforme bankarskog sektora Republike Srpske i proširenja pravnog okvira kojim se omogućava dalji razvoj tržišta kapitala.

Ovim zakonom dodatno su uređene oblasti korporativnog upravljanja, kupoprodaje plasmana, zaštite korisnika finansijskih usluga, zaključivanje ugovora u elektronskom obliku, te proširene mjere nadzora Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Odredbe kojim se uređuje oblast korporativnog upravljanja u bankama izmijenjene su i dopunjene u dijelu kojim se uređuje održavanje sjednica nadzornog odbora, kao i imenovanjem članova uprave banke. Predložene izmjene i dopune usklađene su sa Zakonom o privrednim društvima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17, 82/19 i 17/23), a kojim su utvrđena osnovna načela korporativnog upravljanja.

Predložena su rješenja kojim banka plasmane po osnovu kredita i drugih usluga odobrenih korisniku bankarskih usluga može ustupiti drugim bankama, ali i investicionim fondovima koji imaju dozvolu za ulaganje u takve plasmane, pribavljenu od Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske.

Ovim zakonom kao novina uređeno je zaključivanje ugovora u elektronskom obliku, u skladu sa propisima kojima se uređuju elektronski dokument i elektronski potpis. Ugovor u elektronskom obliku smatra se zaključenim, a izmjene njegovih elemenata i izdavanja saglasnosti u pisanoj formi ispunjene, ako su se korisnik i banka o tome sporazumjeli putem sredstva elektronske komunikacije koje omogućava da se sa sigurnošću utvrdi sadržaj ugovora i identitet korisnika.

Pored navedenog, proširena su ovlaštenja Agencije tako da, u skladu sa predloženim rješenjima, Agencija banci može da naloži mjeru dodatnog kapitala ako banka nije uspostavila ili ako dosljedno ne sprovodi sveobuhvatan sistem upravljanja, politike i procedure za utvrđivanje i praćenje velike izloženosti, kao i postupke procjenjivanja adekvatnosti kapitala prilikom procesa njegove interne procjene.

Takođe, zakonom su unapređene odredbe kojim se uređuje restrukturiranje, radi sprečavanja i ublažavanja posljedica kriznih situacija, a Agencija je ovlaštena da i prije nego što započne sa restrukturiranjem banke, može da uvede privremenu obustavu svih obaveza

plaćanja na period od dva poslovna dana, s ciljem sprečavanja daljeg pogoršanja stanja u banci. S tim u vezi, radi efikasnijeg sprovođenja postupka restrukturiranja, predložena je izmjena redoslijeda prioriteta isplate obaveza u postupku likvidacije, odnosno stečaja.

U skladu sa Smjernicama za konsultacije u izradi propisa i drugih opštih akata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/22), obrađivač je ovaj zakon objavio na internet stranici Ministarstva finansija, te izvršio konsultacije sa relevantnim subjektima iz ove oblasti.

Sekretarijat za zakonodavstvo konstatuje da su obrađivaču date određene sugestije koje su se odnosile na preciziranje formulacija teksta Zakona, koje je obrađivač u cijelosti prihvatio i uvrstio u tekst Zakona. Takođe, konstatuje se da je ovaj zakon usklađen sa Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14).

Budući da je Republički sekretarijat za zakonodavstvo utvrdio da je ovaj prijedlog usklađen sa Ustavom, pravnim sistemom Republike i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenja smo da se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bankama Republike Srpske može uputiti dalje na razmatranje.

III USKLAĐIVANJE SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju, broj: 17.03-020-2667/24 od 22. oktobra 2024. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije (EU) i analize Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bankama Republike Srpske (u daljem tekstu: Nacrt), ustanovljeni su obavezujući sekundarni izvori prava relevantni za predmet uređivanja dostavljenog nacrta koje je izrađivač dijelom uvažio prilikom njegove izrade. Zbog toga u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „Djelimično usklađeno“.

Predmetnim nacrtom nastavljen je proces usklađivanja zakonodavstva kojim se uređuje finansijski sektor sa savremenim standardima poslovanja i relevantnim izvorima pravne tekovine EU. Naime, nacrtom su unaprijeđene odredbe kojima se uređuje korporativno upravljanje, kupoprodaja plasmana po osnovu kredita i drugih usluga odobrenih korisnicima bankarskih usluga, zaštita korisnika bankarskih usluga, zaključivanje ugovora u elektronskom obliku, dodatne mjere nadzora Agencije za bankarstvo Republike Srpske i sl. Nacrtom su unaprijeđene odredbe o restrukturiranju i mjerama koje treba da spriječe ili ublaže nastupanje kriznih situacija kod pojedinačne banke ili bankarskog i finansijskog sistema u cjelini. Stvaraju se i pretpostavke za podizanje nivoa kapaciteta za pokriće gubitaka i dokapitalizacije banke uz minimalan uticaj na poreske obveznike i stabilnost finansijskog sektora.

Izrađivač je odredbe Nacrta formulisao u skladu sa relevantnim odredbama *EU acquis* u području finansijskog sektora i to:

- Regulativom (EU) 575/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investiciona društva i o izmjeni Regulative (EU) 648/2012¹;
- Regulativom (EU) 2019/876 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2019. godine o izmjenama Regulative (EU) 575/2013 u vezi sa stopom finansijske poluge, koeficijentom neto stabilnih izvora finansiranja, zahtjevima za kapital i prihvatljive obaveze, kreditnim rizikom druge ugovorne strane, tržišnim rizikom, izloženošću prema centralnim ugovornim stranama, izloženošću prema kolektivnim investicionim

---

¹ Regulation (EU) No 575/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on prudential requirements for credit institutions and investment firms and amending Regulation (EU) No 648/2012

društvima, velikim izloženostima, zahtjevima za izvještavanje i objavljivanje i Regulative (EU) 648/2012²;

- Regulativom (EU) 2019/2033 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. novembra 2019. godine o bonitetnim zahtjevima za investicione fondove i o izmjeni regulativa (EU) 1093/2010, (EU) 575/2013, (EU) 600/2014 i (EU) 806/2014³;
- Direktivom (EU) 2013/36 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o pristupu djelatnosti kreditnih institucija i prudencijom nadzoru kreditnih institucija i investicionih društava, izmjeni Direktive 2002/87/EZ i stavljanju van snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ⁴;
- Direktivom (EU) 2014/59 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. godine o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih društava i o izmjeni Direktive Savjeta 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU, te regulativa (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta⁵;
- Direktivom EU 2015/2366 Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. novembra 2015. godine o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Regulative (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju van snage Direktive 2007/64/EZ⁶;
- Direktivom (EU) 2017/2399 Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2019. godine o izmjeni Direktive 2014/59 u pogledu rangiranja neosiguranih dužničkih instrumenata u hijerarhiji stečajnog postupka⁷;
- Direktivom (EU) 2019/879 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2019. godine o izmjeni Direktive 2014/59 u pogledu kapaciteta pokrivanja gubitaka i dokapitalizacije kreditnih institucija i investicionih društava te Direktive 98/26/EZ⁸, i
- Direktivom (EU) 2019/878 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2019. godine o izmjeni Direktive 2013/36/EU u pogledu izuzetih subjekata, finansijskih holdinga,

---

² Regulation (EU) 2019/876 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019 amending Regulation (EU) No 575/2013 as regards the leverage ratio, the net stable funding ratio, requirements for own funds and eligible liabilities, counterparty credit risk, market risk, exposures to central counterparties, exposures to collective investment undertakings, large exposures, reporting and disclosure requirements, and Regulation (EU) No 648/2012

³ Regulation (EU) 2019/2033 of the European Parliament and of the Council of 27 November 2019 on the prudential requirements of investment firms and amending Regulations (EU) No 1093/2010, (EU) No 575/2013, (EU) No 600/2014 and (EU) No 806/2014 (Text with EEA relevance)

⁴ Directive 2013/36/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on access to the activity of credit institutions and the prudential supervision of credit institutions and investment firms, amending Directive 2002/87/EC and repealing Directives 2006/48/EC and 2006/49/EC

⁵ Directive 2014/59/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms and amending Council Directive 82/891/EEC, and Directives 2001/24/EC, 2002/47/EC, 2004/25/EC, 2005/56/EC, 2007/36/EC, 2011/35/EC, 2012/30/EU and 2013/36/EU, and Regulations (EU) No 1093/2010 and (EU) No 648/2012, of the European Parliament and of the Council

⁶ Directive (EU) 2015/2366 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2015 on payment services in the internal market, amending Directives 2002/65/EC, 2009/110/EC and 2013/36/EU and Regulation (EU) No 1093/2010, and repealing Directive 2007/64/EC

⁷ Directive (EU) 2017/2399 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2017 amending Directive 2014/59/EU as regards the ranking of unsecured debt instruments in insolvency hierarchy

⁸ Directive (EU) 2019/879 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019 amending Directive 2014/59/EU as regards the loss-absorbing and recapitalisation capacity of credit institutions and investment firms and Directive 98/26/EC

mješovitih finansijskih holdinga, primitaka, nadzornih mjera i ovlašćenja te mjera za očuvanje kapitala⁹.

Pored navedenih izvora *acquis*-ja, izrađivač je u svom radu koristio Zajedničke zaključke ekonomskog i finansijskog dijaloga između EU i partnera sa Zapadnog Balkana, Turske, Gruzije, Republike Moldavije i Ukrajine, koje su odobrili učesnici dijaloga, 14. maja 2024. godine¹⁰.

Detaljan pregled preuzetih odredaba navedenih izvora prava sadržan je u uporednim prikazima o usklađenosti Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bankama Republike Srpske sa pravnom tekovinom EU i praksom i standardima Savjeta Evrope.

Donošenje predmetnog nacrta doprinijeće ispunjavanju obaveza iz člana 89. SSP¹¹ koji se odnosi na saradnju ugovornih strana u oblasti bankarstva, osiguranja i ostalih finansijskih usluga.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakonodavni okvir kojim se uređuje poslovanje banaka, kao najznačajnijih organizacija finansijskog sistema, modernizovan je 2016. godine donošenjem Zakona o bankama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 4/17, 19/18, 54/19 i 63/24), čime je nastavljen proces usklađivanja zakonodavstva kojim se uređuje finansijski sektor sa savremenim standardima poslovanja, relevantnim direktivama Evropske unije i drugim propisima Republike Srpske. U međuvremenu, zakon je izmijenjen 2019. godine, u pitanju kvantitativnih ograničenja izloženosti banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica.

Agencija za bankarstvo Republike Srpske je istovremeno, kao regulatorni i nadzorni organ bankarskog sistema, sprovela sveobuhvatnu reformu podzakonskog okvira (usvojeno je preko 60 podzakonskih akata¹², koji predstavljaju sprovedbene propise i uređuju operativna pitanja iz oblasti nadzora i restrukturiranja banaka). Takođe, implementiran je novi nadzorni pristupi (SREP), uz jačanje supervizorskih institucionalnih kapaciteta (izvršena je obuka supervizora za ocjenu banaka po usvojenoj SREP metodologiji, sprovedena je kontrola i ocjena ICAAP-a, ILAAP-a, analizirani su planovi oporavka banaka i sprovedena stres testiranja).

Kao rezultat pomenute sveobuhvatne reforme bankarskog sektora, a nakon direktnih kontrola i provjere od strane Evropskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) i EBA-e (sprovedene tokom 2019. i 2020. godine), Evropska komisija je 1. oktobra 2021. godine donijela Provedbenu odluku komisije broj (EU) 2021/1753 o istovjetnosti nadzornih i regulatornih zahtjeva određenih trećih zemalja i državnih područja za potrebe tretmana izloženosti u skladu sa Uredbom (EU) br. 575/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta kojom se Bosna i Hercegovina uvrštava u red trećih zemalja koje u svom bankarskom sektoru primjenjuju nadzorni i regulatorni okvir istovjetan onom koji se primjenjuje u Evropskoj uniji. Konačna odluka Evropske komisije predstavlja dostizanje strateškog cilja koji je od velikog značaja za Republiku Srpsku, bankarski sistem, privredu i građane, posebno u pogledu procjene rejtinga, pondera rizika za izračunavanje kapitalnih zahtjeva za pokriće

---

⁹ *Directive (EU) 2019/878 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019 amending Directive 2013/36/EU as regards exempted entities, financial holding companies, mixed financial holding companies, remuneration, supervisory measures and powers and capital conservation measures*

¹⁰ *Joint Conclusions of the Economic and Financial Dialogue between the EU and the Western Balkans Partners, Türkiye, Georgia, Republic of Moldova and Ukraine, Brussels, 14 May 2024, (OR. en), 9881/24*

¹¹ Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i BiH, s druge strane („Službeni glasnik BiH“ – Međunarodni ugovori, broj 10/08).

¹² <https://abrs.ba/sr/podzakoni-banke/c11>

bankarskih rizika, nivoa kamatnih stopa, sigurnosti ulaganja i dr. Da bi se status ekvivalentnosti zadržao i u narednom periodu potrebno je postojeći regulatorni okvir kontinuirano usklađivati, prije svega, sa propisima u EU koji čine tzv. „Bankarski paket“ ili „Paket za smanjenje rizika“. Propisi za bankarski sektor koji čine ovaj paket mogu se podijeliti u dvije grupe: izmjene Direktive i Regulative o kapitalnim zahtjevima, tzv. CRD V i CRR II i izmjene Direktive i Regulative za oporavak i restrukturiranje, tzv. BRRD II i SRMR II.

Imajući u vidu navedeno, Upravni odbor Agencije za bankarstvo Republike Srpske je u julu 2022. godine usvojio Strategiju prioritetnih aktivnosti za održavanje usklađenosti bankarske regulative sa regulativom EU za period od 2022. do 2024. godine. Strategija je razmatrana i na 42. sjednici Komiteta za koordinaciju finansijskog sektora Republike Srpske.

Sprovodeći plan zakonodavnih aktivnosti za 2024. godinu i podržavajući navedenu Strategiju, Ministarstvo finansija Republike Srpske je, kao nadležni obrađivač propisa u oblasti bankarskog sektora, u saradnji sa Agencijom za bankarstvo Republike Srpske, izradilo izmjene Zakona o bankama Republike Srpske, u skladu sa relevantnim direktivama Evropske unije, uz uvažavanje dostignutog stepena razvoja bankarskog sektora Republike Srpske.

Izmjenama i dopunama Zakona o bankama Republike Srpske posebno se mijenjaju područja u kojima su prisutne manjkavosti koje je potrebno otkloniti u pravcu jačanja odredaba kojima se uređuje korporativno upravljanje, kupoprodaja plasmana, zaštita korisnika finansijskih usluga, zaključivanje ugovora u elektronskom obliku, dodatne mjere nadzora Agencije i sl.

S ciljem efikasnijeg korporativnog upravljanja, a radi otklanjanja uočenih problema u praksi, zakonom su izmijenjene i doradene odredbe u vezi sa održavanjem sjednica nadzornog odbora, uvažavajući i norme zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava, kao i imenovanjem članova uprave banke, u skladu sa standardima korporativnog upravljanja, kao i propisima zemalja iz okruženja. Dalje, izmjenama zakona predlaže se da banka plasmane po osnovu kredita i druge usluge odobrene korisniku bankarskih usluga može ustupiti, ne samo drugim bankama, već i investicionim fondovima koji imaju dozvolu za ulaganje u takve plasmane od Komisije za hartije od vrijednosti. Na ovaj način stvaraju se pravne pretpostavke za dalji razvoj tržišta kapitala, uz istovremeno otvaranje mogućnosti razvoja sekundarnog tržišta problematičnih kredita, ali i sekundarnog tržišta za zdrave kreditne portfelje. Preporuke za uklanjanje smetnji za promet i sekjuritizaciju kreditnog portfelja, posebno onog narušenog kvaliteta, date su zajedničkim zaključcima sa ekonomskog i finansijskog dijaloga sa EU¹³. U ovom trenutku, smatra se opravdanim proširiti potencijalne prijemnike kreditnih potraživanja korisnika finansijskih usluga isključivo na investicione fondove kao kontrolisane, tj. nadzirane finansijske subjekte.

Kao jedna od novina u zakonu, uređeno je zaključivanje ugovora u elektronskom obliku, u skladu sa propisima kojima se uređuju elektronski dokument i elektronski potpis. Predviđeno je da su obaveze zaključivanja ugovora, izmjene njegovih elemenata i izdavanja saglasnosti u pisanoj formi ispunjene ako su se korisnik i banka sporazumjeli putem sredstva elektronske komunikacije koje omogućava da se sa sigurnošću utvrdi sadržaj ugovora i identitet korisnika. U navedenom slučaju banka je dužna da takav ugovor sačini u skladu sa propisima koji uređuju elektronski dokument i elektronski potpis i čuva ga na trajnom nosaču podataka. Predloženim odredbama zakona stvaraju se pravne pretpostavke za korišćenje tehnoloških inovacija u finansijskom sektoru, te za efikasnije i ekonomičnije pružanje bankarskih usluga na daljinu, što su i savremene potrebe klijenata banaka.

Pored navedenog, zakonom je data mogućnost Agenciji da, u skladu sa Direktivom CRD, banci može da naloži mjeru dodatnog kapitala ako banka nije uspostavila ili ako

---

¹³ Ekonomski i finansijski dijalog između EU i partnera Zapadnog Balkana, Turske, Gruzije, Republike Moldavije i Ukrajine (9881/24, Brisel 14. maj 2024. godine).

dosljedno ne sprovodi sveobuhvatan sistem upravljanja, te ako nije uspostavila ili ako dosljedno ne sprovodi politike i procedure za utvrđivanje i praćenje velike izloženosti, zatim ako nije uspostavila ili ako dosljedno ne sprovodi postupke procjenjivanja adekvatnosti kapitala prilikom procesa interne procjene adekvatnosti kapitala i u drugim propisanim slučajevima.

Takođe, zakonom su unapređene odredbe o restrukturiranju u pravcu njihovog dodatnog usklađivanja sa relevantnim propisima Evropske unije, radi preduzimanja mjera koje treba da spriječe ili ublaže nastupanje kriznih situacija kod pojedinačne banke, ili bankarskog i finansijskog sistema u cjelina, a samim tim i obezbijede efikasno restrukturiranje banke koja ne može ili vjerovatno neće moći nastaviti da posluje. Dalje, odredbama ovom zakona stvorene su pravne pretpostavke za podizanje nivoa kapaciteta za pokriće gubitaka i dokapitalizacije banke, uz minimalan uticaj na poreske obveznike i stabilnost finansijskog sektora, i to kroz dodatno definisanje uslova za prihvatljive obaveze koje se koriste za ispunjavanje minimalnog zahtjeva za kapitalom i prihvatljivim obavezama (MREL zahtjev). Transponovanjem MREL zahtjeva u pravni okvir Republike Srpske izvršeno je djelimično usklađivanje sa Direktivom (EU) 2019/879 (BRRD II) i uveden je zahtjev prema bankama da kontinuirano održavaju dovoljan iznos određenih obaveza kako bi pokrile gubitke i ponovo uspostavile pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou kojim bi se omogućilo dalje nesmetano poslovanje i očuvanje povjerenja u banku.

Nadalje, zakonom daje se ovlašćenje Agenciji da i prije nego što započne sa restrukturiranjem banke može da uvede privremenu obustavu svih obaveza plaćanja na period od dva poslovna dana kako bi se spriječilo dalje pogoršanje stanja u banci usljed odliva depozita u banci koja se nalazi pred pokretanjem postupka restrukturiranja. Privremena obustava svih obaveza plaćanja se, prema zakonskom rješenju iz 2017. godine, može uvesti i nakon donošenja odluke o pokretanju postupka restrukturiranja.

Pored navedenog, ovim zakonom predlaže se obaveza bankama da dostavljaju Agenciji izvještaje o ispunjavanju MREL zahtjeva, kako bi Agencija mogla redovno pratiti usklađenost banke sa MREL zahtjevom s ciljem blagovremenog obezbjeđenja dodatnih sredstava za primjenu instrumenata otpisa i konverzije, tj. restrukturiranja vlastitim sredstvima.

Bitno je naglasiti da posebna unutrašnja organizaciona jedinica Agencije – Jedinica za restrukturiranje izvršava, pored zadataka i ovlašćenja postupka restrukturiranja banaka, i zadatke i ovlašćenja prije pokretanja postupka restrukturiranja banaka i to u skladu sa članom 221. Zakona.

Na kraju, s ciljem usklađivanja sa Direktivom 2017/2399 i omogućavanja sprovođenja postupka restrukturiranja, tj. pravovremenog obezbjeđenja instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza u potrebnom obimu, predlaže se izmjena redoslijeda prioriteta isplate obaveza u postupku likvidacije, odnosno stečaja.

Očekuje se da će usvajanjem ovog zakona biti stvorene pretpostavke za:

- veću zaštitu korisnika bankarskih usluga,
- efikasnije i ekonomičnije pružanje usluga banaka, kroz zaključivanje ugovora u elektronskom obliku (na daljinu) sa korisnicima bankarskih usluga,
- proširivanje potencijalnih prijemnika kreditnih potraživanja za bankarske transakcije kupoprodaje kreditnog portfelja, ali isključivo na kontrolisane finansijske subjekte, prepoznatljive u važećim propisima,
- utvrđivanje mjera dodatnog kapitala koje Agencija može naložiti banci u propisanim slučajevima,
- otklanjanje nedostataka važećih normi zakona, uočenih njihovom primjenom,

- unapređenje ovlašćenja Agencije da pravovremeno i efikasno interveniše, kako u fazama rane intervencije rješavanja problematičnih banaka, tako i u postupku restrukturiranja,
- povećanu zaštitu budžetskih i javnih sredstava na način da se njihova upotreba svede na najmanju moguću mjeru,
- donošenje podzakonskih akata koje će donijeti Agencija s ciljem daljeg usklađivanja sa direktivama Evropske unije.

U skladu sa naprijed navedenim, predlaže se razmatranje i usvajanje Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o o bankama Republike Srpske.

Izvori prava

U izradi Zakona korišćena su zakonska rješenja, preporuke sadržane u relevantnim direktivama i ostalim izvorima prava EU, te uporedno pravo zemalja iz okruženja, kako slijedi:

1) Pravni okvir Republike Srpske

- Zakon o privrednim društvima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17, 82/19 i 17/23),
- Zakon o računovodstvu i reviziji („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15 i 78/20),
- Zakon o zaštiti potrošača u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 6/12, 63/14, 18/17 i 90/21),
- Zakon o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, br. 29/78, 39/85, 57/89 i „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 17/93, 3/96 i 39/03).

2) Izvori prava Evropske unije:

- Regulativa (EU) 575/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013 o prudencijalnim zahtjevima za kreditne institucije i investiciona društva i o izmjeni Regulative (EU) br. 648/2012 (Tekst značajan za EGP) - CRR,
- Regulativa 2019/876 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2019. o izmjenama i dopunama Regulative 575/2013 u vezi sa stopom finansijske poluge, koeficijentom neto stabilnih izvora finansiranja, zahtjevima za kapital i prihvatljive obaveze, reditnim rizikom druge ugovorne strane, tržišnim rizikom, izloženošću prema centralnim ugovornim stranama, izloženosti prema kolektivnim investicionim preduzećima, velikim izloženostima, zahtjevima za izvještavanje i objavljivanje, i Regulative 648/2012 (Tekst značajan za EGP) - CRR II,
- Direktiva 2013/36/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o pristupu djelatnosti kreditnih institucija i prudencionom nadzoru kreditnih institucija i investicionih društava, izmjeni Direktive 2002/87/EC i stavljanju van snage Direktiva 2006/48/EC i 2006/49/EC (Tekst značajan za EGP) - CRD IV,
- Direktiva 2019/878 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2019. o izmjenama i dopunama Direktive 2013/36 u pogledu izuzetih subjekata, finansijskih holding kompanija, mješovitih finansijskih holding kompanija, naknada, nadzornih mjera i ovlašćenja i mjere očuvanja kapital (Tekst značajan za EGP) - CRD V,
- Direktiva 2014/59/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. godine o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih društava i o izmjeni Direktive Savjeta 82/891/EEC i Direktiva 2001/24/EC, 2002/47/EC, 2004/25/EC, 2005/56/EC, 2007/36/EC, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU, te Regulativa (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta (Tekst značajan za EGP) – BRRD,
- Direktiva 2019/879 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2019. godine o izmjeni Direktive 2014/59 u pogledu kapaciteta pokrivanja gubitaka i dokapitalizacije kreditnih institucija i investicionih društava te Direktive 98/26/EZ – BRRD II,

- Direktiva (EU) 2017/2399 Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2019. godine o izmjeni Direktive 2014/59 u pogledu rangiranja neosiguranih dužničkih instrumenata u hijerarhiji stečajnog postupka.

3) Uporedno pravo zemalja iz okruženja:

- Srbija: Zakon o bankama („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 107/05, 91/10 i 14/15) i Zakon o stečaju i likvidaciji banaka i društava za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 14/15),

- Crna Gora: Zakon o kreditnim institucijama („Službeni list Crne Gore“, br. 72/19, 82/20 i 8/21) i Zakon o sanaciji kreditnih institucija („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 72/19, 82/20 i 8/21),

- Hrvatska: Zakon o kreditnim institucijama („Narodne novine“, br. 159/13, 19/15, 102/15, 15/18, 70/19, 47/20, 146/20 i 151/22) i Zakon o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava („Narodne novine“, br. 146/20 i 21/22).

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. predložena je izmjena i dopuna člana 2. Zakona kojim su uređeni pojmovi: holding, mješoviti holding, trajni nosač podataka, mikro, mala i srednja pravna lica i SREP procjena, u skladu sa direktivama Evropske unije. Dalje, pojam povezana lica je definisan kao povezanost, tj. uska povezanost i izmijenjen na način da je on usklađen sa Uredbom (EU) br. 575/2013, kao i sa rješenjima propisanim u zakonima zemalja iz okruženja. Primjena u praksi je pokazala da je neophodno preciznije definisati lica u posebnom odnosu sa bankom, te su ona na taj način i izmijenjena. Takođe, proširena je definicija člana uže porodice lica na način da, pored partnera iz bračne ili vanbračne zajednice, djeteta ili usvojenog djeteta, obuhvata i roditelja tog lica, a što je i predloženo u analizi regulatornih razlika između pravnog okvira za banke u Republici Srpskoj i EU koja je izrađena u okviru tehničke pomoći pružene od strane USAID BiH FINRA PROJECT.

Članom 2. predložena je dopuna člana 3. tako što je definisano da banka može izdavati elektronski novac, a što je predviđeno i Zakonom o elektronskom novcu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/24). Takođe, predviđena je mogućnost zaključivanja ugovora o poslovima u elektronskom obliku, u skladu sa propisima kojima se uređuju elektronski dokument i elektronski potpis, kada je za zaključivanje ugovora o poslovima propisan zahtjev u pisanoj formi.

Članom 3. predložena je izmjena člana 38. radi usklađivanja sa odredbama zakona kojim se mijenja osnovica za izračun izloženosti, a što je u skladu sa Regulativom CRR II.

Članom 4. predložena je izmjena člana 64. na način da se poveća broj redovnih sjednica nadzornog odbora koje se u toku godine održavaju u sjedištu banke. Naime, iskustvo Agencije u postupku vršenja nadzora banke u dijelu korporativnog upravljanja je pokazalo da treba osnažiti ovu odredbu u smislu dodatnog povećanja broja sjednica nadzornog odbora koje se održavaju u sjedištu banke, te je, umjesto jedne sjednice, kao što je do sada bilo propisano, predloženo da se najmanje dvije redovne sjednice u toku godine održavaju u sjedištu banke, dok je banci propisana obaveza da obezbijedi neprekidno snimanje sjednice na trajnom nosaču podataka, u slučaju kada se sjednice nadzornog odbora banke održavaju na daljinu, tj. korišćenjem konferencijske telefonske veze ili korišćenjem druge audio i vizuelne komunikacijske opreme, a s ciljem efikasnijeg obavljanja nadzora Agencije.

Članom 5. predložena je izmjena člana 66. na način da je izvršeno normativno-tehničko usklađivanje sa članom 106. Zakona, kojim je definisana velika izloženost.

Članom 6. predložena je izmjena člana 70. gdje se povećava period trajanja mandata vršioca dužnosti člana uprave koji se imenuje bez saglasnosti Agencije, a nakon razrješenja

ili drugog razloga spriječenosti obavljanja funkcije prethodnog člana. Predloženo je da se period od tri mjeseca poveća na period od šest mjeseci kako bi se prevazišli utvrđeni nedostaci u dosadašnjoj primjeni zakona.

Članom 7. predložena je izmjena člana 71. na način da je izvršeno normativno-tehničko usklađivanje sa članom 106. Zakona, kojim je definisana velika izloženost.

Članom 8. predložena je dopuna člana 83. na način da se banci, po prvi put, normativno priznaje korišćenja automatizovanog modela za procjenu kreditne sposobnosti dužnika i donošenje odluka u kreditnom procesu, kao da je to izvršeno od strane kreditnog odbora. Banka će svojim internim procedurama detaljno definisati uslove za odobravanje tih izloženosti.

Članom 9. predložena je dopuna člana 100. kojom se uvodi dodatni zahtjev banci za očuvanje kapitala i jačanje otpornosti na moguće gubitke koje proizilaze iz stresnih scenarijuma. Ova dopuna je usklađena sa Direktivom CRD V. U skladu sa svojim strategijama i postupcima, banka utvrđuje interni kapital na odgovarajućem nivou koji je dovoljan za pokriće svih rizika kojima je banka izložena i za pokriće svih gubitaka koji proizilaze iz njenih stresnih scenarijuma, uključujući i rizike utvrđene u okviru testiranja otpornosti na stres koje Agencija sprovodi za potrebe nadzora.

Čl. 10, 11. i 12. predložene su izmjene i dopune čl. 106, 107. i 109. kojima se mijenja osnovica za izračun velike izloženosti, a što je u skladu sa Regulativom CRR II.

Članom 13. predložena je dopuna člana 116. kojom se omogućava banci da ustupi plasmane, po osnovu kredita i druge usluge odobrene korisniku bankarskih usluga, investicionim fondovima koji imaju dozvolu za ulaganje u takve plasmane, a što je u skladu sa članom 210. Zakona o investicionim fondovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 92/06, 82/15, 94/19 i 64/22). Ovom dopunom se nastoji proširiti mogućnost ustupanja plasmana i na druge učesnike na finansijskom tržištu s ciljem veće integracije i dodatnog razvoja finansijskog tržišta i institucija koje posluju na finansijskom tržištu. Navedenom dopunom se omogućava brže i efikasnije rješavanje problematičnih kredita (NPL), a što je u skladu sa Zajedničkim zaključcima ekonomskog i finansijskog dijaloga između EU i partnera sa Zapadnog Balkana, Turske, Gruzije, Republike Moldavije i Ukrajine, odobrenim od strane učesnika dijaloga 14. maja 2024. godine.

Članom 14. predložena je dopuna člana 130. a na način da Agencija može donijeti akt kojim će bliže urediti način i uslove utvrđivanja i provjere identiteta klijenta i njegovog zakonskog zastupnika korišćenjem sredstava video-elektronske komunikacije i bez obaveznog fizičkog prisustva lica čija se identifikacija vrši kod banke u skladu sa propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Članom 15. predložena je dopuna člana 138. kojom se osnažuju odredbe o standardnom informacionom listu s ciljem podizanja nivoa zaštite prava i interesa korisnika bankarskih usluga i povećanja obima informacija korisnicima u pregovaračkoj fazi.

Članom 16. predložena je dopuna člana 141. i definisano da obaveza zaključivanja ugovora u pisanoj formi, kao i izmjena njegovih elemenata, te obaveza izdavanja saglasnosti u pisanoj formi u skladu sa odredbama ovog zakona kojim se uređuje zaštita prava i interesa korisnika bankarskih usluga, smatra se da su ispunjene ako su se korisnik i banka sporazumjeli putem sredstva elektronske komunikacije koje omogućava da se sa sigurnošću utvrdi sadržaj ugovora i identitet korisnika, a banka je dužna da takav ugovor sačini u skladu sa propisima koji uređuju elektronski dokument i elektronski potpis i čuva ga na trajnom nosaču podataka. Cilj ugovaranja na daljinu putem elektronskih sistema komunikacija potiče iz same prakse koja potražuje brže i jednostavnije načine i pristupe finansijskim uslugama.

Članom 17. predložena je dopuna člana 142. na način da se obavezni elementi, pored ugovora o kreditu, novčanom depozitu, ulogu na štednju i vođenju računa i dozvoljenom

prekoračenju, definišu i za elektronske i druge instrumente plaćanja. Zakonom o zaštiti potrošača u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 6/12, 63/14, 18/17 i 90/21) definisani su elektronski instrumenti plaćanja kao instrumenti plaćanja na daljinu koji korisniku i vlasniku, odnosno potrošaču omogućavaju pristup finansijskim sredstvima na njihovom računu kod finansijske institucije, radi obavljanja prenosa novčane vrijednosti (transakcije) u kojem se traži identifikacioni broj i/ili sličan dokaz identiteta. Prema ovom zakonu pod elektronskim instrumentima plaćanja se smatraju kartice za plaćanje, kao što su: kreditne i debitne kartice, prodajne kartice, kartice trgovačkih društava pomoću kojih se vrši odgađanje terećenja računa, kao i primjena telekomunikacionog i kućnog bankarstva.

Članom 18. predložena je dopuna člana 147. na način da je za produžavanje važenja ugovora i jemstva neophodno da banka, u roku od 30 dana prije isteka ugovora, informiše jemca o automatskom produženju važenja takvog ugovora i jemstva i njegovom pravu na odustajanje od daljeg jemčenja, ako je između banke i korisnika ugovoreno automatsko produžavanje važenja ugovora o nekom kreditnom poslu čije je ispunjenje obezbijedeno jemstvom. Jemcu je propisana obaveza da, u slučaju korišćenja prava na odustajanje od daljeg jemčenja kod ugovora sa automatskim produžavanjem važenja, o tome obavijesti banku prije automatskog produženja ugovora. Prema članu 1001. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, br. 29/78, 39/85, 57/89 i „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 17/93, 3/96 i 39/03), jemstvo za buduću obavezu može se opozvati prije nego što obaveza nastane, ako nije predviđen rok u kome ona treba da nastane. Na ovaj način štiti se jemac jer je ovlašćen da može da odustane od jemstva koje je dato za neku buduću obavezu glavnog dužnika.

Članom 19. predložena je dopuna člana 149. na način da banka ne može da vrši izmjenu, ne samo promjenljive kamatne stope, nego i naknada i drugih troškova u rokovima drugačijim od ugovorenih, te ograničenja vezana za usklađivanje njihove visine prema visini utvrđenog promjenljivog elementa. Na ovaj način se precizira kako se vrši izmjena svih promjenljivih elemenata ugovora, a koji utiču na visinu novčanih obaveza, ne pozivajući se isključivo na kamatnu stopu. Treba naglasiti da se navedeno odnosi samo na ugovor o kreditu i ugovorene rokove za promjenu, dok je u članu 143. definisana generalna izmjena bilo kog obaveznog elementa ugovora.

Članom 20. predložena je izmjena naslova i člana 153. s ciljem veće zaštite korisnika bankarskih usluga. Iako je član 153. normativno-tehnički sadržan u okviru pododjeljka Zakona kojim je uređen ugovor o kreditu, naglašavamo da je on normiran na način da iz njegovih odredaba nedvosmisleno proizilazi da se nedopuštene naknade odnose na sve vrste usluga koje banke nude, te se ne može gramatički tumačiti da se zabrana odnosi samo na ugovore o kreditu. Ovim članom je definisano da banka ne može ugovoriti ni naplatiti od korisnika naknadu na ime opomene za kašnjenje korisnika u slučaju neispunjenja obaveza. Ističemo, da je članom 32. Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Službene novine FBiH“, broj 31/14). Takođe, propisano da davaoci finansijskih usluga od korisnika ne mogu naplaćivati opomene. Dodatni razlog za prijedlog ovog rješenja jeste što upućivanje opomene zavisi od odluke povjerioca, a drugačije regulisanje ove obligacije je moguće samo putem ugovora. U praksi se pokazalo, da banke i druge finansijske organizacije ugovaraju ovu vrstu naknade u iznosima koji su veći od iznosa troškova koje su stvarno snosile prilikom opominjanja, na osnovu čega se ostvaruje i određeni profit, što nije pravno dopušteno. Takođe, propisana je zabrana bankama da ugovaraju i korisniku obračunavaju i naplaćuju sljedeće naknade: naknadu po osnovu davanja ili vođenja referentne oznake ili drugog podatka koji omogućava identifikaciju pojedinačne obaveze ili korisnika, kao npr. poziv na broj, broj partije i slično, naknadu za izdavanje izvoda (potvrde) sa naznačenjem salda za uvid u stanje ili nakon svake promjene stanja računa i naknadu za podizanje gotovine na bankomatu banke izdavaoca.

Članom 21. predložena je izmjena člana 155. kojim je omogućena prodaja potraživanja i kupcima koji nisu pod nadzorom Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Članom 22. predložena je izmjena člana 160. na način da je brisan dio odredbe kojom je propisano da ugovor o izdavanju i korišćenju platne kartice obavezno sadrži i iznos naknade u slučaju podizanja gotovine na bankomatu banke izdavaoca, radi normativno-tehničkog usklađivanja sa članom 20. ovog zakona.

Članom 23. predložena je dopuna člana 168. na način da se definiše procedura i krajnji rok za dobijanje prethodne saglasnosti za imenovanje privrednog društva za reviziju za obavljanje revizije finansijskih izvještaja tekuće godine.

Članom 24. predložena je izmjena člana 190. u smislu da je banka dužna da, na zahtjev ovlašćenih lica Agencije tokom postupka nadzora, obezbijedi i relevantnu dokumentaciju koja je vezana za predmet nadzora u materijalnom i/ili elektronskom obliku, a ne samo u pisanom obliku kako je trenutno propisano.

Članom 25. predložena je izmjena člana 194. kojim se utvrđuju razlozi za sačinjavanje dodatka zapisnika i rok za dostavljanje dodatka zapisnika banci. Takođe, definisano je da Agencija donosi zaključak, ako se razmatranjem primjedaba banke na zapisnik utvrdi da su one u cijelosti neopravdane.

Članom 26. predlaže se izmjena člana 199. na način da Agencija može da izda, umjesto da izdaje, pismeno upozorenje odgovornom članu uprave u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Članom 27. predlažu se novi čl. 200a. i 200b. Zakona.

Članom 200a. definišu se konkretni slučajevi u kojima Agencija banci nalaže mjeru dodatnog kapitala iznad minimalno propisanog, a što je u skladu sa Direktivom CRD. Navedena mjera se odnosi na nalažanje dodatnog kapitalnog zahtjeva banci na osnovu sprovođenja postupka redovnog nadzora, odnosno na osnovu SREP procjene i stres testa. Dodatni kapitalni zahtjevi mogu se naložiti banci za pokrivanje samo onih rizika ili elemenata rizika koji nisu utvrđeni u aktu Agencije kojim se propisuje način izračunavanja kapitala.

Članom 200b. predloženo je da Agencija može naložiti banci dodatni kapitalni zahtjev kako bi se pokrili rizici kojima je banka izložena nastali kao rezultat poslovanja te banke, uključujući i rizike proistekle iz uticaja ekonomskih ili tržišnih kretanja na rizični profil banke.

Članom 28. predložena je dopuna člana 219. gdje se uvodi novi pokazatelj finansijske poluge, a koji je Agencija dužna da utvrđuje za bankarsku grupu na konsolidovanom nivou. Takođe, predviđeno je da Agencija propisuje elemente i način utvrđivanja, objavljivanja i dostavljanja pokazatelja koji se utvrđuju za bankarsku grupu na konsolidovanoj osnovi, kao i način upravljanja rizicima na nivou bankarske grupe.

Članom 29. predlaže se izmjena člana 229. na način da Agencija može, pored odgovarajućih instrumenata kapitala, izvršiti otpis ili konverziju i prihvatljivih obaveza, a što je u skladu sa članom 59. Direktive BRRD. Propisano je da se ovlašćenje za otpis i konverziju prihvatljivih obaveza, nezavisno od mjera restrukturiranja, može izvršiti samo nad prihvatljivim obavezama koje ispunjavaju utvrđene uslove. Nakon što izvrši otpis ili konverziju instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza, Agenciji se propisuje obaveza da obezbijedi nezavisnu procjenu u skladu sa zaštitnim mjerama propisanim ovim zakonom, kako bi se obezbijedilo da povjerioci ne trpe veće gubitke od onih koje bi pretrpjeli da je nad bankom bio pokrenut stečajni postupak.

Članom 30. predlaže se dopuna člana 230. u smislu da se, pored utvrđenog redoslijeda i postupka otpisa ili konverzije instrumenata kapitala, propisuje i postupak otpisa ili konverzije prihvatljivih obaveza, a što je u skladu sa članom 60. Direktive BRRD. Takođe, propisani su i efekti smanjenja vrijednosti glavnice relevantnih instrumenata kapitala ili

prihvatljivih obaveza, te uslovi za konverziju relevantnih instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza u instrumente redovnog osnovnog kapitala.

Članom 31. predlaže se dopuna člana 231. na način da se pored instrumenata kapitala uobziruju i prihvatljive obaveze.

Članom 32. predlaže se dopuna novog člana 237a. kojim se propisuje novo ovlašćenje Agenciji i to u skladu sa članom 33a. Direktive BRRD. Predlaže se da Agencija može prije donošenja odluke o pokretanju postupka restrukturiranja donijeti odluku o privremenoj obustavi svih obaveza plaćanja ili ispunjenja obaveza iz ugovora u kojem je banka jedna od ugovornih strana, a nakon što utvrdi da banka ne može ili najvjerojatnije neće moći nastaviti poslovanje. Novost bi bila mogućnost da se obustava odnosi i na osigurane depozite, s tim da se u tom slučaju precizno procijeni svrsishodnost takve obustave, naročito kada su u pitanju osigurani depoziti fizičkih lica, mikro, malih i srednjih preduzeća, te da ako to bude slučaj, onda se osiguranim deponentima treba omogućiti isplata dnevnog iznosa od iznosa njihovih osiguranih depozita koji će moći podići, a koji odgovara jednoj prosječnoj mjesečnoj neto plati u Republici Srpskoj.

Članom 33. predložena je izmjena člana 238. na način da se postojeće ovlašćenje za privremenu obustavu određenih obaveza nakon donošenja odluke o pokretanju postupka restrukturiranja proširuje na osigurane depozite u skladu sa članom 69. Direktive BRRD. Slično kao u predloženom članu 237a, predloženo je da Agencija treba precizno procijeniti svrsishodnost takve obustave, naročito kada su u pitanju osigurani depoziti fizičkih lica, mikro, malih i srednjih preduzeća, te da ako to bude slučaj, onda se osiguranim deponentima treba omogućiti isplata dnevnog iznosa od iznosa njihovih osiguranih depozita koji će moći podići, a koji odgovara jednoj prosječnoj mjesečnoj neto plati u Republici Srpskoj.

Članom 34. predlaže se dopuna člana 249. na način da prihvatljive obaveze ne obuhvataju obaveze prema članovima iste grupe koja se restrukturira, a koji nisu subjekti restrukturiranja bez obzira na rok dospijeca, osim obaveza koje su u nižem redu prioriteta u odnosu na red prioriteta neobezbijeđenih obaveza, utvrđenih u skladu sa odredbama ovog zakona. Na ovaj način se onemogućava da povjerioci obaveza budu unutar iste grupe, već povjerioci obaveza moraju biti izvan grupe koja se restrukturira, a da bi te obaveze mogle ispuniti uslove za izračunavanje MREL zahtjeva, a što je u skladu sa članom 44. Direktive BRRD. Takođe, predloženo je da prihvatljive obaveze ne obuhvataju i obaveze koje su nastale upravljanjem imovinom i novcem klijenata, uključujući imovinu ili novac klijenata koje banka u restrukturiranju čuva za račun društava za izdavanje elektronskog novca i platnih institucija, a koja sredstva su izuzeta iz likvidacione ili stečajne mase u skladu sa zakonom kojim se uređuje izdavanje elektronskog novca i zakonom kojim se uređuje unutrašnji platni promet.

Članom 35. predlaže se izmjena i dopuna člana 250. na način da se MREL zahtjev sada utvrđuje u visini koji omogućava pokriće očekivanih gubitaka u cijelosti i dokapitalizaciju banke do nivoa koji omogućava obavljanje djelatnosti u skladu sa ovim zakonom, za period ne duži od godinu dana. Revidirani MREL zahtjev se sada izračunava kao zbir kapitala i prihvatljivih obaveza iskazan kao procenat rizikom ponderisane aktive (ukupnog iznosa izloženosti riziku banke) i mjere ukupne izloženosti banke, a što je u skladu sa članom 45. Direktive BRRD. Ovim članom je predloženo da Agencija donosi akt kojim razrađuje MREL zahtjev, rok u kojem su banke dužne da ga ispune, uslove pod kojima se prihvatljive obaveze priznaju za ispunjavanje MREL zahtjeva za prihvatljivim obavezama (kvalifikovane obaveze) i uslove za priznavanje instrumenata kapitala za ispunjavanje MREL zahtjeva za kapitalom, način izvještavanja i objavljivanja ispunjavanja MREL zahtjeva.

Članom 36. predložena je izmjena člana 269. u dijelu redoslijeda prioriteta isplate obaveza u postupku likvidacije, odnosno stečaja, a s ciljem usklađivanja sa Direktivom 2017/2399 kojom je izvršena izmjena Direktive BRRD. Propisivanje novih redova prioriteta

isplate obaveza je veoma važno zbog omogućavanja uspješnijeg sprovođenja postupka restrukturiranja. Naime, kako bi se povećala pravna sigurnost za investitore, predlaže se da neobezbjedena potraživanja povjerilaca koji nisu akcionari banke, koji se ne koriste za ispunjavanja MREL zahtjeva imaju veći red prioriteta u odnosu na potraživanja vlasnika dužničkih instrumenata koji se koriste za ispunjavanje MREL zahtjeva. Takođe, predlaže se novi red prioriteta u kome se nalaze potraživanja matičnog društva - banke po osnovu dužničkih instrumenata koje je izdalo zavisno društvo - banka u svrhu ispunjavanja MREL zahtjeva na pojedinačnoj osnovi za banku koja nije subjekt restrukturiranja, a koji je niži u odnosu na potraživanja vlasnika dužničkih instrumenata koji se koriste za ispunjavanje MREL zahtjeva.

Čl. 37, 38. i 39, kojima su predložene izmjene i dopune čl. 284, 285. i 287. Zakona, utvrđeni su prekršaji i novčane kazne za banke.

Čl. 40. i 41. predloženo je dodavanje novih čl. 291a. i 292a. Zakona.

Članom 291a. utvrđen je primjeren rok u kojem je Agencija dužna da donese podzakonske akte, a do donošenja ovih akata primjenjuju se podzakonski propisi koji su važili na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 292a. utvrđen je primjeren rok u kojem su banke dužne da usklade svoje poslovanje.

Članom 42. uređuje se stupanje na snagu ovog zakona.

VI PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJE NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Uvidom u Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bankama Republike Srpske i Obrazac 1. procjene uticaja zakona, Ministarstvo privrede i preduzetništva u Mišljenju broj: 18.06-020-2666/24 od 22. oktobra 2024. godine, konstatuje da je obrađivač sproveo sljedeće metodološke korake procjene uticaja propisa:

Nacrt zakona je predviđen Planom rada Ministarstva finansija Republike Srpske za 2024. godinu, Programom rada Narodne skupštine Republike Srpske za 2024. godinu, kao i usklađen sa Strategijom prioriternih aktivnosti za održavanje usklađenosti bankarske regulative sa regulativom EU za period 2022–2024. godine i Akcionom planom usklađivanja propisa i drugih opštih akata Republike Srpske sa propisima EU za 2024. godinu.

U vezi s problemom koji se želi riješiti, obrađivač navodi da određene odredbe nisu bile usklađene sa regulativom EU, te da je u cilju usklađivanja, a time i očuvanja postojeće ekvivalencije bankarske regulative sa regulativom EU pristupljeno izradi izmjena i dopuna Zakona o bankama Republike Srpske. Takođe, primjenom zakonskog rješenja u praksi uočeni su određeni propusti u oblasti korporativnog upravljanja, zaštite korisnika finansijskih usluga, kupoprodaje plasmana, restrukturiranja banaka. Važeće zakonsko rješenje nije poznavalo mogućnost zaključenja ugovora u elektronskom obliku (na daljinu) sa korisnicima bankarskih usluga, kao ni mogućnost korišćenja automatizovanog modela za procjenu kreditne sposobnosti dužnika. Ojačane su i odredbe kojim se uređuju dodatni zaštitni slojevi kapitala.

Opšti cilj koji se želi postići donošenjem zakona je obezbjeđenje stabilnog i sigurnog finansijskog sistema, kroz podizanje nivoa otpornosti pojedinačne banke i cjelokupnog bankarskog sistema. Posebni ciljevi su: veća zaštita korisnika bankarskih usluga, efikasnije i ekonomičnije pružanje usluga banaka kroz zaključivanje ugovora u elektronskom obliku sa korisnicima bankarskih usluga, proširivanje potencijalnih prijemnika kreditnih potraživanja, ali isključivo na kontrolisane finansijske subjekte, unapređenje ovlašćenja Agencije za bankarstvo Republike Srpske da pravovremeno i efikasno interveniše, kako u fazama rane intervencije rješavanja problematičnih banaka, tako i u postupku restrukturiranja, povećana

zaštita budžetskih i javnih sredstava na način da se njihova upotreba svede na najmanju moguću mjeru.

Kod utvrđivanja opcija za postizanje ciljeva i njihove analize, utvrđeno je da se cilj može postići jedino regulatornom mjerom.

U vezi sa uticajem na javne budžete, obrađivač ističe da Nacrt zakona nema uticaj na republički budžet, kao ni na budžete jedinica lokalne samouprave.

U vezi sa uticajem na poslovanje, obrađivač navodi da se očekuje pozitivan uticaj. Nacrt zakona utvrđuje da banka plasmane po osnovu kredita i druge usluge odobrene korisniku bankarskih usluga može ustupiti, ne samo bankama, već i investicionim fondovima koji imaju dozvolu za ulaganje takvih plasmana od Komisije za hartije od vrijednosti, što znači da se proširuje krug potencijalnih prijemnika kreditnih potraživanja, ali isključivo na kontrolisane finansijske subjekte, prepoznatljive u važećim propisima. Takođe, uvođenjem mogućnosti zaključivanja ugovora u elektronskom obliku, omogućava se efikasnije i efektivnije pružanje bankarskih usluga na daljinu, a što su i savremene potrebe klijenata banaka. Dalje, unaprijeđene su odredbe o restrukturiranju banaka, koje za cilj imaju obezbjeđenje stabilnosti finansijskog sektora, zaštitu sredstava privrede, drugih deponenata, kao i javnih sredstava. Nacrt zakona će imati pozitivan uticaj i na korporativno upravljanje, povećavanjem broja sjednica nadzornog odbora koje se održavaju u sjedištu banke na godišnjem nivou. Nacrt zakona će uticati i na brže, efikasnije i lakše odlučivanje o kreditnim zahtjevima, s obzirom na to da se po prvi put normativno uređuje i korišćenje automatizovanog modela za procjenu kreditne sposobnosti dužnika i donošenja odluka u kreditnom procesu, kao da je isto izvršeno od strane kreditnog odbora. Na drugoj strani, banka će imati obavezu da u određenim dijelovima svoje poslovanje uskladi sa odredbama predmetnog zakona nakon njegovog stupanja na snagu, kao npr. obavezu prilagođavanja u dijelu koji se odnosi na obezbjeđenje mjere dodatnog kapitala iznad minimalnog propisanog u tačno određenim slučajevima, kao i u okviru SREP ocjene (sprovođenje postupka nadzornog pregleda i ocjene banke), dodatni zahtjev za očuvanje kapitala i jačanje otpornosti na moguće gubitke koje proizilaze iz stresnih scenarijuma. Navedeno je rezultat usklađivanja sa propisima Evropske unije.

Nacrtom zakona nisu propisane nove formalnosti za građane i poslovni sektor, kao ni izmjene i ukidanja postojećih formalnosti.

U vezi sa socijalnim uticajem, obrađivač navodi da će Nacrt zakona pozitivno uticati na zaštitu korisnika bankarskih usluga. Zaštita korisnika bankarskih usluga se obezbjeđuje odredbom koja utvrđuje da banka ne može da vrši izmjenu promjenjive kamatne stope, naknada i drugih troškova u rokovima drugačijim od ugovorenih. Takođe, Nacrtom zakona se uvodi odredba koja utvrđuje više vrsta naknada koje su nedopuštene, što znači da banka ove vrste naknada ne smije da ugovora i korisniku obračunava i naplaćuje. Riječ je o sljedećim naknadama: naknada na ime opomene za kašnjenje korisnika u slučaju neispunjenja obaveza, naknada po osnovu davanja ili vođenja referentne oznake ili drugog podatka koji omogućava identifikaciju pojedinačne obaveze ili korisnika, kao npr. poziv na broj, broj partije i slično, naknada za izdavanje izvoda (potvrde) sa naznačenjem salda za uvid u stanje ili nakon svake promjene stanja računa i naknadu za podizanje gotovine na bankomatu banke izdavaoca. Zaštita korisnika bankarskih usluga se ostvaruje i kroz standardni informativni list koji prema Nacrtu zakona treba da sadrži i dodatne informacije u odnosu na važeće zakonsko rješenje. Nacrtom zakona je obezbijedena i veća zaštita jemca, na način da je data mogućnost da jemac može da odustane od daljeg jemčenja, u situacijama kada je ugovoreno automatsko produženje važenja ugovora o nekom kreditnom poslu čije je ispunjenje obezbijedeno jemstvom.

U vezi sa uticajem na životnu sredinu, utvrđeno je da Nacrt zakona nema uticaja.

U pogledu ostalih metodoloških koraka procjene uticaja propisa, obrađivač navodi da su konsultacije sprovedene na način da je Prednacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona

o bankama Republike Srpske objavljen na internet stranici, te da je održano više sastanaka sa Agencijom za bankarstvo Republike Srpske. Rezultati konsultacije ogledaju se u dodatnom preciziranju pojedinih odredbi, koje se najvećim dijelom odnose na zaštitu korisnika bankarskih usluga.

Kada je u pitanju praćenje sprovođenja propisa, obrađivač navodi da će Agencija za bankarstvo Republike Srpske pratiti efekte primjene zakona kroz svoje polugodišnje i godišnje izvještaje o radu, kao i stanje u bankarskom sistemu Republike Srpske uključujući i izvještaje Ombudsmana za bankarski sistem u pogledu zaštite korisnika bankarskih usluga.

Ministarstvo privrede i preduzetništva utvrdilo je da je obrađivač, prilikom sprovođenja procjene uticaja propisa, postupio u skladu sa Odlukom o procjeni uticaja propisa.

VII UČEŠĆE JAVNOSTI U IZRADI ZAKONA

U skladu sa Smjernicama za postupanje Republičkih organa uprave o učešću javnosti i konsultacijama u izradi zakona¹⁴, Ministarstvo finansija je 10. maja 2024. godine objavilo Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bankama Republike Srpske na svojoj internet stranici i pozvalo sva zainteresovana lica i subjekte da dostave komentare, prijedloge i sugestije radi izrade što kvalitetnijeg zakonskog rješenja.

Sve dostavljene primjedbe i sugestije na Prednacrt zakona Ministarstvo finansija uzelo je u obzir prilikom izrade Nacrta zakona. Obavljene su konsultacije i održano je više sastanaka sa predstavnicima Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Prilikom formulisanja odredaba predloženog Nacrta zakona korišćeni su domaći propisi i pravni okvir i dobra praksa zemalja iz okruženja, kao i relevantni propisi Evropske unije, uz uvažavanje dostignutog stepena razvoja bankarskog sektora Republike Srpske.

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Republike Srpske.

---

¹⁴ „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 123/08 i 73/12.

ZAKON O BANKAMA REPUBLIKE SRPSKE
(Tekst predloženih izmjena i dopuna ugrađen u osnovni tekst Zakona)

Značenje pojedinih pojmova
Član 2.

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) banka je akcionarsko društvo sa sjedištem u Republici Srpskoj koje ima dozvolu za rad Agencije za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija), čija je djelatnost primanje depozita ili drugih povratnih sredstava i davanje kredita za sopstveni račun, a može obavljati i druge poslove u skladu sa ovim zakonom;

2) strana banka je pravno lice sa sjedištem u inostranstvu koje ima dozvolu za rad regulatornog organa države porijekla, osnovano kao banka i upisano u registar kod nadležnog organa te države;

3) organizacioni dijelovi banke i banke sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine su filijale kao osnovne poslovne jedinice i niži organizacioni dijelovi zavisni od filijale, kao što su ekspoziture, šalteri, agencije i slično, koji nemaju svojstvo pravnog lica, a obavljaju sve poslove ili dio poslova koje može obavljati banka u skladu sa ovim zakonom;

4) predstavništvo je organizacioni dio banke otvoren u inostranstvu ili banke izvan Republike Srpske otvoren u Republici Srpskoj, bez svojstva pravnog lica, koji ne može da obavlja poslove banke, i koji obavlja samo poslove istraživanja tržišta i davanja informacija, te predstavljanja i promovisanja banke koja ga je osnovala;

5) regulatorni organ je organ koji je posebnim propisom ovlašćen da daje i oduzima dozvole za rad banke i drugih lica u finansijskom sektoru, vrši nadzor nad ovim licima i uređuje njihovo poslovanje, kao i odgovarajuće tijelo Evropske unije sa ovim nadležnostima u skladu sa propisima Evropske unije;

6) država porijekla je država u kojoj su strana banka ili drugo lice u finansijskom sektoru osnovani i dobili dozvolu za rad;

7) lice u finansijskom sektoru je banka, mikrokreditna organizacija, štedno-kreditna organizacija, lizing društvo, društvo za osiguranje, ovlašćeni učesnici na tržištu hartija od vrijednosti, društvo za upravljanje investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima, kao i drugo pravno lice koje se pretežno bavi finansijskom djelatnošću;

8) indirektno vlasništvo označava mogućnost lica koje nema direktno vlasništvo u pravnom licu da efektivno ostvari vlasnička prava u tom licu koristeći vlasništvo koje drugo lice direktno ima u tom pravnom licu;

9) učešće je bilo koje vlasničko učešće akcionara registrovano kod nadležne institucije, kojim se definiše ulog u novcu ili drugoj imovini koja predstavlja proporcionalan interes u pravu upravljanja bankom;

10) kvalifikovano učešće je kada jedno lice ima:

1. samo ili sa jednim ili sa više drugih lica koja su sa njim povezana ili zajednički djeluju, direktno ili indirektno, 10% ili više vlasništva nad kapitalom ili učešća u glasačkim pravima tog pravnog lica ili

2. mogućnost efektivnog vršenja uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog lica;

11) značajno učešće je kada jedno lice ima:

1. samo ili sa jednim ili sa više drugih lica koja su sa njim povezana ili zajednički djeluju, direktno ili indirektno, 20% ili više vlasništva nad kapitalom ili učešća u glasačkim pravima tog pravnog lica ili

2. mogućnost efektivnog vršenja značajnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog lica;

12) kontrolno učešće je kada jedno lice:

1. samo ili sa jednim ili više drugih lica koja su sa njim povezana ili zajednički djeluju, ima direktno ili indirektno, 50% ili više vlasništva nad kapitalom ili učešća u glasačkim pravima tog pravnog lica ili

2. mogućnost izbora najmanje polovine članova upravnog odbora ili drugog organa rukovođenja i upravljanja tog pravnog lica ili

3. na drugi način vrši dominantan uticaj na upravljanje pravnim licem, na osnovu svog svojstva člana ili akcionara, ili na osnovu zaključenog ugovora u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva;

13) matično društvo pravnog lica je društvo koje u tom licu ima kontrolno učešće;

14) zavisno društvo pravnog lica je društvo u kome to lice ima kontrolno učešće;

15) pridruženo društvo pravnog lica je društvo u kome to lice ima značajno učešće;

16) podređeno društvo pravnog lica je zavisno ili pridruženo društvo tog lica;

17) grupa društava je grupa koju čine najviše matično društvo pravnog lica, njegova podređena društva i pridružena društva društava pravnih lica;

18) najviše matično društvo grupe društava je pravno lice u kome nijedno drugo pravno lice nema kontrolno učešće;

19) bankarska grupa je grupa društava koju čine isključivo ili pretežno lica u finansijskom sektoru i u kojoj najmanje jedna banka ima svojstvo najvišeg matičnog društva ili svojstvo zavisnog društva;

20) nadređena banka u bankarskoj grupi je banka koja:

1. kontroliše ostale članove bankarske grupe i/ili

2. ima učešće u kapitalu ili glasačkim pravima od najmanje 20% pojedinačno u ostalim članovima bankarske grupe;

21) **holding je akcionarsko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću koje ima učešće u kapitalu ili glasačkim pravima isključivo ili pretežno u bankama ili drugim licima koja se bave pružanjem finansijskih usluga, od kojih je najmanje jedno njegovo zavisno društvo banka (finansijski holding);**

22) **mješoviti holding je matično društvo koje nije finansijski holding ili banka, a kojem je najmanje jedno njegovo zavisno društvo banka;**

23) **povezanost, tj. uska povezanost je odnos u kome su dva ili više fizičkih ili pravnih lica međusobno, neposredno ili posredno, povezana po osnovu:**

1. vlasništva nad kapitalom ili upravljanjem kapitalom od 20% ili više glasačkih prava ili kapitala,

2. kontrolnog učešća,

3. činjenice da su oba ili sva lica stalno povezana sa istim trećim licem, odnosno kontrolnim učešćem;

24) grupa povezanih lica (klijenata) su:

1. dva ili više fizičkih ili pravnih lica koja, ako se ne dokaže drugačije, predstavljaju jedan rizik za banku, jer jedno od njih neposredno ili posredno ima kontrolu nad drugim licem ili drugim licima,

2. dva ili više fizičkih ili pravnih lica između kojih ne postoji odnos kontrole opisan u podtački 1. ove tačke, ali za koje se smatra da predstavljaju jedan rizik za banku, jer su međusobno povezana tako da, ako bi za jedno od tih lica nastali finansijski problemi, posebno

teškoće u vezi sa finansiranjem ili otplatom duga, drugo lice ili sva ostala lica bi se vjerovatno i sama suočila sa teškoćama povezanim sa finansiranjem ili otplatom duga;

25) **lice u posebnom odnosu sa bankom je:**

1. član uprave banke i član njegove uže porodice,
2. član nadzornog odbora banke i član njegove uže porodice,
3. prokurista banke i član njegove uže porodice,
4. nosilac ključnih funkcija, član višeg rukovodstva banke,
5. pravno lice čiji je član uprave, član nadzornog odbora, prokurista, nosilac ključnih funkcija ili član višeg rukovodstva istovremeno i član uprave, član nadzornog odbora ili prokurista banke ili član njegove uže porodice,
6. pravno lice u kojoj član uprave, član nadzornog odbora ili prokurista banke ili član uže porodice tih lica ima kvalifikovano učešće,
7. imalac kvalifikovanog učešća u banci,
8. pravno lice u kojoj banka ima kvalifikovano učešće,
9. član uprave, član nadzornog odbora, član drugog organa upravljanja, kontrole ili nadzora, ili prokurista pravnog lica iz podt. 7. i 8. ovog stava,
10. pravno lice čiji je član uprave, član nadzornog odbora, član drugog organa upravljanja, kontrole ili nadzora, ili prokurista lica iz podtačke 7. ovog stava,
11. član bankarske grupe u kojoj je banka, član organa upravljanja, kontrole ili nadzora i prokurista tog člana bankarske grupe i članovi uže porodice tog lica,
12. drugo lice koje banka odredi kao lice u posebnom odnosu s bankom zbog prirode odnosa tog lica s bankom ili licima iz podt. 1. do 11. ovog stava, zbog mogućeg sukoba interesa u poslovanju banke s tim licima;

26) član uže porodice lica je:

1. partner iz bračne ili vanbračne zajednice, dijete ili usvojeno dijete tog lica i **roditelj**,
2. lice koje izdržava pojedinac ili njegov partner iz bračne ili vanbračne zajednice,
3. drugo lice koje nema potpunu poslovnu sposobnost i koje je stavljeno pod starateljstvo tog lica;

27) klijent je bilo koje lice koje koristi ili je koristilo usluge banke ili lice koje se obratilo banci radi korišćenja usluga i koje je banka kao takve identifikovala;

28) depozit je novčani polog koji ima značenje utvrđeno u zakonu kojim se uređuju obligacioni odnosi i podliježe odredbama tog zakona;

29) kredit ima značenje utvrđeno u zakonu kojim se uređuju obligacioni odnosi;

30) više rukovodstvo su fizička lica koja obavljaju izvršne funkcije u banci i odgovorna su za svakodnevno vođenje njenog poslovanja i za svoj rad odgovaraju upravi;

31) sistemski rizik je rizik od poremećaja u finansijskom sektoru koji bi mogao imati ozbiljne negativne posljedice za finansijski sektor i privredu u cjelini;

32) sistemski značajna banka je banka čije bi pogoršanje finansijskog stanja ili prestanak rada imali ozbiljne negativne posljedice na stabilnost finansijskog sektora;

33) osnivački kapital je minimalan iznos kapitala propisan ovim zakonom koji se u cijelosti uplaćuje u novcu prije registracije banke i predstavlja dio osnovnog kapitala u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva;

34) kritične funkcije su aktivnosti, usluge ili poslovi čiji bi prekid obavljanja vjerovatno doveo do ugrožavanja stabilnosti finansijskog sektora ili poremećaja u pružanju neophodnih usluga realnom sektoru usljed veličine i tržišnog učešća subjekta koji ih obavlja i njegove povezanosti sa ostalim učesnicima u finansijskom sektoru, a naročito uzimajući u obzir mogućnost da neko drugi nesmetano preuzme obavljanje ovih aktivnosti, usluga ili poslova;

35) ključne poslovne aktivnosti su poslovne aktivnosti i usluge povezane sa ovim aktivnostima čijim obavljanjem se ostvaruje značajan dio prihoda ili dobiti za banku ili bankarsku grupu kojoj ta banka pripada;

36) organ za restrukturiranje je organ koji je posebnim propisom ovlašten za restrukturiranje lica u finansijskom sektoru i preduzimanje mjera restrukturiranja, kao i odgovarajuće tijelo Evropske unije sa ovim nadležnostima u skladu sa propisima Evropske unije;

37) knjiga trgovanja predstavlja sve pozicije u finansijskim instrumentima i robi koje banka ima sa namjerom trgovanja ili da bi se zaštitile pozicije koje ima sa namjerom trgovanja;

38) bankarska knjiga označava sve stavke aktive i vanbilansa banke koje nisu identifikovane kao pozicije knjige trgovanja;

39) sukob interesa predstavlja postojanje ličnog interesa lica u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva;

40) vanredna javna finansijska podrška predstavlja dozvoljenu državnu pomoć u skladu sa zakonom kojim se uređuje sistem državne pomoći u Bosni i Hercegovini, a koju davalac može pružiti u vanrednim situacijama kao pomoć u spasavanju ili restrukturiranju privrednih subjekata u skladu sa ovim zakonom,

41) osigurani povjerilac je svaki povjerilac banke koji ima zalog na pokretnoj ili nepokretnoj imovini ili na pravima, upisan u odgovarajuće javne registre;

42) Investiciono-razvojna banka Republike Srpske je lice u finansijskom sektoru koje je osnovano i posluje u skladu sa posebnim zakonom;

43) trajni nosač podataka označava sredstvo koje korisniku omogućava da sačuva podatke koji su mu namijenjeni, te da tim podacima pristupi i da ih reprodukuje u neizmijenjenom obliku u periodu koji odgovara svrsi čuvanja;

44) mikro, mala i srednja pravna lica su lica koja se, u skladu sa zakonom Republike Srpske kojim se uređuju računovodstvo i revizija, razvrstavaju u kategoriju mikro, malih i srednjih pravnih lica;

45) postupak sprovođenja nadzornog pregleda i ocjene banke (SREP ocjena) jeste oblik posrednog nadzora koji predstavlja sveobuhvatan pregled rizika kojima je banka izložena ili bi mogla da bude izložena u svom poslovanju.

(2) Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba pola.

Poslovi banke

Član 3.

(1) Banka može obavljati sljedeće poslove:

- 1) primanje i polaganje depozita ili drugih povratnih sredstava,
- 2) davanje kredita,
- 3) izdavanje garancija i svih oblika jemstva,
- 4) usluge unutrašnjeg i međunarodnog platnog prometa i prenosa novca, u skladu sa posebnim propisima,
- 5) kupovina i prodaja strane valute i plemenitih metala,
- 6) izdavanje i upravljanje sredstvima plaćanja (uključujući platne kartice, putne i bankarske čekove),
- 7) finansijski lizing,
- 8) kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring, forfeiting i drugo),
- 9) kupovina i prodaja instrumenata tržišta novca za svoj ili tuđi račun,
- 10) kupovina i prodaja hartija od vrijednosti (brokersko-dilerski poslovi),

- 11) upravljanje portfeljom hartija od vrijednosti i drugim vrijednostima,
- 12) poslovi podrške tržištu hartija od vrijednosti, poslovi agenta i preuzimanje emisije, u skladu sa propisima koji uređuju tržište hartija od vrijednosti,
- 13) poslovi investicionog savjetovanja i kastodi poslovi,
- 14) usluge prikupljanja podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih i fizičkih lica koja samostalno obaljavaju registrovanu poslovnu djelatnost,
- 15) usluge iznajmljivanja sefova,
- 16) zastupanje, odnosno posredovanje u osiguranju, u skladu sa propisima koji uređuju zastupanje i posredovanje u osiguranju,
- 17) **izdavati elektronski novac,**
- 18) druge poslove za koje je ovlašćena zakonom i
- 19) pomoćne poslove koji su povezani sa gorenavedenim poslovima.

(2) Kada je za zaključenje ugovora o poslovima iz stava 1. ovog člana propisana obavezna pisana forma, smatra se da je ova obaveza ispunjena i ako je ugovor zaključen u elektronskom obliku, u skladu sa propisima kojima se uređuju elektronski dokument i elektronski potpis.

Zabrana isplate dobiti

Član 38.

(1) Zabranjeno je banci da vrši isplatu dividendi po osnovu običnih akcija, kao i isplatu drugih davanja iz dobiti banke članovima organa upravljanja i zaposlenima u banci, ako:

- 1) je kapital banke manji ili bi zbog isplate dobiti postao manji od propisanog regulatornog kapitala,
- 2) banka ne ispunjava propisane stope adekvatnosti kapitala i uslove održavanja zaštitnih slojeva kapitala u skladu sa zakonom i propisima Agencije,
- 3) banka ima nedozvoljene izloženosti kreditnom riziku i ostalim rizicima u odnosu na **osnovni** kapital, te druge nedozvoljene izloženosti u skladu sa propisima Agencije,
- 4) banka ne održava likvidnost u skladu sa propisima Agencije ili zbog takve isplate dobiti ne bi mogla da održava svoju likvidnost u skladu sa propisima Agencije,
- 5) banka nije otklonila slabosti i nedostatke naložene od Agencije u vezi sa netačnim iskazivanjem aktivnih i pasivnih bilansnih i vanbilansnih pozicija, a koje utiču na poslovni rezultat u bilansu uspjeha banke i
- 6) je Agencija izrekla mjeru zabrane isplate dividende i drugih davanja iz dobiti.

(2) Zabrana iz stava 1. ovog člana traje sve dok banka ne otkloni razloge zabrane isplate dobiti navedene u tom stavu.

(3) Banci je zabranjeno da licima iz stava 1. ovog člana isplaćuje akontacije koje se odnose na raspodjelu dobiti iz tog stava.

(4) Banka vrši isplatu varijabilnih naknada zaposlenim u skladu sa propisom Agencije.

(5) Agencija može donijeti akt kojim razrađuje razloge zabrane isplate dobiti banke.

Održavanje sjednica nadzornog odbora

Član 64.

(1) Sjednice nadzornog odbora banke održavaju se najmanje jednom u tri mjeseca, **od kojih najmanje dvije u sjedištu banke.**

(2) Ako se sjednice nadzornog odbora banke održavaju korišćenjem konferencijske telefonske veze ili korišćenjem druge audio i vizuelne komunikacijske

opreme, banka je dužna da obezbijedi neprekidno snimanje sjednice na trajnom nosaču podataka.

(3) Nadzorni odbor banke dužan je da održi vanrednu sjednicu ako to Agencija zahtijeva radi razmatranja određenih pitanja.

(4) Ako Agencija ocijeni kao potrebno, predstavnici Agencije mogu prisustvovati sjednici i učestvovati u radu nadzornog odbora.

(5) Nadzorni odbor banke obavještava Agenciju o datumu održavanja i dnevnom redu vanredne sjednice nadzornog odbora banke u roku predviđenom za obavještavanje članova nadzornog odbora banke.

(6) Lica koja nisu članovi nadzornog odbora mogu prisustvovati sjednici samo na osnovu pismenog poziva predsjednika nadzornog odbora.

(7) Na način rada i održavanje sjednica nadzornog odbora banke i isključenje prava glasa člana nadzornog odbora prilikom odlučivanja u nadzornom odboru shodno se primjenjuju odredbe zakona o privrednim društvima koje uređuju način rada i odlučivanje upravnog odbora i isključenje člana upravnog odbora prilikom odlučivanja u upravnom odboru.

Nadležnosti nadzornog odbora

Član 66.

Nadzorni odbor banke:

- 1) saziva sjednice skupštine banke i utvrđuje prijedlog dnevnog reda,
- 2) utvrđuje prijedloge odluka za skupštinu banke i kontroliše njihovo sprovođenje,
- 3) utvrđuje prijedlog poslovne politike i strategije banke, plan poslovanja i podnosi ih skupštini banke na konačno usvajanje,
- 4) usvaja strategiju i politiku za upravljanje rizicima, kao i strategiju za upravljanje kapitalom banke,
- 5) usvaja tromjesečne, polugodišnje i godišnje izvještaje uprave banke o sprovođenju poslovne politike, profitabilnosti poslovanja banke, poslovnim aktivnostima i drugim pitanjima iz njegove nadležnosti i obrazlaže skupštini akcionara svoje mišljenje o tim izvještajima,
- 6) razmatra godišnji izvještaj o poslovanju i finansijske izvještaje sa izvještajem privrednog društva za reviziju, daje mišljenje na navedene izvještaje u skladu sa članom 65. stav 4. ovog zakona i podnosi skupštini banke na usvajanje,
- 7) podnosi skupštini banke izvještaj o obavljenom nadzoru iz člana 65. ovog zakona,
- 8) donosi akt o uspostavljanju sistema unutrašnjih kontrola i vrši nadzor nad tim sistemom,
- 9) usvaja tromjesečne, polugodišnje i godišnje izvještaje kontrolnih funkcija, te daje mišljenje skupštini akcionara o ovim izvještajima,
- 10) usvaja izvještaje odbora za reviziju,
- 11) usvaja prijedlog finansijskog plana banke,
- 12) usvaja plan oporavka banke, kao i njegove izmjene,
- 13) usvaja program i plan rada interne revizije,
- 14) usvaja opšte uslove poslovanja banke, kao i njihove izmjene i dopune,
- 15) odlučuje o unutrašnjoj organizaciji, odnosno organizacionoj strukturi banke koja obezbjeđuje podjelu dužnosti, nadležnosti i odgovornosti zaposlenih na način kojim se sprečava sukob interesa i obezbjeđuje transparentan i dokumentovan proces donošenja i sprovođenja odluka,
- 16) imenuje i razrješava predsjednika i članove uprave banke, te utvrđuje naknade za njihov rad,

17) imenuje i razrješava članove odbora za reviziju, odbora za rizike, odbora za naknade, odbora za imenovanja i drugih odbora nadzornog odbora banke,

18) imenuje i razrješava rukovodioce kontrolnih funkcija, te utvrđuje naknade za njihov rad,

19) po potrebi zauzima stavove i odlučuje o prijedlozima odbora za reviziju za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti,

20) usvaja politiku plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih u banci,

21) donosi politiku za procjenu ispunjenosti propisanih uslova za članstvo u upravi banke, te odlučuje o njihovim izmjenama i dopunama,

22) utvrđuje iznose do kojih uprava banke može odlučivati o plasmanima, zaduživanju i drugim transakcijama sa imovinom banke,

23) odlučuje o kupovini, prodaji, zamjeni i drugim transakcijama sa imovinom, direktno ili posredstvom zavisnih društava, čija je vrijednost između 15% i 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine banke,

24) predlaže skupštini donošenje odluke o kupovini i prodaji, zamjeni i drugim transakcijama sa imovinom, direktno ili posredstvom zavisnih društava, preko 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine banke,

25) daje prethodnu saglasnost za zaključivanje pravnog posla koji dovodi do **velike izloženosti banke** ili do svakog narednog povećanja ove izloženosti,

26) predlaže skupštini izbor i razrješenje privrednog društva za reviziju,

27) donosi poslovnik o svom radu i poslovnike o radu svojih odbora,

28) obavještava Agenciju i druge nadležne organe o nezakovitostima i nepravilnostima utvrđenim u poslovanju banke i

29) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom, statutom i odlukama skupštine banke.

Imenovanje članova uprave

Član 70.

(1) Predsjednika i članove uprave imenuje nadzorni odbor banke.

(2) Predsjednik i članovi uprave imenuju se na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

(3) Za člana uprave banke može biti imenovano isključivo lice koje je dobilo prethodnu saglasnost Agencije za obavljanje funkcije člana uprave u toj banci.

(4) Banka podnosi zahtjev za izdavanje saglasnosti iz stava 3. ovog člana najmanje tri mjeseca prije isteka mandata člana uprave.

(5) Uz zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave dostavlja se dokumentacija i podaci kojima se dokazuje ispunjenost uslova propisanih za člana uprave, kao i program rada uprave sa projekcijom finansijskih izvještaja za period mandata na koji se imenuje uprava.

(6) U postupku odlučivanja o prethodnoj saglasnosti Agencija može od kandidata za člana uprave zatražiti prezentaciju o vođenju poslova banke, a koja se odnosi na poslove iz njegove nadležnosti.

(7) Podatke iz stava 5. ovog člana Agencija može pribaviti i od drugih nadležnih organa.

(8) Ako je član uprave razriješen ili iz drugog razloga spriječen da obavlja funkciju člana uprave u trajanju dužem od mjesec dana, nadzorni odbor banke može, bez prethodne saglasnosti Agencije, imenovati novog člana uprave kao vršioca dužnosti do imenovanja novog člana uprave u skladu sa ovim zakonom, a najduže na period od **šest mjeseci** od dana

imenovanja, a koji obavezno ispunjava uslove za imenovanje člana uprave propisane ovim zakonom.

(9) Novi član uprave imenuje se na period do isteka mandata člana uprave kojem je mandat prestao u skladu sa stavom 8. ovog člana.

(10) Agencija odbija zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave ako ocijeni da:

1) kandidat ne ispunjava uslove za člana uprave koji su propisani ovim zakonom i propisima Agencije,

2) podaci i informacije priloženi uz zahtjev i na drugi način prikupljeni u postupku odlučivanja ukazuju na to da kandidat nije primjeren.

(11) U slučaju da Agencija odbije zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave, banka ne može podnijeti ponovni zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za imenovanje istog lica na istu funkciju dok se ne uklone razlozi navedeni u rješenju Agencije zbog kojih je izdavanje saglasnosti odbijeno.

(12) Ovlašćenja, odgovornosti i prava predsjednika i članova uprave uređuju se ugovorom koji potpisuje predsjednik nadzornog odbora, a koji je prethodno odobren od nadzornog odbora banke.

(13) Agencija donosi akt kojim:

1) razrađuje uslove za člana uprave banke iz čl. 68. i 69. ovog zakona,

2) propisuje postupak izdavanja prethodne saglasnosti i dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave banke i

3) propisuje sadržaj politike iz člana 66. stav 1. tačka 21) ovog zakona i dinamiku procjene ispunjenosti uslova za člana uprave banke.

Nadležnosti uprave banke

Član 71.

(1) Uprava banke:

1) obezbjeđuje zakonitost poslovanja banke i usklađenost poslovanja sa ovim i drugim zakonima, propisima donesenim na osnovu zakona, standardima i pravilima bankarske struke, te najvišim etičkim standardima upravljanja,

2) obezbjeđuje sprovođenje usvojenih strategija i politika, te sprovođenje mjera naloženih od Agencije,

3) predlaže nadzornom odboru poslovnu politiku, strategiju i finansijski plan banke, uključujući strategiju i politiku upravljanja rizicima i strategiju upravljanja kapitalom,

4) predlaže nadzornom odboru plan oporavka banke, kao i njegove izmjene,

5) priprema i podnosi, posredstvom nadzornog odbora skupštini akcionara, godišnje finansijske izvještaje i izvještaje o poslovanju banke, sa izvještajem privrednog društva za reviziju i mišljenjem odbora za reviziju, pri čemu se na sadržaj izvještaja o poslovanju banke shodno primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuju privredna društva i računovodstvo i revizija,

6) podnosi nadzornom odboru banke izvještaj o:

1. sprovođenju poslovne politike i odstupanjima od ranijih predviđanja sa navođenjem razloga za odstupanje, kao i drugim pitanjima budućeg poslovanja banke, najmanje jednom u tri mjeseca,

2. profitabilnosti poslovanja banke, uključujući profitabilnost upotrebe kapitala banke, prilikom razmatranja nadzornog odbora o godišnjim finansijskim izvještajima,

3. poslovnim aktivnostima, prihodima i rashodima banke, najmanje jednom u tri mjeseca,

4. drugim pitanjima na zahtjev nadzornog odbora, a koja su od značaja za poslovanje i stanje banke ili se razumno može očekivati da mogu uticati na položaj banke,

7) izvršava odluke i sprovodi akte skupštine i nadzornog odbora banke,

8) obezbjeđuje da banka posluje u skladu sa pravilima o upravljanju rizicima, a naročito:

1. sprovodi i redovno preispituje strategiju i politike upravljanja rizicima, usvaja procedure za utvrđivanje, mjerenje i procjenu rizika, kao i upravljanje rizicima, uključujući i rizike koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja u kojem banka posluje,

2. primjenjuje procedure kontrole i nadzora nad aktivnostima banke, uključujući efikasnost kontrolnih funkcija, redovno, a najmanje jednom godišnje ocjenjuje njihov kvalitet i, ako je potrebno, poboljšava ih u skladu sa poslovnom politikom banke i o tome obavještava nadzorni odbor,

3. uspostavlja tačno utvrđene, jasne i dosljedne unutrašnje odnose u vezi sa odgovornošću, koji obezbjeđuju jasno razgraničavanje ovlašćenja i odgovornosti, te sprečava nastanak sukoba interesa,

9) odlučuje o plasmanima i zaduživanju banke do iznosa koji utvrdi nadzorni odbor banke,

10) zaključuje, uz prethodnu saglasnost nadzornog odbora, pravni posao koji dovodi do **velike izloženosti banke** ili do svakog narednog povećanja te izloženosti, te o tome obavještava nadzorni odbor banke,

11) zaključuje, uz prethodnu saglasnost nadzornog odbora, pravni posao sa licem u posebnom odnosu sa bankom i o tome obavještava nadzorni odbor banke,

12) imenuje i razrješava više rukovodstvo i utvrđuje naknadu za njihov rad,

13) redovno preispituje adekvatnost i način objavljivanja i saopštavanja informacija o finansijskom stanju i poslovanju banke,

14) odlučuje o pravima i obavezama zaposlenih, te obezbjeđuje da svi zaposleni budu upoznati sa propisima i drugim aktima banke koji uređuju radne odnose,

15) obezbjeđuje sigurno, kvalitetno i efikasno funkcionisanje i redovno praćenje informacionog sistema banke i sistema trezorskog poslovanja,

16) bez odgađanja informiše Agenciju o svakom značajnom pogoršanju finansijskog stanja banke ili o mogućnosti tog pogoršanja, kao i o drugim činjenicama koje mogu znatno uticati na finansijsko stanje banke,

17) donosi poslovnik o svom radu i

18) odlučuje o drugim pitanjima u vezi sa organizovanjem rada i poslovanjem banke, a koja nisu u nadležnosti skupštine i nadzornog odbora banke.

(2) Sjednicama uprave banke mogu da prisustvuju članovi nadzornog odbora.

Kreditni odbor banke

Član 83.

(1) Uprava banke imenuje jedan ili više kreditnih odbora.

(2) Kreditni odbor banke odlučuje o kreditnim zahtjevima i obavlja druge poslove u skladu sa aktima banke.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, o kreditnim zahtjevima banka može da odlučuje korišćenjem automatizovanog modela za procjenu kreditne sposobnosti dužnika i donošenjem odluka o odobravanju kredita (automatsko donošenje odluka u kreditnom procesu), u skladu sa internom procedurom kojom se uređuju uslovi i način automatskog donošenja odluka u kreditnom procesu.

kapitala i likvidnosti banke
Član 100.

(1) Banka je dužna da uspostavi adekvatnu, efikasnu i sveobuhvatnu strategiju planiranja kapitala i postupke za kontinuiranu procjenu nivoa i strukture kapitala koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, **te da obezbijedi da njen kapital može da apsorbuje moguće gubitke koji proizilaze iz stresnih scenarijuma koje banka redovno sprovodi, uključujući i rizike utvrđene u okviru testiranja otpornosti na stres koje Agencija, u skladu sa ovim zakonom i propisom Agencije, sprovodi za potrebe nadzora.**

(2) Banka je dužna da uspostavi adekvatne, efikasne i sveobuhvatne strategije, politike, procese i sisteme za utvrđivanje, mjerenje i praćenje rizika likvidnosti i postupke za kontinuiranu procjenu nivoa i strukture likvidnih sredstava i izvora finansiranja potrebnih za obavljanje poslovanja banke.

(3) Agencija donosi akt kojim propisuje minimalne uslove za sprovođenje postupka interne procjene adekvatnosti kapitala i likvidnosti u banci, kao i način i rokove izvještavanja Agencije.

Velika izloženost
Član 106.

(1) Izloženost banke prema jednom licu je ukupan iznos bilansnih i vanbilansnih stavki koje predstavljaju potraživanja od jednog lica ili grupe povezanih lica, nakon izvršenih odgovarajućih umanjavanja tih stavki, u skladu sa propisima Agencije.

(2) Velika izloženost banke je izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica koja iznosi ili prelazi 10% **osnovnog** kapitala banke.

(3) Banka je dužna da usvoji politike i procedure za utvrđivanje i praćenje pojedinačne i ukupne izloženosti, vodi evidenciju, prati i izvještava o izloženosti, u skladu sa propisima Agencije.

Najveća dopuštena izloženost
Član 107.

(1) Zabranjeno je da izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica nakon primjene tehnike smanjenja kreditnog rizika prelazi 25% njenog **osnovnog** kapitala.

(2) Najveći dopušteni iznos kreditnih potraživanja koji nije obezbijeden kolateralom u skladu sa propisima Agencije prema jednom licu ili grupi povezanih lica može biti najviše do 15% **osnovnog** kapitala banke.

(3) Na ukupnu izloženost banke prema njenom nadređenom i podređenom društvu i sa njima povezanim licima primjenjuju se ograničenja propisana ovim članom.

Prekoračenje najveće dopuštene izloženosti
Član 109.

(1) Banka može, u izuzetnom slučaju, u knjizi trgovanja prekoračiti izloženost iz člana 107. ovog zakona ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) prekoračenje u odnosu na ograničenje izloženosti iz člana 107. stav 1. ovog člana proizilazi u potpunosti iz knjige trgovanja,

2) banka je dužna ispuniti dodatni kapitalni zahtjev u vezi sa prekoračenjem ograničenja izloženosti iz člana 107. stav 1. ovog člana,

3) ako je od prekoračenja iz knjige trgovanja prošlo najviše do 10 dana, zabranjeno je da izloženost u knjizi trgovanja prema tom licu ili toj grupi povezanih lica pređe 500% osnovnog kapitala banke i

4) **ako sva prekoračenja ograničenja od 25% osnovnog kapitala iz knjige trgovanja traju duže od deset dana, zabranjeno je da zajedno prelaze 600% osnovnog kapitala banke.**

(2) U svakom od slučajeva prekoračenja ograničenja, banka bez odgađanja obavještava Agenciju o iznosu prekoračenja i nazivu lica na koje se prekoračenje odnosi, odnosno grupi povezanih lica na koja se prekoračenja odnose.

(3) Banka je dužna da uz obavještenje priloži opis mjera koje će se sprovesti radi usklađivanja sa zahtjevima za ograničenja iz ovog člana i navesti rok u kojem će te mjere biti sprovedene.

(4) Priznati kapital, u smislu ovog zakona, jednak je regulatornom kapitalu banke.

(5) Agencija donosi akt kojim propisuje postupak i način obračuna velike izloženosti, kao i propisuje najveći dozvoljeni zbir svih velikih izloženosti banke.

Ugovor o kupoprodaji plasmana banke

Član 116.

(1) Banka može zaključiti ugovor o kupoprodaji plasmana.

(2) Ugovorom o kupoprodaji plasmana banka prodavac kupcu plasmana, koji je za to po zakonu ovlašten, prenosi plasman (potraživanje po osnovu kredita, kamata, zajmova, ulaganja koja se drže do dospelosti, osim ulaganja u dužničke hartije od vrijednosti i slično) ili rizike i koristi po osnovu plasmana, čija je posljedica prestanak priznavanja plasmana u bilansu banke u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

(3) Banka može zaključiti ugovor o kupoprodaji plasmana nakon što je dobila saglasnost Agencije da su ispunjeni opšti uslovi kupoprodaje plasmana, kao i posebni uslovi za kupoprodaju materijalno značajnog iznosa plasmana, propisani ovim zakonom i propisima Agencije.

(4) Banka plasmane po osnovu kredita i druge usluge odobrene korisniku bankarskih usluga može ustupiti isključivo drugim bankama ili finansijskim organizacijama koje imaju dozvolu Agencije, **odnosno investicionim fondovima koji imaju dozvolu za ulaganje u takve plasmane od Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske.**

(5) Agencija donosi akt kojim propisuje:

- 1) obuhvat plasmana za kupoprodaju,
- 2) finansiranje kupoprodaje plasmana,
- 3) opšte i posebne uslove za kupoprodaju plasmana,
- 4) materijalno značajan iznos plasmana,
- 5) dokumentaciju koju banka dostavlja Agenciji za potrebe ispunjavanja propisanih uslova i

6) druga pitanja u vezi sa kupoprodajom plasmana.

Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti

Član 130.

(1) Zabranjeno je da banka stiče, vrši konverzije ili transfere, kao i posreduje prilikom sticanja, konverzije ili transfera novca ili druge imovine za koju se zna ili bi se moglo osnovano pretpostaviti da je stečena vršenjem krivičnog djela.

(2) Zabranjeno je da banka izvrši transakciju za koju, prema propisima koji uređuju oblast sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, se zna ili može

osnovano pretpostaviti da je namijenjena pranju novca i finansiranju terorističkih aktivnosti.

(3) Zabranjeno je da banka vrši konverzije ili transfere, kao i posreduje prilikom sticanja, konverzije ili transfera novca ili druge imovine za koju se zna ili bi se moglo osnovano pretpostaviti da bi se mogla koristiti za terorističke aktivnosti, u skladu sa propisima koji uređuju sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, propisima kojima se uređuje uvođenje i primjena određenih privremenih mjera radi efikasnog sprovođenja međunarodnih restriktivnih mjera i rezolucijama Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija.

(4) Zabranjeno je da banka vrši konverzije ili transfere, kao i posreduje prilikom sticanja, konverzije ili transfera novca ili druge imovine, za koju se zna ili bi se moglo osnovano pretpostaviti da bi ih mogli koristiti pojedinci ili pravna lica ili organi koji opstruišu ili prijete opstrukcijom ili predstavljaju značajan rizik od aktivne opstrukcije sprovođenja mirovnog procesa, u skladu sa propisima kojima se uređuje uvođenje i primjena određenih privremenih mjera radi efikasnog sprovođenja međunarodnih restriktivnih mjera.

(5) Banka je dužna da obezbijedi sistem unutrašnjih kontrola, kao i da donese politike i procedure radi otkrivanja i sprečavanja transakcija koje uključuju kriminalne aktivnosti, pranje novca, finansiranje terorističkih aktivnosti i aktivnosti koje opstruišu uvođenje i primjenu međunarodnih restriktivnih mjera.

(6) Banka je dužna da izradi procjenu rizika kojom utvrđuje stepen rizičnosti grupa klijenata ili pojedinog klijenta, poslovnog odnosa, transakcije ili proizvoda u vezi sa mogućnošću zloupotrebe u svrhu pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti, u skladu sa propisima iz ove oblasti.

(7) Banka je dužna da u svom poslovanju izvršava obaveze i zadatke, kao i preduzima mjere i radnje definisane propisima koji uređuju sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(8) Banka je dužna da Agenciji, u formi koju propiše Agencija, dostavlja mjesečni statistički izvještaj po transakcijama iz st. 2. do 4. ovog člana, o kojima je obavijestila nadležni organ za primanje i analizu izvještaja.

(9) Agencija može detaljnije urediti način i uslove utvrđivanja i provjere identiteta klijenta i njegovog zakonskog zastupnika korišćenjem sredstava video-elektronske komunikacije i bez obaveznog fizičkog prisustva lica čija se identifikacija vrši kod banke, u skladu sa propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Standardni informacioni list

Član 138.

(1) Banka je dužna da u pregovaračkoj fazi informiše korisnika o uslovima i svim bitnim karakteristikama usluge koju nudi u obliku standardnog informacionog lista koji se kao ponuda uručuje korisniku na reprezentativnom primjeru usluge, u pisanoj formi ili elektronskom obliku, koji obavezno sadrži:

- 1) vrstu usluge,
- 2) naziv i adresu sjedišta banke,
- 3) iznos usluge, oznaku valute i uslove korišćenja,
- 4) trajanje ugovora,

5) visinu i promjenljivost nominalne kamatne stope i elemente na osnovu kojih se određuje ugovorena promjenljiva nominalna kamatna stopa, njihovu visinu u vrijeme zaključenja ugovora, periode u kojima će se mijenjati i način izmjene, kao i fiksni element ako je ugovoren,

6) efektivnu kamatnu stopu i ukupan iznos koji korisnik dužan da plati, odnosno koji mu se isplaćuje, prikazan preko reprezentativnog primjera u kojem su naznačeni svi elementi korišćeni u obračunu te stope,

7) iznos i broj anuiteta kredita i periode u kojima dospijevaju (mjesečno, tromjesečno i drugo),

8) troškove održavanja jednog ili više računa na kojima se evidentira transakcije, izuzev ako to otvaranje računa nije samo ponuđena opcija, zajedno sa troškovima korišćenja određenog sredstva otplate, kako za transakcije plaćanja, tako i za povlačenja sredstava, te sve druge naknade i troškove koji proizlaze iz ugovora uz određenje da li su fiksni ili promjenljivi i uslove pod kojima se mogu mijenjati,

9) informaciju o obavezi korišćenja notarskih usluga prilikom zaključenja ugovora,

10) informaciju o obavezi zaključenja ugovora o sporednim uslugama povezanim sa osnovnim ugovorom, naročito kad je zaključenje takvog ugovora obavezno radi dobijanja usluge prema uslovima iz oglasa,

11) kamatnu stopu koja se primjenjuje u slučaju kašnjenja u izmirenju obaveza i pravila za njeno prilagođavanje, te druge naknade koje se plaćaju u slučaju neispunjenja obaveza,

12) upozorenje u vezi sa posljedicama propuštanja izmirenja obaveza,

13) po potrebi, instrumente obezbjeđenja ispunjenja obaveza sa informacijom o redoslijedu i načinu izmirenja obaveza iz instrumenata obezbjeđenja,

14) pravo korisnika na odustajanje od ugovora, uslove i način odustajanja, kao i visinu troškova u vezi s tim,

15) pravo korisnika na prijevremenu otplatu kredita i pravo banke na naknadu, kao i visinu te naknade,

16) pravo korisnika da u toku procjene njegove kreditne sposobnosti besplatno dobije obavještenje o rezultatima uvida u baze podataka,

17) pravo korisnika da dobije besplatnu kopiju nacrtu ugovora **sa definisanim periodom njegovog važenja**, izuzev ako banka u vrijeme podnošenja zahtjeva korisnika ocijeni da ne želi zasnovati odnos sa korisnikom u konkretnom pravnom poslu,

18) period u kojem banku obavezuju podaci dati u informacionom listu i **u nacrtu ugovora**,

19) uslove polaganja novčanog depozita kod banke, ako je to uslov za odobravanje kredita, kao i mogućnost i uslove prebijanja kredita i depozita,

20) informaciju o deviznim i drugim rizicima koje korisnik preuzima ukoliko se usluga ugovara u protivvrijednosti strane valute.

(2) Svi podaci i informacije u vezi sa uslugom koju banka nudi ispisuju se jednakom veličinom slova i jednako uočljivi u standardnom informacionom listu.

(3) Agencija može donijeti akt kojim propisuje i dodatne elemente standardnog informacionog lista, zavisno od vrste usluge,koji se kao ponuda uručuje korisniku.

Pravila ugovaranja

Član 141.

(1) Banka je dužna da ugovore o pružanju usluga koje zaključuje sa korisnikom sačini u pisanoj formi i svakoj ugovornoj strani obezbijedi primjerak ugovora.

(2) Novčana ugovorna obaveza je obavezno određena, odnosno određiva.

(3) Novčana ugovorna obaveza je određiva po iznosu ako ugovor sadrži podatke pomoću kojih se njena visina može odrediti, odnosno ako zavisi od ugovorenih promjenljivih elemenata, odnosno promjenljivih i fiksnih, s tim što su promjenljivi elementi oni koji se zvanično objavljuju (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cijena i drugo).

(4) Novčana obaveza je vremenski određiva ako se na osnovu ugovorenih elemenata može utvrditi kada dopijeva.

(5) Elementi iz st. 3. i 4. ovog člana obavezno su takve prirode da na njih ne utiče jednostrana volja nijedne od ugovornih strana.

(6) Ugovori banke ne mogu da sadrže opšte upućujuće norme na poslovnu politiku i **interne akte** kada su u pitanju obavezni elementi ugovora predviđeni ovim zakonom.

(7) Banka je dužna da novčanu ugovornu obavezu utvrđuje na način određen odredbama ovog člana.

(8) Kada je novčana ugovorna obaveza, u pogledu uslova davanja i korišćenja usluga, neodređena ili neodređiva, ugovor se smatra ništavnim.

(9) Ako su ugovorne strane svoje odnose uredile uz prisustvo mana volje, odnosno pod prijetnjom, bitnom zabludom ili prevarom, druga savjesna strana može tražiti poništenje ugovora i naknadu pretrpljene štete, u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

(10) Obaveza zaključivanja ugovora u pisanoj formi iz stava 1. ovog člana, kao i izmjena njegovih elemenata, te obaveza izdavanja saglasnosti u pisanoj formi u skladu sa odredbama ovog zakona kojima se uređuje zaštita prava i interesa korisnika bankarskih usluga, smatra se da su ispunjene ako su se korisnik i banka sporazumjeli putem sredstva elektronske komunikacije koje omogućava da se sa sigurnošću utvrdi sadržaj ugovora i identitet korisnika, a banka je dužna da takav ugovor sačini u skladu sa propisima koji uređuju elektronski dokument i elektronski potpis i čuva ga na trajnom nosaču podataka.

Obavezni elementi ugovora

Član 142.

Obavezni elementi ugovora o kreditu, novčanom depozitu, ulogu na štednju, **elektronskim i drugim instrumentima plaćanja**, otvaranju i vođenju računa i dozvoljenom prekoračenju računa su:

- 1) vrsta usluge,
- 2) naziv, ime i adresa ugovornih strana,
- 3) iznos, oznaka valute i uslovi korišćenja usluge,
- 4) period na koji se usluga ugovara,
- 5) visina nominalne kamatne stope uz određenje da li je fiksna ili promjenljiva, a ako je promjenljiva – elemente na osnovu kojih se određuje (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cijena i drugo), njihovu visinu u vrijeme zaključenja ugovora, periode u kojima će se mijenjati, kao i fiksni element ako je ugovoren,
- 6) efektivna kamatna stopa i ukupan iznos koji korisnik treba da plati, odnosno koji treba da mu se isplati, izračunat na dan zaključenja ugovora,
- 7) metod koji se primjenjuje prilikom obračuna kamatne stope (konformni, proporcionalni i drugo),
- 8) troškovi održavanja jednog ili više računa na kojima se evidentiraju transakcije uplata i povlačenja sredstava, izuzev ako to otvaranje računa nije samo ponuđena opcija, zajedno sa troškovima korišćenja određenog sredstva otplate, kako za transakcije plaćanja, tako i povlačenja sredstava, te sve druge naknade i troškovi koji proizlaze iz ugovora uz određenje da li su fiksni ili promjenljivi i uslovi pod kojima se mogu mijenjati,
- 9) stopa zatezne kamate koja se primjenjuje u slučaju kašnjenja u izmirenju obaveza i pravila za njeno prilagođavanje, te sve druge naknade koje se plaćaju u slučaju neispunjenja obaveza,
- 10) upozorenje u vezi sa posljedicama propuštanja izmirenja obaveza i

11) postupak zaštite prava korisnika, korišćenje vansudskog prigovora i adresa institucije kojoj se podnosi.

Obezbjedeње jemstvom Član 147.

(1) Ako banka ispunjenje obaveza korisnika, po poslovima odobravanja kredita, obezbjeđuje jemstvom, dužna je da u pregovaračkoj fazi upozna jemca sa predmetom jemčenja, oblikom jemstva koji se ugovorom zahtijeva, obimom jemčeve odgovornosti na koju se obavezuje davanjem izjave o jemčenju, te da mu predoči sve informacije, odnosno učini dostupnim sve bitne elemente ugovora iz kojih su jasno vidljivi prava i obaveze ugovornih strana, i na njegov zahtjev, bez naknade, preda nacrt ugovora radi razmatranja izvan prostorija banke.

(2) Banka je dužna da prije zaključenja ugovora o jemstvu pribavi primjerak ugovora o davanju jemstva, zaključenog u pisanoj formi između korisnika i jemaca, a za čiji sadržaj banka nije odgovorna.

(3) Banka i korisnik ne mogu mijenjati obavezne elemente ugovora kojima se povećava obim jemčeve odgovornosti, bez prethodne saglasnosti jemca u pisanoj formi.

(4) Ako je između banke i korisnika ugovoreno automatsko produžavanje važenja ugovora o nekom kreditnom poslu čije je ispunjenje obezbijedeno jemstvom, banka je dužna da, u roku od 30 dana prije isteka takvog ugovora, informiše jemca o automatskom produženju važenja ugovora i jemstva, kao i o njegovom pravu na odustajanje od daljeg jemčenja.

(5) U slučaju korišćenja prava na odustajanje od daljeg jemčenja kod ugovora sa automatskim produžavanjem važenja, jemac je dužan da o tome obavijesti banku prije automatskog produženja ugovora.

Izmjena elemenata ugovora o kreditu Član 149.

(1) Ako su kod ugovora o kreditu kamata, naknada i drugi troškovi promjenljivi, banka promjenu njihove vrijednosti obavezno zasniva na elementima ugovorenim u skladu sa odredbama ovog zakona, koji se javno objavljuju.

(2) Banka ne može da vrši izmjenu promjenljive kamatne stope, naknada i drugih troškova u rokovima drugačijim od ugovorenih, a usklađivanje njihove visine dužna je da vrši prema visini utvrđenog promjenljivog elementa sa kojim se prema ugovoru kamata, naknade i drugi troškovi usklađuju, a koji se javno objavljuje i važeći je na dan isteka ugovorenog roka za usklađivanje kamatne stope, naknada i drugih troškova.

(3) Ako banka odobri kredit koji je indeksiran u stranoj valuti, korisnik ima pravo da otplatu kredita vrši po istom tipu kursa koji je primijenjen pri isplati kredita (kupovni ili prodajni kurs Centralne banke Bosne i Hercegovine, ili zvanični srednji kurs, ili kupovni ili prodajni kurs banke), a banka je dužna da korisniku omogući ostvarenje tog prava.

(4) Ako korisnik radi dobijanja kredita ima obavezu da kod banke položi namjenski depozit sa ugovorenom kamatom, banka je dužna da primijeni isti metod obračuna kamate na depozit koji je primijenjen i na obračun kamate na odobreni kredit.

Nedopuštene naknade Član 153.

Zabranjeno je banci da ugovara i korisniku obračunava i naplaćuje naknade:

- 1) na ime opomene za kašnjenje korisnika u slučaju neispunjenja obaveza,**
- 2) po osnovu davanja ili vođenja referentne oznake ili drugog podatka koji banci omogućava identifikaciju pojedinačne obaveze ili korisnika (poziv na broj, broj kreditne partije i drugo),**
- 3) za izdavanje izvoda (potvrde) sa naznačenjem salda za uvid u stanje ili nakon svake promjene stanja računa,**
- 4) za podizanje gotovine na bankomatu banke izdavaoca.**

Ustupanje potraživanja iz ugovora o kreditu

Član 155.

(1) Ako banka ustupi potraživanje iz ugovora o kreditu prijemniku, korisnik prema prijemniku ima ista prava koja je imao prema banci, i može drugom prijemniku istaći, osim prigovora koje ima prema njemu i one prigovore koje je imao prema banci iz ugovora o kreditu, a prijemnik ne može korisnika dovesti u nepovoljniji položaj od položaja koji bi imao da to potraživanje nije preneseno i korisnik zbog toga ne može biti izložen dodatnim troškovima.

(2) Banka je dužna da obavijesti korisnika o prenosu prava iz stava 1. ovog člana.

(3) Banci je zabranjeno da uslovljavanjem i ugovaranjem svoje prethodne saglasnosti, ograničava prenos prava iz ugovora o kreditu sa svim sporednim pravima i garancijama, na jemca ili drugo lice koje lično obezbjeđuje ispunjenje obaveze korisnika i koje je djelimično ili u potpunosti namirilo potraživanje banke.

Ugovor o izdavanju i korišćenju platne kartice

Član 160.

(1) Ako je ugovorom o novčanom depozitu ili tekućem računu ugovoreno izdavanje i korišćenje platne kartice, ugovor sadrži i sljedeće obavezne elemente:

- 1) valutu u kojoj se vrši obračunavanje dugovanja po kartici,
- 2) obavještenje o postojanju naknade za podizanje gotovine na bankomatu druge banke,
- 3) obavještenje o iznosu naknade za korišćenje platne kartice u inostranstvu, obavještenje o valuti u kojoj se evidentira transakcija izvršena u inostranstvu, kao i obavještenje o kursu koji se primjenjuje pri konverziji iznosa transakcija nastalih u inostranstvu u valutu zaduženja korisnika, uključujući i eventualne provizije koje se naplaćuju prilikom konverzije,
- 4) prava i obaveze, način postupanja korisnika u slučaju uočenog neovlašćenog korišćenja podataka sa kartice, oštećenja, krađe ili gubitka kartice,
- 5) prava i obaveze, način postupanja korisnika i banke u slučaju blokade kartice i
- 6) odgovornost korisnika i banke izdavaoca kartice u slučaju krađe i gubitka kartice, odnosno u slučaju neovlašćenog korišćenja podataka sa kartice.

(2) Banka je dužna da obezbijedi korisniku da samo on ima pristup ličnom identifikacionom broju do uručanja platne kartice.

(3) Banka izdavalac platne kartice snosi rizik u vezi sa dostavljanjem korisniku platne kartice i ličnog identifikacionog broja.

(4) Korisnik je dužan da bez odgađanja prijavi banci gubitak, odnosno krađu platne kartice i da od banke zahtijeva blokadu njene dalje upotrebe, a banka je dužna da mu to u svakom trenutku omogući.

(5) Ako banka izdavalac platne kartice ne omogući korisniku da u svakom trenutku prijavi gubitak, krađu ili transakciju izvršenu neovlašćenim korišćenjem platne kartice, odnosno podataka sa platne kartice ili mu ne omogući da zahtijeva blokadu njene dalje upotrebe – korisnik ne snosi posljedice neovlašćene upotrebe, izuzev ako je sam izvršio zloupotrebu.

(6) Korisnik ima pravo na besplatno gašenje platne kartice.

Obavljanje spoljne revizije

Član 168.

(1) Obavezi spoljne revizije podliježu godišnji finansijski izvještaji banke i konsolidovani finansijski izvještaji bankarske grupe, odnosno grupe društava čiji su izvještaji konsolidovani u skladu sa članom 167. ovog zakona.

(2) Radi obavljanja godišnje revizije finansijskih izvještaja iz stava 1. ovog člana, banka i obveznici izvještavanja na konsolidovanoj osnovi iz člana 165. st. 2. i 3. ovog zakona dužni su da angažuju privredno društvo za reviziju.

(3) Agencija daje prethodnu saglasnost za imenovanje privrednog društva za reviziju za obavljanje revizije finansijskih izvještaja.

(4) Revizija iz stava 1. ovog člana sprovodi se u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija, ovim zakonom i propisima Agencije.

(5) Zahtjev za dobijanje prethodne saglasnosti za imenovanje privrednog društva za reviziju za obavljanje revizije finansijskih izvještaja tekuće godine banka dostavlja po dostavljanju revidiranih finansijskih izvještaja za prethodnu godinu, a najkasnije do 31. avgusta tekuće godine.

Neposredni nadzor poslovanja

Član 190.

(1) Agencija vrši neposredni nadzor pregledom poslovanja banke u sjedištu ili izvan sjedišta banke u kojem banka ili drugo lice po njenom ovlašćenju obavlja poslove koji podliježu nadzoru, kao i na drugim mjestima u slučajevima propisanim ovim zakonom.

(2) Banka je dužna da ovlašćenim licima Agencije omogući da nadzor njenog poslovanja izvrše u sjedištu banke i u svim njenim organizacionim dijelovima.

(3) Banka je dužna da ovlašćenim licima omogući da izvrše nadzor usklađenosti njenih poslovnih knjiga i druge dokumentacije sa propisima, kao i izvrše nadzor informacione tehnologije.

(4) Banka je dužna da ovlašćenim licima, na njihov zahtjev, stavi na uvid poslovne knjige i dokumentaciju u pisanoj formi, odnosno elektronskom obliku, kao i da im, radi vršenja nadzora računarskih programa, omogući pristup sistemu baze podataka koji banka koristi.

(5) Ovlašćena lica neposredni nadzor vrše radnim danom u toku radnog vremena, a kada je to zbog obima i prirode nadzora neophodno mogu ga vršiti i izvan radnog vremena.

(6) Banka je dužna da na zahtjev ovlašćenih lica Agencije tokom postupka nadzora obezbijedi:

1) pristup svim organizacionim dijelovima i prostorijama banke, uz poštovanje njenih bezbjednosnih procedura,

2) posebnu prostoriju za obavljanje poslova nadzora,

3) **relevantnu dokumentaciju koja je vezana za predmet nadzora u materijalnom ili elektronskom obliku,**

4) neposrednu komunikaciju sa rukovodiocima banke i zaposlenima u banci radi dobijanja neophodnih pojašnjenja.

(7) Banka koja obrađuje podatke i vodi poslovne knjige i drugu dokumentaciju u elektronskom obliku dužna je da na zahtjev ovlašćenih lica pruži neophodnu tehničku podršku u nadzoru tih knjiga i dokumentacije.

(8) Banka je dužna da imenuje svog predstavnika koji ovlašćenim licima pruža svu neophodnu pomoć za nesmetano vršenje neposrednog nadzora.

(9) Odredbe ovog člana primjenjuju se i u slučaju nadzora lica iz člana 181. st. 2. i 3. ovog zakona, kao i lica koja su ovlašćeni pružaoci eksternalizovanih usluga.

Dodatak zapisnika o nadzoru

Član 194.

(1) **Ako se razmatranjem primjedaba, odnosno prigovora banke na zapisnik utvrdi njegova djelimična ili potpuna opravdanost, Agencija sačinjava dodatak zapisnika u dijelu utvrđene opravdanosti primjedaba, odnosno prigovora.**

(2) **Dodatak zapisnika dostavlja se banci u roku od 15 dana od dana prijema primjedaba na zapisnik.**

(3) **Ako se razmatranjem primjedaba banke na zapisnik utvrdi da su one u cijelosti neopravdane, Agencija donosi zaključak.**

(4) **Protiv zaključka iz stava 3. ovog člana nije dopuštena posebna žalba.**

Pismeno upozorenje članu uprave

Član 199.

(1) Agencija **može da izda** pismeno upozorenje odgovornom članu uprave:

1) ako banka ne izvrši naložene mjere na način i u rokovima utvrđenim rješenjem Agencije i

2) u drugim slučajevima kada nisu ispunjeni uslovi za oduzimanje saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave.

(2) Pismeno upozorenje iz stava 1. ovog člana izriče se odgovornom članu uprave bez obzira da li je u trenutku izricanja upozorenja to lice i dalje član uprave banke, a najduže u roku od dvije godine od dana nastanka okolnosti zbog koje se pismeno upozorenje izriče.

Mjera dodatnog kapitala iznad minimalno propisanog

Član 200a.

Agencija nalaže banci mjeru dodatnog kapitala iz člana 200. stav 1. tačka 1) ovog zakona u slučajevima ako:

1) **rizici ili elementi rizika nisu pokriveni ili nisu dovoljno pokriveni minimalnim kapitalnim zahtjevima na način propisan ovim zakonom i propisima Agencije,**

2) **banka nije uspostavila ili ako dosljedno ne sprovodi sveobuhvatan sistem upravljanja u skladu sa ovim zakonom i propisom Agencije o uspostavljanju i sprovođenju sistema upravljanja rizicima,**

3) banka nije uspostavila ili ako dosljedno ne sprovodi postupke procjenjivanja adekvatnosti kapitala prilikom procesa interne procjene adekvatnosti kapitala u skladu sa ovim zakonom i propisom Agencije,

4) banka nije uspostavila ili ako dosljedno ne sprovodi politike i procedure za utvrđivanje i praćenje velike izloženosti, ne vodi evidencije, ne prati i ne izvještava o izloženosti u skladu sa ovim zakonom i propisom Agencije,

5) je nadzorom, u skladu sa odredbama ovog zakona, utvrdila da dodatna vrijednosna usklađivanja za pozicije i portfolija u knjizi trgovanja nisu dovoljna da bi banci omogućila da u kratkom periodu proda svoje pozicije ili ih zaštiti od rizika, a da pritom ne pretrpi značajne gubitke u uobičajenim tržišnim uslovima,

6) banka ne uspijeva da uspostavi ili održi odgovarajući nivo dodatnog kapitala za pokriće rizika iz člana 100. ovog zakona,

7) nije vjerovatno da će se samo primjenom dugih mjera postići dovoljno poboljšanje organizacije, strategija, politika, postupaka i procedura u odgovarajućem roku,

8) u drugim slučajevima specifičnim za pojedinačnu banku, koje Agencija smatra opravdanim.

Mjera dodatnog kapitala iznad minimalno propisanog u okviru SREP ocjene Član 200b.

Agencija nalaže pojedinačnoj banci mjeru dodatnog zahtjeva za kapital u odnosu na minimalno propisani ako se tokom sprovođenja postupka nadzornog pregleda i ocjene banke (SREP procjene) utvrdi bilo koji od slučajeva iz člana 200a. ovog zakona, kako bi se pokrili rizici proistekli iz poslovanja te banke ili iz uticaja ekonomskih ili tržišnih kretanja na rizični profil banke.

Upravljanje rizicima na nivou bankarske grupe Član 219.

(1) Za bankarsku grupu na konsolidovanoj osnovi utvrđuje se:

- 1) pokazatelj adekvatnosti kapitala,
- 2) velika izloženost,
- 3) izloženost prema povezanim licima,
- 4) ulaganje u druga pravna lica i u osnovna sredstva,
- 5) ograničenje kreditiranja u grupi,
- 6) otvorena neto devizna pozicija,
- 7) likvidnost bankarske grupe,
- 8) struktura grupe,
- 9) **finansijska poluga.**

(2) Ako na osnovu pokazatelja iz stava 1. ovog člana, odnosno na osnovu konsolidovanih finansijskih izveštaja bankarske grupe, ocijeni da nivo kapitala bankarske grupe ugrožava stabilno poslovanje banke, Agencija može od banke da zahtijeva da obezbijedi dodatni kapital i odredi banci veći pokazatelj adekvatnosti kapitala od propisanog ovim zakonom, kao i naloži druge nadzorne mjere u vezi sa rizicima na nivou grupe. n

(3) Bankarska grupa je dužna da donese i uspostavi procedure za sprovođenje unutrašnje kontrole, revizije i upravljanja rizicima, koje odgovaraju aktivnostima grupe, kao i da redovno prati i ažurira ove procedure.

(4) Banka i najviše matično društvo odgovorni su za utvrđivanje i dostavljanje Agenciji pokazatelja iz stava 1. ovog člana.

(5) Agencija donosi akt kojim propisuje elemente i način utvrđivanja, objavljivanja i dostavljanja pokazatelja iz stava 1. ovog člana, kao i način upravljanja rizicima na nivou bankarske grupe.

Uslovi otpisa ili konverzije instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza

Član 229.

(1) Otpis ili konverzija odgovarajućih instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza u akcije ili druge vlasničke instrumente banke može se izvršiti:

- 1) nezavisno od mjera restrukturiranja ili
- 2) zajedno sa sprovođenjem mjera restrukturiranja, ako su ispunjeni uslovi za restrukturiranje banke.

(2) Agencija može izvršiti otpis ili konverziju odgovarajućih instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza u akcije ili druge vlasničke instrumente prije pokretanja postupka restrukturiranja, a nakon pokretanja tog postupka otpis ili konverziju instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza vrši prije primjene odgovarajućeg instrumenta restrukturiranja.

(3) Ovlašćenje za otpis i konverziju prihvatljivih obaveza, nezavisno od mjera restrukturiranja, može se izvršiti samo nad prihvatljivim obavezama koje se priznaju za ispunjavanje minimalnog zahtjeva za kapitalom i prihvatljivim obavezama utvrđenim ovim zakonom (kvalifikovane prihvatljive obaveze), kao i nad obavezama koje ne ispunjavaju uslov ročnosti, tj. čiji je preostali period do dospijeca najviše godinu dana.

(4) Agencija pri vršenju ovlašćenja vodi računa da povjerioci, u skladu sa zaštitnim mjerama propisanim ovim zakonom, ne trpe veće gubitke od onih koje bi pretrpjeli da je nad bankom bio pokrenut stečajni postupak.

(5) Agencija bez odgađanja vrši otpis ili konverziju instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza banke ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

1) ispunjeni su uslovi za pokretanje postupka restrukturiranja propisani ovim zakonom, prije nego što su preduzete bilo koje mjere restrukturiranja,

2) Agencija utvrdi da banka vjerovatno neće moći nastaviti poslovanje u smislu ovog zakona ako se ne izvrši otpis ili konverzija, a nije vjerovatno da bi bilo koja druga mjera banke ili lica iz privatnog sektora, niti mjera preduzeta u postupku nadzora u skladu sa ovim zakonom, osim otpisa ili konverzije, mogla u razumnom roku otkloniti smetnje za nastavak poslovanja banke, uzimajući u obzir sve okolnosti pojedinačnog slučaja,

3) banka je zatražila vanrednu javnu finansijsku podršku, osim ako je riječ o likvidnoj banci, a finansijska podrška se traži u svrhu rješavanja nedostatka kapitala utvrđenog u testovima otpornosti na stres i ocjenama kvaliteta imovine banke.

(6) Otpis i konverzija vrši se bez saglasnosti akcionara, deponenata i drugih povjerilaca banke ili bilo kojeg trećeg lica.

(7) Agencija je dužna da, prije nego što izvrši otpis ili konverziju instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza, obezbijedi nezavisnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke u skladu sa ovim zakonom, a na osnovu koje se vrši obračun iznosa otpisa, odnosno nivoa konverzije instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza potrebnih za pokriće gubitaka, uspostavljanja adekvatnog nivoa kapitala banke ili dokapitalizaciju banke.

(8) Agencija je dužna da, nakon što izvrši otpis ili konverziju instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza, obezbijedi nezavisnu procjenu u skladu sa odredbama ovog zakona kojima je propisana zaštita akcionara i povjerilaca.

Sprovođenje otpisa ili konverzije instrumenata kapitala **i prihvatljivih obaveza**
Član 230.

(1) Otpis ili konverzija instrumenata kapitala **i prihvatljivih obaveza** banke vrši se prema sljedećem redoslijedu:

1) elementi redovnog osnovnog kapitala smanjuju se srazmjerno gubicima i do ukupnog iznosa tih elemenata kapitala, a Agencija prema akcionarima preduzima jednu ili obje mjere propisane ovim zakonom u primjeni instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke,

2) elementi dodatnog osnovnog kapitala otpisuju se ili konvertuju u instrumente redovnog osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to potrebno za ostvarivanje ciljeva restrukturiranja ili do ukupnog iznosa tih elemenata kapitala, u zavisnosti od toga šta je manje i

3) elementi dopunskog kapitala otpisuju se ili konvertuju u instrumente redovnog osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to potrebno za ostvarivanje ciljeva restrukturiranja ili do ukupnog iznosa tih elemenata kapitala, u zavisnosti od toga šta je manje,

4) elementi prihvatljivih obaveza koji ispunjavaju uslove iz člana 229. stav 3. ovog zakona otpisuju se ili konvertuju u instrumente redovnog osnovnog kapitala, u mjeri u kojoj je to potrebno za ostvarivanje ciljeva restrukturiranja ili do ukupnog iznosa tih prihvatljivih obaveza, u zavisnosti od toga šta je manje.

(2) U slučaju otpisa elemenata kapitala ili prihvatljivih obaveza prestaju obaveze po tom osnovu prema vlasniku odgovarajućeg elementa kapitala, odnosno prema povjeriocu prihvatljivih obaveza u otpisanom iznosu, osim već obračunatih obaveza, a ovom vlasniku, odnosno povjeriocu se ne isplaćuje naknada po osnovu ovog otpisa.

(3) Za potrebe sprovođenja konverzije iz stava 1. t. 2), 3) i 4) ovog člana, Agencija može da naloži banci da vlasnicima određenih elemenata kapitala i takvih prihvatljivih obaveza izda akcije koje se mogu uključiti u redovni osnovni kapital banke.

(4) Ako bi konverzija instrumenata kapitala **i prihvatljivih obaveza** banke dovela do sticanja ili povećanja učešća u banci preko procenata propisanih u članu 41. ovog zakona, Agencija blagovremeno vrši ocjenu ispunjenosti uslova za izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća, tako da ova ocjena ne utiče na odgađanje ove konverzije.

(5) Smatra se da bankarska grupa neće moći nastaviti sa poslovanjem u smislu člana 229. stav 5. tačka 2) ovog zakona kada ne postupa ili je vjerovatno da neće postupiti u skladu sa odredbama ovog zakona kojima se uređuju pokazatelji koji se odnose na upravljanje rizicima na nivou bankarske grupe, usljed čega joj Agencija može izreći mjeru propisanu ovim zakonom, a naročito ako je pretrpjela ili će vjerovatno pretrpjeti gubitke u visini svog cjelokupnog kapitala ili njegovog značajnog dijela.

(6) Na otpis i konverziju instrumenata kapitala **i prihvatljivih obaveza** člana bankarske grupe koji nije banka, a koga nadzire Agencija, shodno se primenjuju odredbe člana 229. ovog zakona i st. 1. do 5. ovog člana.

(7) Agencija vrši otpis ili konverziju instrumenata kapitala **i prihvatljivih obaveza** prema članu bankarske grupe sa sjedištem u Republici Srpskoj nad kojim ne vrši nadzor, nakon pribavljanja mišljenja od nadležnog regulatornog organa koji vrši nadzor nad poslovanjem tog člana.

(8) Otpis ili konverzija instrumenata kapitala ili prihvatljivih obaveza iz stava 1. t. 2, 3) i 4) ovog člana vrši se na glavnici tih instrumenata, odnosno na glavnici prihvatljivih obaveza.

(9) Agencija donosi akt kojim propisuje način i postupak, te razrađuje uslove otpisa ili konverzije elemenata kapitala i prihvatljivih obaveza iz ovog člana.

Uslovi za pokretanje postupka restrukturiranja
Član 231.

(1) Agencija donosi odluku o pokretanju postupka restrukturiranja banke kada utvrdi da su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) da je stanje banke takvo da ona ne može ili vjerovatno neće moći nastaviti sa poslovanjem,

2) da nije razumno očekivati da bi bilo koja druga mjera banke ili lica iz privatnog sektora ili mjere nadzora, uključujući i mjere rane intervencije, ili mjere otpisa ili konverzije instrumenata kapitala **i prihvatljivih obaveza**, mogle u razumnom roku otkloniti smetnje za nastavak poslovanja banke, uzimajući u obzir sve okolnosti pojedinačnog slučaja i

3) da je restrukturiranje banke u javnom interesu.

(2) Prethodno preduzimanje mjera rane intervencije ili drugih mjera nadzora Agencije nije uslov za preduzimanje mjera restrukturiranja banke.

(3) Smatra se da je stanje banke takvo da ona ne može ili vjerovatno neće moći nastaviti sa poslovanjem u smislu ovog zakona, ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

1) nastupili su ili je vjerovatno da će uskoro nastupiti razlozi za oduzimanje dozvole za rad banke iz člana 30. ovog zakona, naročito kada su u poslovanju banke nastali gubici koji bi se pokrili na teret cijelog ili značajnog iznosa kapitala **i prihvatljivih obaveza** ili kada je vjerovatno da će takvi gubici nastati,

2) imovina banke je manja od njenih obaveza ili je vjerovatno da će imovina banke uskoro biti manja od obaveza,

3) banka je nelikvidna ili je vjerovatno da će uskoro biti nelikvidna, osim ako joj je za te namjene već odobrena kratkoročna javna finansijska podrška,

4) banka je zatražila vanrednu javnu finansijsku podršku, osim u izuzetnim slučajevima kada se ta podrška daje solventnoj banci radi otklanjanja ozbiljnog poremećaja u ekonomiji i očuvanja stabilnosti finansijskog sektora, kao privremena i srazmjerna mjera, u obliku:

1. garancija Republike Srpske i garancija i kredita njenih javnih institucija za nove obaveze banke ili

2. dokapitalizacije ili kupovine vlasničkih instrumenata pod uslovima koji banci ne daju prednost na tržištu, do iznosa potrebnog da se otkloni manjak kapitala, pod uslovima koje utvrđuje Agencija i to samo ako u trenutku pružanja ove podrške nisu ispunjeni uslovi iz t. 1) do 3) ovog stava, kao ni uslovi za otpis i konverziju kapitala **i prihvatljivih obaveza** iz čl. 229. i 230. ovog zakona.

(4) Smatra se da je restrukturiranje banke u javnom interesu kada se obezbjeđuje finansijska stabilnost i ako se sprovođenjem restrukturiranja na odgovarajući način može ostvariti jedan ili više ciljeva restrukturiranja koji se ne bi mogli ostvariti u istoj mjeri sprovođenjem likvidacionog ili stečajnog postupka nad bankom.

(5) Na pokretanje postupka restrukturiranja bankarske grupe i holdinga shodno se primjenjuju odredbe ovog člana.

**Ovlašćenje za privremenu obustavu određenih obaveza prije pokretanja
postupka restrukturiranja
Član 237a.**

(1) Agencija može prije donošenja odluke o pokretanju postupka restrukturiranja donijeti odluku o privremenoj obustavi svih obaveza plaćanja ili ispunjenja obaveza iz ugovora u kojem je banka jedna od ugovornih strana, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) banka ne može ili najvjerovatnije neće moći nastaviti poslovanje,

2) nije razumno očekivati da bi bilo koja druga mjera banke ili lica iz privatnog sektora ili mjere nadzora, uključujući i mjere rane intervencije, ili mjere otpisa ili konverzije instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza, mogle u razumnom roku otkloniti smetnje za nastavak poslovanja banke, uzimajući u obzir sve okolnosti pojedinačnog slučaja,

3) izvršavanje ovlašćenja obustave smatra se potrebnim radi izbjegavanja daljeg pogoršanja finansijskih uslova banke,

4) izvršavanje ovlašćenja obustave potrebno je za procjenu da li je restrukturiranje u javnom interesu ili donošenje odluke o odgovarajućoj mjeri restrukturiranja, odnosno kako bi se osigurala efikasna primjena instrumenta restrukturiranja.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, privremena obustava ne primjenjuje se na:

1) obaveze prema platnim sistemima,

2) sisteme za poravnanje hartija od vrijednosti koji su u skladu sa zakonom određeni kao bitni sistemi, odnosno operatere tih sistema i učesnike u tim sistemima, za obaveze koje su nastale po osnovu učešća u tim sistemima,

3) račune javnih prihoda na koje se vrše uplate javnih prihoda u korist Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine, Bosne i Hercegovine, gradova, opština i fondova i sa kojih se vrši raspodjela sredstava na račune korisnika javnih prihoda, do završetka transakcije raspodjele u skladu sa propisima koji uređuju trezorsko poslovanje i drugim propisima.

(3) Agencija pri odlučivanju o obavezama iz stava 1. ovog člana uzima u obzir okolnosti svakog pojedinog slučaja postupka restrukturiranja, te pažljivo procjenjuje obustavu obaveza u slučaju osiguranih depozita, naročito osiguranih depozita fizičkih lica, preduzetnika te mikro, malih i srednjih pravnih lica.

(4) Prilikom donošenja odluke iz stava 1. ovog člana Agencija uzima u obzir efekat koji bi izvršavanje tog ovlašćenja moglo imati na nesmetano funkcionisanje finansijskih tržišta.

(5) Ako se privremena obustava obaveza iz stava 1. ovog člana primjenjuje i na osigurane depozite, Agencija određuje u odnosu na svakog deponenta odgovarajući dnevni iznos od iznosa njegovih osiguranih depozita, a koji odgovara jednoj prosječnoj mjesečnoj neto plati u Republici Srpskoj objavljenoj od Zavoda za statistiku Republike Srpske, koji će biti raspoloživ deponentima na dnevnoj osnovi.

(6) Agencija na svojoj internet stranici objavljuje odluku iz stava 1. ovog člana zajedno sa svim navedenim uslovima primjene i trajanjem obustave, sa navođenjem dana, sata i minuta početka obustave.

(7) Obustava iz stava 1. ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u odluci o obustavi i traje koliko je potrebno za postizanje cilja iz stava 1. t. 3) i 4) ovog člana, a najkasnije do ponoći sljedećeg radnog dana računajući od dana navedenog u odluci o obustavi.

(8) Ako su obaveze plaćanja ili isporuke banke privremeno obustavljene u skladu sa stavom 1. ovog člana, obaveze plaćanja ili isporuke drugih ugovornih strana banke prema tom ugovoru privremeno se obustavljaju na isti period.

(9) Ako obaveza plaćanja ili isporuke dospijeva u toku perioda obustave, obaveza plaćanja ili isporuke dospijeva narednog radnog dana od dana isteka perioda obustave.

(10) Agencija bez odgađanja dostavlja odluku iz stava 1. ovog člana banci na koju se odluka odnosi, organima iz člana 233. t. 2) do 7) ovog zakona, kao i Centralnom registru hartija od vrijednosti, te drugim institucijama po potrebi, a koji su dužni da postupe u skladu sa odlukom od trenutka njenog dostavljanja.

(11) Banka na koju se odluka odnosi dužna je na svojoj internet stranici da objavi odluku iz stava 1. ovog člana.

(12) Sastavni dio odluke o obustavi iz stava 1. ovog člana može biti:

1) odluka o obustavi prinudnog izvršenja založnih prava na imovini banke u restrukturiranju od obezbijedenih povjerilaca te banke, na period u trajanju obustave plaćanja ili ispunjenja obaveza banke,

2) odluka o obustavi prava na raskid ugovora svih strana u ugovornom odnosu sa bankom, na period u trajanju obustave plaćanja ili ispunjenja obaveza banke.

(13) Ako je nakon donošenja odluke o privremenoj obustavi za banku donesena odluka o pokretanju postupka restrukturiranja u skladu sa članom 231. ovog zakona, Agencija ne može koristiti ovlašćenje za privremenu obustavu određenih obaveza nakon pokretanja postupka restrukturiranja.

Ovlašćenje za privremenu obustavu određenih obaveza nakon donošenja odluke o pokretanju postupka restrukturiranja

Član 238.

(1) Agencija može donijeti odluku o obustavi bilo koje obaveze plaćanja ili ispunjenja obaveza iz bilo kojeg ugovora u kojem je banka u restrukturiranju jedna od ugovornih strana i dužna je da je odmah objavi u skladu sa članom 234. ovog zakona, sa navođenjem dana, sata i minuta kada obustava nastupa.

(2) Odluka o obustavi iz stava 1. ovog člana može biti sastavni dio odluke o otvaranju postupka restrukturiranja iz člana 231. ovog zakona.

(3) Obustava iz stava 1. ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u odluci o obustavi i traje do ponoći sljedećeg radnog dana, računajući od dana navedenog u odluci o obustavi.

(4) Ako obaveza plaćanja ili isporuke dospijeva u toku perioda obustave, obaveza plaćanja ili isporuke dospijeva narednog radnog dana od dana isteka perioda obustave.

(5) Ako su obaveze plaćanja ili isporuke banke u restrukturiranju privremeno obustavljene u skladu sa stavom 1. ovog člana, obaveze plaćanja ili isporuke drugih ugovornih strana banke u restrukturiranju prema tom ugovoru privremeno se obustavljaju za isti period.

(6) Izuzetno od stava 1. ovog člana, privremena obustava ne primjenjuje se na:

1) obaveze prema platnim sistemima,

2) sisteme za poravnanje hartija od vrijednosti koji su u skladu sa zakonom određeni kao bitni sistemi, odnosno operatere tih sistema i učesnike u tim sistemima, za obaveze koje su nastale po osnovu učešća u tim sistemima,

3) račune javnih prihoda na koje se vrše uplate javnih prihoda u korist Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine, Bosne i Hercegovine, gradova, opština i fondova i sa kojih se vrši raspodjela sredstava na račune korisnika javnih prihoda, do završetka transakcije raspodjele u skladu sa propisima koji uređuju trezorsko poslovanje i drugim propisima.

(7) Agencija pri odlučivanju o obavezama iz stava 1. ovog člana uzima u obzir okolnosti svakog pojedinog slučaja postupka restrukturiranja, te pažljivo procjenjuje izuzimanje obustave obaveza u slučaju osiguranih depozita, naročito na osigurane depozite fizičkih lica, preduzetnika te mikro, malih i srednjih pravnih lica.

(8) Ako se privremena obustava obaveza iz stava 1. ovog člana primjenjuje i na osigurane depozite, Agencija određuje u odnosu na svakog deponenta odgovarajući dnevni iznos od iznosa njegovih osiguranih depozita, a koji odgovara jednoj prosječnoj mjesečnoj neto plati u Republici Srpskoj objavljenoj od Zavoda za statistiku Republike Srpske, koji će biti raspoloživ deponentima na dnevnoj osnovi.

(9) Prilikom izvršavanja ovlašćenja iz ovog člana Agencija uzima u obzir efekte koje će izvršavanje ovih ovlašćenja imati na nesmetano funkcionisanje finansijskog tržišta.

Područje primjene restrukturiranja vlastitim sredstvima banke

Član 249.

(1) Obaveze banke u restrukturiranju na koje se može primijeniti konverzija ili otpis kapitala iz člana 248. stav 1. tačka 2) ovog zakona (u daljem tekstu: prihvatljive obaveze) obuhvataju sve obaveze banke, osim obaveza:

1) po osnovu osiguranih depozita, do iznosa osiguranog u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine,

2) čije je ispunjenje obezbijeđeno založnim pravom, sredstvom finansijskog obezbjeđenja ili drugim srodnim pravom, uključujući repo poslove, pokrivene obveznice ili obaveze iz finansijskih instrumenata koji se koriste za zaštitu od rizika i čine sastavni dio imovine za pokriće i koji su obezbijeđeni na sličan način kao pokrivene obveznice,

3) koje su nastale upravljanjem imovinom i novcem klijenata, uključujući imovinu ili novac klijenata koje banka u restrukturiranju čuva za račun investicionih i penzionih fondova, **društava za izdavanje elektronskog novca i platnih institucija**, ako su ta sredstva posebnim zakonom izuzeta iz likvidacione ili stečajne mase,

4) prema bankama u Bosni i Hercegovini i stranim bankama i investicionim fondovima, sa prvobitnim rokom dospijeca kraćim od sedam dana, osim obaveza prema članovima iste grupe,

5) sa preostalim rokom dospijeca kraćim od sedam dana prema platnim sistemima i sistemima poravnanja hartija od vrijednosti, odnosno operaterima tih sistema i učesnicima u tim sistemima, koje su nastale po osnovu učešća u tim sistemima,

6) prema zaposlenima na osnovu obračunatih, a neisplaćenih plata, doprinosa za obavezno penzijsko i zdravstveno osiguranje ili ostalih fiksnih primanja, osim za varijabilne naknade koje nisu regulisane zakonom ili kolektivnim ugovorom,

7) prema povjeriocima po osnovu prodaje roba ili pružanja usluga banci u restrukturiranju koje su ključne za svakodnevno poslovanje ove banke, uključujući usluge informacionih tehnologija, komunalne usluge i usluge zakupa, servisiranja i održavanja prostorija,

8) prema poreskim organima i organima kojima se plaćaju doprinosi, pod uslovom da te obaveze imaju prednost pri namirenju u skladu sa ovim i drugim zakonima,

9) prema Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine po osnovu premije za osiguranje depozita,

10) **prema članovima iste bankarske grupe koja se restrukturira, a koji nisu subjekti restrukturiranja prema planu restrukturiranja te grupe bez obzira na rok dospijeca, osim obaveza koje su u nižem redu prioriteta u odnosu na red prioriteta neobezbijeđenih obaveza utvrđenih odredbama ovog zakona kojima se uređuju**

prioriteti isplata u postupku stečaja banke.

(2) Pokretanje postupka restrukturiranja i sprovođenje instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke ne utiče na imovinu kojom su obezbijeđene pokrivenne obveznice, a koja i dalje ostaje zaštićena, odvojena i sa utvrđenim nivoom.

(3) Agencija može, i pored odredaba stava 1. tačka 2) i stava 2. ovog člana, primijeniti instrument restrukturiranja vlastitim sredstvima banke i na dio obaveza koji prelazi vrijednost imovine, predmeta zaloge, založnog prava ili drugog sredstva obezbijeđenja kojim je ispunjenje te obaveze obezbijeđeno.

(4) Izuzetno od stava 1. ovog člana, Agencija može potpuno ili djelimično isključiti određene prihvatljive obaveze iz primjene otpisa ili konverzije iz člana 248. stav 1. ovog zakona, ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

1) ovu obavezu nije moguće otpisati ili konvertovati u razumnom roku i pored neophodnih aktivnosti koje bi preduzela radi blagovremene i efikasne primjene tog instrumenta,

2) ovo isključenje je neophodno i srazmjerno radi daljeg obavljanja kritičnih funkcija i ključnih poslovnih aktivnosti banke u restrukturiranju,

3) ovo isključenje je neophodno i srazmjerno radi sprečavanja širenja finansijskih poremećaja na tržištu, posebno u vezi sa depozitima fizičkih lica, preduzetnika i mikro, malih i srednjih pravnih lica, usljed čega bi mogla biti ugrožena stabilnost finansijskog sektora na način koji bi mogao proizvesti ozbiljne poremećaje u privredi i

4) otpis ili konverzija ovih obaveza prouzrokovali bi takvo umanjeње vrijednosti da bi gubici koje bi snosili drugi povjerioci bili veći nego da su te obaveze bile isključene iz otpisa ili konverzije.

(5) U slučaju kada je prihvatljiva obaveza ili kategorija prihvatljivih obaveza isključena ili djelimično isključena, nivo otpisa ili konverzije koji se primjenjuje na ostale prihvatljive obaveze može se povećati kako bi se uzela u obzir takva isključenja, pod uslovom da povjerioci tih drugih prihvatljivih obaveza ne trpe veće gubitke od onih koje bi pretrpjeli da je nad bankom pokrenut postupak likvidacije ili stečaja.

(6) U primjeni ovog instrumenta, Agencija može koristiti druge izvore finansiranja restrukturiranja ako su akcionari i ostali povjerioci, smanjenjem vrijednosti, konverzijom ili na drugi način, učestvovali u pokriću gubitaka i povećanju kapitala u iznosu od:

- 1) 4% počev od 1. januara 2017. godine,
- 2) 5% počev od 1. januara 2018. godine,
- 3) 6% počev od 1. januara 2019. godine,
- 4) 7% počev od 1. januara 2020. godine i
- 5) 8% počev od 1. januara 2021. godine

ukupnih obaveza, uključujući regulatorni kapital banke u restrukturiranju, izračunato u trenutku preduzimanja mjera restrukturiranja u skladu sa nezavisnom procjenom iz člana 232. ovog zakona.

(7) Prilikom donošenja odluke iz stava 4. ovog člana, Agencija uzima u obzir sljedeće:

1) načelo da gubitke prvo snose akcionari, a zatim povjerioci banke u restrukturiranju prema redoslijedu namirenja u stečajnom postupku u skladu sa ovim zakonom,

2) sposobnost banke u restrukturiranju za pokriće gubitaka koju bi imala u slučaju isključenja obaveza i

3) potrebu da se obezbijedi odgovarajuće finansiranje restrukturiranja.

(8) Isključenje prihvatljivih obaveza u skladu sa stavom 4. ovog člana može se primijeniti za potpuno isključenje obaveza iz otpisa ili za ograničavanje nivoa otpisa koji se primjenjuje na tu obavezu.

(9) Agencija donosi akt kojim propisuje postupak i način vršenja otpisa i konverzije

obaveza banke u restrukturiranju, kao i uslove korišćenja sredstava obezbijedenih za finansiranje restrukturiranja banaka za namjene iz stava 6. ovog člana.

Minimalni zahtjevi za kapitalom i prihvatljivim obavezama
Član 250.

(1) Banka je dužna da u svakom trenutku ispunjava minimalne zahtjeve za kapitalom i prihvatljivim obavezama (MREL zahtjev).

(2) Prihvatljive obaveze iz stava 1. ovog člana su obaveze prihvatljive za instrument restrukturiranja vlastitim sredstvima iz člana 249. ovog zakona koje ispunjavaju uslove propisane odredbama ovog člana i akta Agencije donesenog na osnovu njega, kao i instrumenti dopunskog kapitala čiji je preostali period do dospijeca najmanje godina dana, u obimu u kojem ne ispunjavaju uslove za stavke dopunskog kapitala u skladu sa propisima kojima se uređuje izračunavanje kapitala banaka (kvalifikovane prihvatljive obaveze).

(3) Ako je planom restrukturiranja predviđeno da će se u slučaju ispunjenosti uslova iz člana 231. stav 1. ovog zakona nad bankom preduzeti mjera restrukturiranja ili sprovesti ovlašćenje za otpis i konverziju instrumenata kapitala i prihvatljivih obaveza iz člana 229. ovog zakona, MREL zahtjev se utvrđuje u visini koja omogućava:

- 1) pokriće očekivanih gubitaka u cijelosti i**
- 2) dokapitalizaciju banke do nivoa koji omogućava obavljanje djelatnosti u skladu sa ovim zakonom.**

(4) MREL zahtjev izračunava se kao zbir kapitala i prihvatljivih obaveza iz stava 2. ovog člana iskazan kao procenat:

- 1) ukupnog iznosa izloženosti riziku banke, koji se izračunava u skladu sa propisom kojim se uređuje izračunavanje kapitala banaka,**
- 2) mjere ukupne izloženosti banke koja se izračunava u skladu sa propisom kojim se uređuje izračunavanje kapitala banaka.**

(5) Agencija za svaku banku utvrđuje posebne minimalne zahtjeve iz stava 1. ovog člana na osnovu sljedećih kriterijuma:

1) potrebe da se obezbijedi mogućnost restrukturiranja banke primjenom instrumenata restrukturiranja, uključujući primjenu instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke, na način kojim se postižu ciljevi restrukturiranja,

2) potrebe da se obezbijedi da banka ima dovoljno prihvatljivih obaveza kako bi u slučaju primjene instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke pokrila gubitke i ponovo uspostavila pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou kojim bi se omogućilo dalje nesmetano poslovanje i održavanje dovoljnog povjerenja u banku na finansijskom tržištu,

3) potrebe da se, ako je planom restrukturiranja predviđena mogućnost da određene vrste prihvatljivih obaveza budu isključene iz restrukturiranja vlastitim sredstvima banke na osnovu člana 249. stav 4. ovog zakona ili da se određene vrste prihvatljivih obaveza u potpunosti prenesu na primaoca po osnovu djelimičnog prenosa, obezbijedi da banka ima dovoljno drugih prihvatljivih obaveza kako bi se pokrili gubici i ponovo uspostavio pokazatelj adekvatnosti kapitala banke na nivou koji omogućuje dalje nesmetano poslovanje,

4) veličine, poslovnog modela, modela finansiranja i rizičnog profila banke,

5) procjene mogućeg iznosa sredstava Fonda za osiguranje depozita kojim upravlja Agencija za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine, koji bi se mogli koristiti za finansiranje postupka restrukturiranja u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine,

6) procjene negativnih posljedica prestanka poslovanja banke na stabilnost finansijskog sektora, uključujući širenje finansijskih poteškoća i na druge banke s obzirom na njihovu međusobnu povezanost ili povezanost sa drugim dijelovima finansijskog sektora.

(6) Odredbe ovog člana shodno se primjenjuju i na najviše matično društvo, odnosno bankarsku grupu na konsolidovanoj osnovi.

(7) Agencija donosi akt kojim razrađuje MREL zahtjev, rok u kojem su banke dužne da ga ispune, uslove pod kojima se prihvatljive obaveze priznaju za ispunjavanje MREL zahtjeva za kvalifikovano prihvatljive obaveze i uslove za priznavanje instrumenata kapitala za ispunjavanje MREL zahtjeva za kapitalom, način izvještavanja i objavljivanja ispunjavanja MREL zahtjeva.

Prioriteti isplata u postupku likvidacije
Član 269.

(1) U postupku likvidacije, isplata obaveza vrši se prema sljedećem redoslijedu prioriteta:

1) obaveze prema osiguranim povjeriocima, do vrijednosti njihovog obezbjeđenja,

2) dugovi banke po osnovu zajmova datih banci ili drugih troškova banke stvorenih tokom privremene uprave, postupka restrukturiranja, postupka likvidacije ili postupka stečaja banke, u skladu sa ovim zakonom,

3) potraživanja radnika iz radnog odnosa za posljednjih 12 mjeseci do dana otvaranja likvidacionog postupka, ali samo u visini zakonom utvrđene najniže mjesečne plate i obračunatih doprinosa u skladu sa zakonom, kao i potraživanja radnika po osnovu naknade štete za povrede na radu i članova porodice poginulog radnika na radu, koja se isplaćuje u punom iznosu,

4) potraživanja Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine za naknadu isplaćenih depozita, zajedno sa troškovima nastalim u postupku isplate ovih depozita, te potraživanja deponenata za osigurane depozite koji nisu isplaćeni od ove Agencije, najviše do iznosa definisanog propisima kojima se uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine,

5) depoziti fizičkih lica, preduzetnika, mikro, malih i srednjih pravnih lica koji prelaze iznos pokrića definisanog propisom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine,

6) ostali depoziti i isključeni depoziti u skladu sa propisom koji uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine,

7) ostala neobezbijedena potraživanja povjerilaca koji nisu akcionari banke, koji se ne koriste za ispunjavanje MREL zahtjeva,

8) potraživanja vlasnika dužničkih instrumenata (dužničke hartije od vrijednosti – obveznice, ostali instrumenti prenosivog duga, instrumenti koji stvaraju ili priznaju dug, te instrumenti koji daju pravo na sticanje dužničkih instrumenata) koja se, u skladu sa ovim zakonom, koriste za ispunjavanje MREL zahtjeva, te za koje je prospektom o emisiji ili ugovorom u vezi sa izdavanjem, odnosno ugovaranjem, izričito navedeno da se na ta potraživanja primjenjuje niži red prvenstva u skladu sa ovim stavom,

9) potraživanja matičnog društva – banke po osnovu dužničkih instrumenata koje je izdalo zavisno društvo – banka u svrhu ispunjavanja MREL zahtjeva na pojedinačnoj osnovi za banku koja nije subjekt restrukturiranja prema planu restrukturiranja bankarske grupe,

10) potraživanja vlasnika subordiniranog duga,

11) potraživanja vlasnika prioriternih akcija,

12) potraživanja vlasnika običnih akcija.

(2) U slučaju likvidacije banke, sredstva računa javnih prihoda na koje se vrše uplate javnih prihoda na ime Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Bosne i Hercegovine, opština, gradova i fondova i sa kojih se vrši raspodjela sredstava na račune korisnika javnih prihoda, izuzimaju se iz likvidacione mase i po nalogu Ministarstva finansija Republike Srpske prenose na drugu banku.

(3) U postupku iz stava 1. ovog člana isplata bilo kakvih obaveza banke prema članovima organa upravljanja banke, odbora za reviziju, akcionarima banke koji učestvuju sa najmanje 5% u glasačkim pravima, odnosno vlasništvu nad kapitalom, povezanim licima i povezanim bankama suspenduje se sve dok u potpunosti ne budu isplaćene obaveze prema drugim povjeriocima banke.

(4) Isplata obaveza banke u postupku likvidacije vrši se u skladu sa planom likvidacije koji je sastavni dio likvidacionog bilansa stanja i finansijskog izvještaja koji je sačinio likvidacioni upravnik i na koji je saglasnost dala Agencija.

(5) Treća lica koja postupaju u ime fizičkih i pravnih lica iz stava 3. ovog člana, kao i članovi uže porodice, srodnici lica iz tog stava po krvi i po tazbini do trećeg stepena, takođe nemaju pravo na isplatu dok se svi ostali povjerioci banke u potpunosti ne isplate.

Prekršaji banke

Član 284.

(1) Novčanom kaznom od 40.000 KM do 200.000 KM kazniće se za prekršaj banka ako:

- 1) obavlja poslove koji nisu određeni dozvolom za rad (član 17. stav 3),
- 2) nakon oduzimanja dozvole za rad nastavi da obavlja poslove suprotno zabrani iz člana 31. stav 4. ovog zakona,
- 3) izvrši statusnu promjenu bez odobrenja Agencije (član 32. stav 2),
- 4) ne održava kapital u skladu sa članom 37. st. 1. i 2. ovog zakona,
- 5) ne održava stopu adekvatnosti regulatornog kapitala u skladu sa članom 37. st. 4. i 5. ovog zakona,
- 6) ne održava zaštitne slojeve kapitala na način propisan članom 37. stav 6. ovog zakona,
- 7) vrši isplatu dobiti banke suprotno odredbama člana 38. ovog zakona,
- 8) vrši sticanje sopstvenih akcija suprotno odredbama člana 39. ovog zakona,
- 9) kreditira sticanje akcija, odnosno udjela suprotno odredbama člana 40. ovog zakona,
- 10) imenuje članove nadzornog odbora bez prethodne saglasnosti Agencije (član 61. stav 1),
- 11) ne pridržava se odredaba o velikoj izloženosti, ne postupa i ne obavještava Agenciju o prekoračenju ograničenja (čl. 106, 107. i 109),
- 12) zaključi pravni posao bez prethodne saglasnosti nadzornog odbora (član 108),
- 13) posluje sa licem u posebnom odnosu sa bankom suprotno članu 110. ovog zakona,
- 14) stekne učešće u drugim pravnim licima bez prethodne saglasnosti Agencije (član 111. stav 1),

- 15) stekne učešće u drugim pravnim licima suprotno odredbama člana 111. st. 2, 3. i 4. ovog zakona,
- 16) se ne pridržava ograničenja ulaganja u osnovna sredstva iz člana 112. ovog zakona,
- 17) zaključi ugovor o kupoprodaji plasmana suprotno odredbama o kupoprodaji plasmana (čl. 116, 117, 118, 119, 120. i 122),
- 18) vrši finansiranje kupoprodaje plasmana suprotno članu 121. ovog zakona,
- 19) ne objavljuje opšte uslove poslovanja i u odnosu sa klijentima ne postupa u skladu sa čl. 123, 124. i 125. ovog zakona,
- 20) ne postupa sa bankarskom tajnom u skladu sa propisanim odredbama (čl. 126, 127, 128. i 129),
- 21) ne obezbijedi primjenu propisa, dobrih poslovnih običaja i prema korisniku ne primjenjuje načela propisana članom 134. ovog zakona,
- 22) na jasan i razumljiv način i reprezentativnim primjerom ne pruži korisniku prikazane standardne podatke na način i u roku propisanim članom 136. ovog zakona,
- 23) pri oglašavanju koristi netačne i neistinite podatke koji mogu stvoriti pogrešnu predstavu i dovesti u zabludu korisnika i navesti ga na donošenje odluke koju u drugačijim okolnostima ne bi donio (član 137. stav 1),
- 24) pri oglašavanju koristi izraze kojima se usluga označava besplatnom ili slične izraze ako je odobrenje korišćenja te usluge uslovljeno zaključenjem drugog ugovora ili je uslovljeno bilo čim što predstavlja trošak ili stvara drugu obavezu za korisnika (član 137. stav 2),
- 25) u pregovaračkoj fazi ne informiše korisnika o uslovima i svim bitnim karakteristikama usluge posredstvom standardnog informacionog lista, u pisanoj formi ili elektronskom obliku, koji sadrži elemente propisane članom 138. stav 1. ovog zakona,
- 26) u standardnom informacionom listu sve podatke i informacije ne prikaže jednakom veličinom slova i na jednako uočljiv način (član 138. stav 2),
- 27) korisniku prije zaključivanja ugovora ne predoči sve informacije o usluzi i ne učini dostupnim sve bitne uslove i elemente ugovora i na njegov zahtjev, bez naknade, ne preda nacrt ugovora, radi razmatranja izvan prostorija banke u predviđenom roku (član 139. stav 2),
- 28) ne obezbijedi obuku zaposlenih koji su angažovani na poslovima prodaje usluga ili pružanju savjeta korisnicima (član 140),
- 29) ugovor ne sačini u pisanoj formi i primjerak ugovora ne dostavi svakoj ugovornoj strani (član 141. stav 1),
- 30) na odgovarajućem mjestu u poslovnim prostorijama javno ne objavi i korisniku ne učini dostupnim podatke o kretanju vrijednosti ugovorenih promjenljivih elemenata koji utiču na visinu promjenljive kamatne stope (član 144. stav 5),
- 31) efektivnu kamatnu stopu ne obračunava i ne iskazuje na jedinstveno propisan način i učini je dostupnom javnosti i korisnicima (član 144. stav 7),
- 32) postojanje obaveze i uslove za zaključenje ugovora o sporednim uslugama ne iskaže na jasan, sažet i vidljiv način, zajedno sa iskazivanjem efektivne kamatne stope, i korisnika uslovljava izborom davaoca sporedne usluge (član 145. stav 2),
- 33) troškove otvaranja, održavanja i evidentiranja transakcija po računima koji proizlaze iz korišćenja ugovorene usluge, ne predoči korisniku u pregovaračkoj fazi i ne uključi u obračun ukupnih troškova usluge kroz efektivnu kamatnu stopu (član 145. stav 3),
- 34) prije zaključenja ugovora o kreditu međusobno ne informiše i ne upozna korisnika, jemca ili drugo lice koje lično obezbjeđuje ispunjenje obaveze sa dokumentacijom i podacima pribavljenim u postupku procjene kreditne sposobnosti korisnika (član 146. stav 2),

35) druga lica ne upozna sa činjenicom da jedno lice nije saglasno da se dobijeni podaci i dokumentacija za procjenu kreditne sposobnosti saopšte drugim licima (član 146. stav 3),

36) u pregovaračkoj fazi ne upozna jemca sa predmetom jemčenja, oblikom jemstva koji se ugovorom zahtijeva, obimom jemčeve odgovornosti, kao i ne predoči sve informacije i bitne elemente ugovora i na njegov zahtjev, bez naknade, preda nacrt ugovora radi razmatranja izvan prostorija banke (član 147. stav 1),

37) ne izvrši obaveze utvrđene propisanim odredbama (član 147. st. 3. i 4),

38) pri zaključenju ugovora o kreditu, odnosno ugovora o novčanom depozitu, korisniku ne uruči jedan primjerak plana otplate kredita, odnosno isplate depozita, koji se smatraju sastavnim dijelovima ovih ugovora (član 148. stav 4. i član 157. stav 3),

39) ugovori i od korisnika naplati naknadu kao odustanicu za slučaj odustajanja korisnika od ugovora o kreditu (članu 150. stav 5),

40) kod ugovora koji je obezbijeden hipotekom, kao i kod ugovora čiji je predmet kupovina, odnosno finansiranje nepokretnosti, ugovori i od korisnika naplati naknadu veću od stvarnih troškova nastalih zaključenjem ugovora (član 150. stav 6),

41) na dospjelu, a neizmirenu obavezu ne primjenjuje pravila o kamati koja se primjenjuje u slučaju dužnikovog kašnjenja u izmirenju obaveza, propisana zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi (član 152. stav 1),

42) korisniku na ugovoreni način, a najmanje jednom godišnje, bez naknade, ne dostavi u pisanoj formi izvod o stanju njegovog kreditnog zaduženja i podatke propisane članom 154. stav 1. ovog zakona,

43) u slučaju automatskog produžavanja oročenja novčanog depozita u propisanom roku ne obavijesti korisnika o novim uslovima i ne postupi u skladu sa članom 157. stav 4. ovog zakona,

44) kod ugovora o revolving kreditu ne postupi u skladu sa članom 158. ovog zakona,

45) korisniku u svakom trenutku ne omogući da prijavi gubitak, krađu ili transakciju izvršenu neovlašćenim korišćenjem platne kartice, odnosno podataka sa platne kartice ili ne omogući da zahtijeva blokadu njene dalje upotrebe (član 160. stav 5),

46) ne obavi spoljnu reviziju u skladu sa članom 168. ovog zakona,

47) ne omogući obavljanje neposrednog nadzora i ne saraduje sa ovlašćenim licima Agencije u skladu sa članom 190. ovog zakona,

48) ne izvrši naložene mjere Agencije iz čl. 200, **200a**, **200b**, 201. i 202. ovog zakona,

49) ne utvrđuje i ne dostavlja podatke za bankarsku grupu na konsolidovanoj osnovi u skladu sa članom 219. stav 4. ovog zakona i

50) kao član bankarske grupe ne postupi prema mjerama Agencije iz člana 220. ovog zakona.

(2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u banci novčanom kaznom od 4.000 KM do 20.000 KM.

(3) Ukoliko se u postupcima kontrole utvrdi da je počinjen prekršaj u povratu u roku od dvije godine, Agencija može za isti ponovljeni prekršaj izreći dvostruki iznos kazne iz st. 1. i 2. ovog člana.

Prekršaji banke

Član 285.

(1) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 50.000 KM kazniće se za prekršaj banka, ako:

1) u svom poslovnom imenu koristi riječi suprotno članu 5. stav 2. ovog zakona,

2) zaključuje izričito ili prećutno sporazume, donosi odluke i druge akte i ulazi u transakcije koje imaju za cilj sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije (član 6. stav 1),

3) donese statut, odnosno izmjene i dopune statuta suprotno članu 13. ovog zakona i ne dostavi Agenciji dokumentaciju predviđenu ovim članom,

4) osnuje organizacioni dio bez odobrenja Agencije (član 19. stav 1),

5) otvori predstavništvo suprotno čl. 24. i 25. ovog zakona,

6) izvrši konverziju pojedinih stavki kapitala, kao i poveća kapital iz eksternih izvora bez prethodne saglasnosti Agencije (član 35. stav 3),

7) stekne kvalifikovano učešće u drugom pravnom licu suprotno odredbama člana 43. stav 2. ovog zakona,

8) ne izvještava Agenciju o licima koja imaju kvalifikovano učešće u skladu sa članom 48. ovog zakona,

9) kod sticanja kvalifikovanog učešća bez prethodne saglasnosti Agencije ne postupa u skladu sa članom 49. stav 5. ovog zakona,

10) ne obavijesti Agenciju o održavanju skupštine banke (član 53. stav 4) i zahtjevu akcionara za sazivanje skupštine banke dostavljenom nadležnom sudu (član 54. stav 6),

11) skupština banke svoje nadležnosti propisane ovim zakonom prenese na drugi organ banke (član 55. stav 2),

12) u propisanom roku ne obavijesti Agenciju o prestanku mandata člana organa upravljanja u skladu sa članom 59. stav 5. i članom 68. stav 7. ovog zakona,

13) ne podnese zahtjev Agenciji za davanje prethodne saglasnosti za člana nadzornog odbora u roku propisanom članom 61. stav 9. ovog zakona,

14) ne podnese Agenciji zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za člana uprave banke u roku iz člana 70. stav 4. ovog zakona,

15) ne utvrdi i ne organizuje obavljanje ključnih funkcija u banci na način propisan članom 76. ovog zakona,

16) daje prokuru suprotno članu 85. ovog zakona,

17) svoje poslovanje obavlja suprotno odredbama člana 86. ovog zakona,

18) ne uspostavi organizacionu strukturu i sistem upravljanja rizicima u skladu sa čl. 88. i 89. ovog zakona,

19) ne organizuje kontrolne funkcije upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti poslovanja i interne revizije u skladu sa odredbama čl. 92, 93, 94, 95. i 96. ovog zakona,

20) ne izvještava o sprovođenju kontrolnih funkcija u skladu sa članom 98. ovog zakona,

21) ne uspostavi i ne sprovodi politike i prakse naknada u skladu sa članom 99. ovog zakona,

22) ne uspostavi internu procjenu adekvatnosti kapitala i likvidnosti banke u skladu sa članom 100. ovog zakona,

23) ne izradi, ne revidira i ne dostavi Agenciji plan oporavka banke u skladu sa članom 101. ovog zakona,

24) plan oporavka ne sadrži elemente propisane članom 102. ovog zakona,

25) kod procjene i primjene plana oporavka ne postupi u skladu sa čl. 103. i 104. ovog zakona,

26) ne sačini i ne dostavi plan oporavka bankarske grupe u skladu sa članom 105. ovog zakona,

27) kod eksternalizacije poslovnih aktivnosti postupa suprotno čl. 114. i 115. ovog zakona,

28) ne dostavlja Agenciji mjesečne statističke izvještaje u skladu sa članom član 130. stav 8. ovog zakona,

29) ne čuva dokumentaciju, podatke i evidenciju o poslovima koje obavlja u skladu sa članom 132. ovog zakona,

30) ugovori sadrže opšte upućujuće norme na poslovnu politiku **i interne akte** kada su u pitanju oni elementi koji su ovim zakonom predviđeni kao obavezni elementi ugovora (član 141. stav 6),

31) postupa suprotno obavezi utvrđenoj članom 141. **st. 7. i 10.** ovog zakona,

32) ugovori o kreditu, novčanom depozitu, ulogu na štednju, **elektronskim i drugim instrumentima plaćanja**, otvaranju i vođenju tekućeg računa, dozvoljenom prekoračenju računa, korišćenju platne kartice ne sadrže propisane obavezne elemente u skladu sa propisanim odredbama (član 142, član 148. stav 1, član 157. stav 1. i član 160. stav 1),

33) ne izvrši obaveze predviđene propisanim odredbama (član 143),

34) promjenljivu kamatnu stopu ugovori suprotno propisanim odredbama (član 144. st. 3. i 4),

35) prije zaključenja ugovora o jemstvu ne pribavi primjerak ugovora o davanju jemstva, zaključenog u pisanoj formi između korisnika i jemaca (član 147. stav 2),

36) promjenu vrijednosti kamata, naknada i drugih troškova koji su promjenljivi ne zasniva na elementima ugovorenim u skladu sa odredbama ovog zakona, koji se javno objavljuju (član 149. stav 1),

37) izmjenu promjenljive kamatne stope, **naknada i drugih troškova** vrši u rokovima drugačijim od ugovorenih i na način suprotan propisanim odredbama (član 149. stav 2),

38) korisniku ne omogući da otplatu kredita vrši po istom tipu kursa koji je primijenjen pri isplati kredita (član 149. stav 3),

39) na položeni namjenski depozit radi dobijanja kredita ne primijeni isti metod obračuna kamate na depozit koji je primijenjen na obračun kamate na kredit (član 149. stav 4),

40) korisniku stavi na raspolaganje kreditna sredstva prije isteka roka definisanog u članu 150. stav 1. ovog zakona,

41) u slučaju prijevremene otplate kredita korisniku, koji je o tome unaprijed obavijestio banku, ne umanjuje ukupne troškove kredita za iznos propisan članom 151. stav 1. ovog zakona,

42) od korisnika naplati naknadu za prijevremenu otplatu kredita u slučajevima iz člana 151. stav 3. ovog zakona,

43) od korisnika za prijevremenu otplatu kredita naplati veću naknadu od propisane članom 151. stav 4. ovog zakona,

44) **ugovori i korisniku obračuna i naplati naknadu suprotno zabrani iz člana 153. ovog zakona,**

45) korisnika ne obavijesti o izmjeni ugovorene promjenljive kamatne stope prije početka njene primjene i ne navede datum od kada se ona primjenjuje (član 154. stav 2),

46) uz obavještenje o izmjeni promjenljive kamatne stope besplatno ne dostavi izmijenjeni plan otplate kredita (član 154. stav 3),

47) izvrši prenos potraživanja iz ugovora o kreditu prijemniku i dovede korisnika u nepovoljniji položaj i izloži ga dodatnim troškovima i o tome ne obavijesti korisnika (član 155. st. 1. i 2),

48) uslovljavanjem i ugovaravanjem svoje prethodne saglasnosti ograničava prenos prava iz ugovora o kreditu na jemca ili drugo lice (člana 155. stav 3),

49) korisnika izdavanjem i dostavljanjem izvoda ne obavještava o podacima i stanju tekućeg računa po kojem je ugovoren kredit, primijenjenim kamatnim stopama i promjenama kamatnih stopa prije njihove primjene, u skladu sa propisanim odredbama (član 159. st. 1. i 2),

50) korisniku računa ne omogući da bez naplate posebne naknade podigne sredstva sa svog računa u visini raspoloživih sredstava (član 159. stav 3),

51) korisniku računa naplati naknadu za gašenje računa (član 159. stav 4),

52) korisniku naplati naknadu za gašenje platne kartice (član 160. stav 6),

53) ugovori o ostalim uslugama nisu sačinjeni u skladu sa članom 161. ovog zakona,

54) ne postupa u skladu sa članom 162. st. 2. i 3. i ako korisniku naplati naknadu ili druge troškove za podnošenje i postupanje po prigovoru,

55) ne vodi poslovne knjige i ne sačinjava finansijske izvještaje u skladu sa čl. 164. i 165. ovog zakona,

56) angažuje i imenuje privredno društvo za reviziju suprotno čl. 169. i 170. ovog zakona,

57) ne postupi po izvještaju privrednog društva za reviziju u skladu sa članom 174. ovog zakona,

58) ne angažuje privredno društvo za reviziju radi obavljanja posebne revizije i revizije u slučaju statusne promjene i ne postupi u skladu sa čl. 176. i 177. ovog zakona,

59) ne objavljuje i ne dostavlja finansijske izvještaje i dodatno ne izvještava Agenciju u skladu sa čl. 178. i 179. ovog zakona,

60) ne objavljuje podatke o poslovanju banke u skladu sa članom 180. ovog zakona,

61) stekne vlasništvo u podređenom društvu bez saglasnosti Agencije (član 217),

62) ne pruži pomoć, ne dostavi podatke i ne obavijesti o promjeni podataka u vezi sa planom restrukturiranja banke i planom restrukturiranja bankarske grupe ako predstavlja najviše matično društvo u grupi (član 225. stav 1. i član 226. stav 4),

63) ne dostavi prijedlog mjera i ne otkloni prepreke za restrukturiranje banke u skladu sa članom 228. ovog zakona,

64) ne postupi po zahtjevu Agencije u vezi sa obezbjeđenjem usluga i prostora (član 237. stav 1),

65) ne ispunjava minimalne zahtjeve za kapitalom i prihvatljivim obavezama na pojedinačnoj, potkonsolidovanoj ili konsolidovanoj osnovi (član 250) i

66) ne obezbijedi ugovorno priznavanje restrukturiranja vlastitim sredstvima banke u skladu sa članom 256. stav 1. ovog zakona.

(2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u banci novčanom kaznom od 2.000 KM do 10.000 KM.

(3) Ukoliko se u postupcima kontrole utvrdi da je počinjen prekršaj u povratu u roku od dvije godine, Agencija može za isti ponovljeni prekršaj izreći dvostruki iznos kazne iz st. 1. i 2. ovog člana.

Ostali prekršaji nadzornog odbora, uprave i odbora za reviziju

Član 287.

(1) Novčanom kaznom od 4.000 KM do 20.000 KM kazniće se odgovorni član nadzornog odbora ako:

1) ne sazove vanrednu skupštinu u slučajevima iz člana 54. stav 4. ovog zakona,

2) je dao neistinitu i netačnu dokumentaciju ili je neistinito predstavio podatke koji su bitni za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora, u skladu sa članom 62. stav 1. tačka 1) ovog zakona,

3) **ne obezbijedi neprekidno snimanje sjednice nadzornog odbora, ne održi vanrednu sjednicu nadzornog odbora i ne obavijesti Agenciju o datumu održavanja i dnevnom redu vanredne sjednice (član 64. st. 2, 3. i 5),**

4) odmah ne obavijesti Agenciju o nastupanju okolnosti iz člana 66. stav 1. tačka 28) i člana 67. stav 1. tačka 4) ovog zakona,

5) ne obavlja svoje dužnosti u skladu sa članom 67. stav 1. t. 1), 2), 3) i 5) i stav 2. ovog zakona,

6) imenuje članove uprave bez prethodne saglasnosti Agencije (član 70. stav 3),

7) ne donese odluku o razrješenju člana uprave u roku iz člana 74. stav 3. ovog zakona,

8) ne dostavi pismenu izjavu o imovinskom stanju i podatke u skladu sa članom 75. ovog zakona,

9) ne formira odbore u skladu sa čl. 77. i 78. ovog zakona i ako odbori ne postupaju u skladu sa čl. 80, 81. i 82. ovog zakona,

10) ne obezbijedi preduzimanje mjera po preporukama interne revizije u skladu sa članom 97. stav 2. ovog zakona,

11) učestvuje u razmatranju ili odobravanju pravnog posla između njega i banke, odnosno banke i lica povezanog sa njim (član 110. stav 5),

12) ne postupa sa bankarskom tajnom u skladu sa odredbama čl. 126, 127, 128. i 129. ovog zakona,

13) ne ispunjava obaveze prema savjetniku u skladu sa članom 207. ovog zakona i

14) u vezi sa planom reorganizacije poslovanja u restrukturiranju ne postupa u skladu sa članom 254. ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom od 4.000 KM do 20.000 KM kazniće se odgovorni član uprave ako:

1) ne izvršava nadležnosti u skladu sa članom 71. ovog zakona,

2) bez odgađanja ne obavijesti nadzorni odbor o oklonostima iz člana 73. ovog zakona,

3) ne dostavi pismenu izjavu o imovinskom stanju i podatke u skladu sa članom 75. ovog zakona,

4) ne obezbijedi preduzimanje mjera po preporukama interne revizije u skladu sa članom 97. stav 2. ovog zakona,

5) učestvuje u razmatranju ili odobravanju pravnog posla između njega i banke, odnosno banke i lica povezanog sa njim (član 110. stav 5),

6) ne ispunjava obaveze prema savjetniku u skladu sa članom 207. ovog zakona,

7) kao prethodni član uprave ne saraduje sa privremenim upravnikom u skladu sa članom 211. stav 8. ili posebnim upravnikom u skladu sa članom 239. stav 5. ovog zakona i

8) u vezi sa planom reorganizacije poslovanja u restrukturiranju ne postupa u skladu sa članom 254. ovog zakona.

(3) Novčanom kaznom od 4.000 KM do 20.000 KM kazniće se odgovorni član odbora za reviziju ako ne postupa u skladu sa članom 79. i članom 97. stav 2. ovog zakona.

Donošenje podzakonskih akata

Član 291a.

(1) Agencija će donijeti podzakonske propise predviđene ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primjenjuju se podzakonski propisi koji su važili na dan stupanja na snagu ovog zakona, a koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Usklađivanje poslovanja banaka

Član 292a.

Banka je dužna da uskladi svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.